

ЭМ, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЛИЙН
ХЯНАЛТ, ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗАР

ЭМИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

2024

ЭМ, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЛИЙН
ХЯНАЛТ, ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗАР

ЭМИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

УЛААНБААТАР ХОТ
2024 ОН

ГАРЧИГ

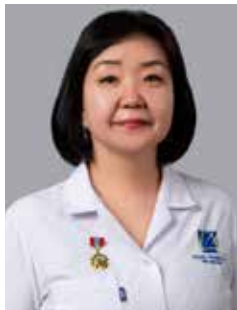
МЭНДЧИЛГЭЭ	4
МОНГОЛ УЛСЫН ЭМИЙН БҮРТГЭЛ	5
МОНГОЛ УЛСЫН ЭМИЙН БҮРТГЭЛД 2024 ОНД ШИНЭЭР БҮРТГЭГДСЭН ИМПОРТЫН ЭМ	5
МОНГОЛ УЛСЫН ЭМИЙН БҮРТГЭЛЭЭС 2024 ОНД ХАСАГДСАН ЭМ	22
ФАРМАКОВИЖИЛАНС	23
МОНГОЛ УЛСАД 2024 ОНД БҮРТГЭГДСЭН ЭМИЙН ГАЖ НӨЛӨӨНИЙ ТОХИОЛДОЛ, ШАЛТГААН ХАМААРЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ДҮН	23
МОНГОЛ УЛСАД БҮРТГЭГДСЭН ГАЖ НӨЛӨӨНИЙ ЭРСДЭЛИЙГ БУУРУУЛАХ ХАРИУ АРГА ХЭМЖЭЭ, АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН АНХААРУУЛГА, СЭРЭМЖЛҮҮЛЭГ	39
ДЭЛХИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГААС МЭДЭЭЛЭГДСЭН ЭМИЙН ЧАНАР, АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН СЭРЭМЖЛҮҮЛЭГ	41
ТАЙЛАН, СУДАЛГААНЫ АЖИЛ	47
2016-2022 ОНУУДАД ЭМ, БИОЛОГИЙН ИДЭВХТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАР СУРТАЛЧИЛГААНД ХИЙСЭН ҮНЭЛГЭЭ	47
ЭМНЭЛГИЙН НЭГ УДААГИЙН БЭЭЛИЙ ХЭРЭГЛЭГЧДИЙН ТАНДАЛТ СУДАЛГАА-2023 ОН	54
ЭМИЙН ЭМЧИЛГЭЭГ ЗОХИЦУУЛАХ ХОРООНЫ 2023 ОНЫ ТАЙЛАН	57
ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН МЭДЭЭЛЭЛ	69
ЭМ, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ХУДАЛДАН АВАХ АЖИЛЛАГААНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	70
ЭМИЙН ЗОХИСТОЙ ХЭРЭГЛЭЭ	72
УЛАМЖЛАЛТ ЭМИЙГ УУЖ ХЭРЭГЛЭХТЭЙ ХОЛБООТОЙ ЗАРИМ ЗОХИСТОЙ ХЭРЭГЛЭЭ	72
ЭМИЙН ХЭРЭГЛЭХ ЗААВАР БАТАЛГААЖУУЛАХ ТУХАЙ МЭДЭЭЛЭЛ	79
АWARE АНГИЛАЛ	80
ХҮРТЭЭМЖТЭЙ БАЙЛГАХ НЯНГИЙН ЭСРЭГ ЭМ	81
ХЯНАЛТТАЙ БАЙХ БҮЛЭГ	82
НӨӨЦЛӨХ БҮЛГИЙН НЯНГИЙН ЭСРЭГ ЭМ	83
ЗӨВЛӨМЖ БОЛГОХГҮЙ НЯНГИЙН ЭСРЭГ ЭМҮҮД	83
ТАНИН МЭДЭХҮЙ	85
АСТРОФАРМАЦИ	85
ЭМ ХООЛНЫ ХАРИЛЦАН НӨЛӨӨЛӨЛ	86
HTTPS://WWW.EMIINFOR.MN	88
#VIGIMOBILE АППЛИКЭЙШН	88
ЭМ, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛИЙН 29 ДҮГЭЭР ЗҮЙЛ	90
УЛСЫН БҮРТГЭЛД БҮРТГЭГДСЭН ЖОРГҮЙ ОЛГОХ ЭМИЙН ДЭЛГЭРЭНГҮЙ МЭДЭЭЛЭЛ	92
НИЙТИЙН АЛБАН ТУШААЛТАНД ТАВИГДАХ ХОРИГЛОЛТ, ХЯЗГААРЛАЛТ	96

ЭМИЙН МЭДЭЭЛЭЛ-2024

"ЭМИЙН МЭДЭЭЛЭЛ"
ТОВХИМЛЫН
ЕРӨНХИЙ РЕДАКТОР

НАРИЙН БИЧГИЙН
ДАРГА

ГИШҮҮД

П.Алтанцэцэг
ЭЭХХЗГ-ын даргын
албан үүргийг түр орлон
гүйцэтгэгч

У.Соёл-Эрдэнэ
ЭЭХХЗГ-ын эмийн
зохистой хэрэглээний
асуудал хариуцсан
мэргэжилтэн

П.Цэцгээ
ЭЭХХЗГ-ын Эмийн
аюулгүй байдлын, тандалт
судалгааны газрын дарга

П.Мөнхжаргал
ЭЭХХЗГ-ын Захиргаа,
удирлагын газрын дарга

Л.Зэндмаа
ЭЭХХЗГ -ын Лиценз,
зөвшөөрлийн
зохицуулалтын газрын
дарга

ГИШҮҮД

Р.Энхсүрэн
ЭЭХХЗГ-ын Эмнэлгийн
тоног төхөөрөмжийн
газрын даргын албан
үүргийг түр орлон
гүйцэтгэгч

Ш.Сонинхүү
ЭЭХХЗГ-ын Эм шинжлэх
лабораторын даргын
албан үүргийг түр орлон
гүйцэтгэгч

Л.Дулмаа
ЭЭХХЗГ-ын эмийн
аюулгүй байдлын
тандалт, судалгааны
асуудал хариуцсан ахлах
мэргэжилтэн

М.Эрдэнэтуяа
АУ-доктор /Ph.D./,
дэд профессор /
зөвшилцсөнөөр/

Д.Нарантунгалаг
АУ-доктор /Ph.D./,
дэд профессор /
зөвшилцсөнөөр/

ГИШҮҮД

С.Пүрэвсүрэн
ЭЗУ-ны доктор /
Ph.D./, профессор /
зөвшилцсөнөөр/

Н.Халиун
АУ-доктор /Ph.D./,
дэд профессор /
зөвшилцсөнөөр/

Ш.Энхтуяа
АУ-магистр, клиникийн
профессор /
зөвшилцсөнөөр/

Б.Ганзориг
Шинэ анагаах ухаан их
сургуулийн сургалтын
албаны дэд дарга /
зөвшилцсөнөөр/

З.Зузаан
Эм, зүйн мэргэжлээр
төгсөгчдийн холбооны
тэргүүн /зөвшилцсөнөөр/

МЭНДЧИЛГЭЭ

Эрхэм уншигч, эрүүл мэндийн салбарын нийт ажилтан, албан хаагч та бүхнийхээ эрүүл энхийг бэлгэдэн мэндчилж байна.

Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хяналт, зохицуулалтын газраас жил тутам эрхлэн гаргадаг “Эмийн мэдээлэл” сэтгүүлийн 2024 оны дугаарыг уншигч та бүхэнд өргөн барьж байна.

Бид энэхүү дугаараараа Монгол Улсын эмийн бүртгэлд шинээр бүртгэгдсэн эмийн мэдээллээс гадна Фармаковижиланс, Эмийн эмчилгээний хороо, Эмийн гаж нөлөө, аюулгүй байдлын тайлан, судалгааны ажил, Эмийн зохистой хэрэглээ, танин мэдэхүйн чиглэлээр бэлтгэсэн мэдээ, мэдээллийг хамгийн сүүлийн үеийн тоо баримтад тулгуурлан эмнэлгийн мэргэжилтэн, иргэд та бүхэнд хүргэж байгаадаа баяртай байна.

“Эмийн мэдээлэл” сэтгүүл эрхэм таны мэдлэгийн хүрээг тэлж, цаашдын ажилд тус дэм болно гэдэгт итгэлтэй байна.

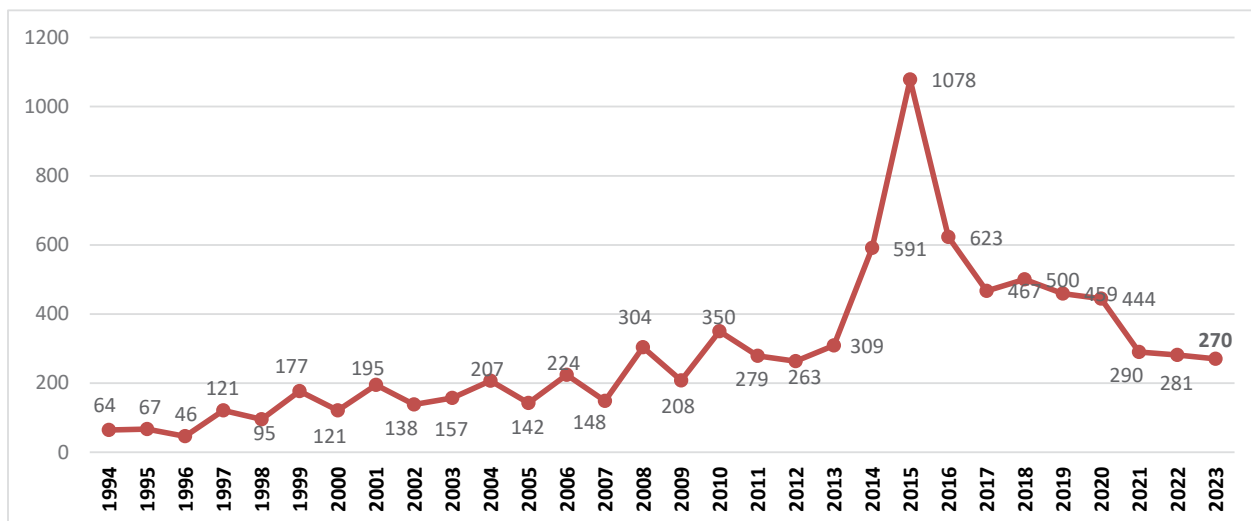
П.Алтанцэцэг

ЭЭХХЗГ-ын даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч

МОНГОЛ УЛСЫН ЭМИЙН БҮРТГЭЛ

ДЭМБ-ын зөвлөснөөр гишүүн орнууд эмийн зах зээлд бүтээгдэхүүн гаргахад төрийн бодлого баримталдаг бөгөөд төрийн бодлогыг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны (Эмийн чанарын баталгааг хангах, хяналт тавих, эмийн мэдээлэл, сурталчилгаа явуулах г.м) гол цөм нь эмийн бүртгэл юм.

Манай улс 1992 онд хуралдсан “Эмийн үндэсний бодлого” анхдугаар бага хурлаас иргэдийг чанарын баталгаатай, аюулгүй эмээр үйлчлэх бодлого дэвшүүлэн түүнийг хэрэгжүүлэх зорилгоор эмийг улсын бүртгэлд (1994) бүртгэж эхэлсэн.

Монгол Улсын эмийн бүртгэлд шинээр бүртгэгдсэн эм, 1994-2024 он

МОНГОЛ УЛСЫН ЭМИЙН БҮРТГЭЛД 2024 ОНД ШИНЭЭР БҮРТГЭГДСЭН ИМПОРТЫН ЭМ

М.Тэгшсайхан ЭЭХХЗГ-ын
/Бүртгэлийн мэдээний сангийн
хариуцсан мэргэжилтэн/

Монгол Улсад Эм, эмийн түүхий эд, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүнийг бүртгэх зохицуулалт “Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хууль”-ийн 22 дугаар зүйл, Эрүүл мэндийн сайдын 2019 оны А/295 дугаар тушаалаар батлагдсан “Эм, эмийн түүхий эд, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүнийг бүртгэх журам”, Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хяналт, зохицуулалтын газрын даргын 2022 оны А/233 дугаар тушаалаар батлагдсан “Бүртгэлийн шинжээч ажиллуулах журам”-ын хүрээнд зохицуулагддаг.

Хүний эмийн зөвлөл 2024 оны 10 дугаар сарын 01-ний өдрийн байдлаар 137 нэрийн импортын эмийг улсын бүртгэлд бүртгэсэн байна. Импортын эмийн бүртгэлийг төрлөөр нь задлан үзвэл:

- Бодлогоор бүртгэх эмийн бүртгэл — 6 нэрийн эм
- Түргэвчилсэн бүртгэл — 76 нэрийн эм
- Энгийн бүртгэл — 55 нэрийн эм

Хүснэгт 1. Шинээр бүртгэгдсэн эмийн жагсаалт

№	Худалдааны нэр	Ерөнхий нэршил/найрлага	Тун, хэмжээ, хэлбэр	Үйлдвэрлэгч, Үйлдвэрлэгч улс, Лиценз эзэмшигч	Хэрэглэх заалт, Олгох нөхцөл, АТС код
Бодлогоор бүртгэх					
1	Sterile Noradrenaline Concentrate BP 2mg/ml	Noradrenaline Acid Tartrate	2mg/2ml; Solution for Injection; N10	Ciron Drugs and Pharmaceuticals Pvt.Ltd; India	Цочмог даралт унах үед цусны даралтыг сэргээхэд, Зүрх зогсох үеийн туслах эмчилгээнд, Бусад аргаар зүрхний цохилт, агааржуулалтыг хэвийн болгосны дараа цусны даралтыг хэвийн болгох, хэвийн хэмжээнд байлгахад хэрэглэнэ. Жороор C01CA03
2	Rexta	Oxaliplatin	100mg/20ml; Solution for injection; N1	PT Global Onkolab Farma; Indonesia	5-фторурацил болон фолийн хүчилтэй хамт үсэрхийлсэн бүдүүн, шулуун гэдэсний хавдрын эмчилгээнд хэрэглэнэ. Жороор L01XA
3	Brexel	Docetaxel	80mg/8ml; Solution for injection; N1	PT Global Onkolab Farma; Indonesia	Хөхний хорт хавдар, жижиг бус эст уушгины хавдар, өндгөвчний хавдар, гормонд тэсвэртэй түрүү булчирхайны хавдар, ходоодны аденокарцином, толгой хүзүүний скүмоуз эст төрлийн хавдрын үед хэрэглэнэ. Жороор L01CD
4	Milrinone Injection	Milrinone	10mg/10ml; Injection; N5	Shanghai Xudong Haipu Pharmaceutical Co.,Ltd; China	Декомпенсацитай зүрхний цочмог дутагдалтай өвчтөнүүдэд богино хугацааны эмчилгээнд судсанд тарьж хэрэглэнэ. Жороор C01CE02
5	Vecuronium Bromide for injection	Vecuronium Bromide	4mg/vial; Lyophilized powder for injection; N10	Cisen Pharmaceutical Co.,Ltd; China	Ерөнхий мэдээгүйжүүлэгт нэмэлт болгон хэрэглэх ба эндотрахеаль интубацийг хөнгөвчлөх, мэс заслын болон механик агааржуулалтын үед аргын булчинг сулруулах зорилгоор хэрэглэнэ. Жороор M03AC03
6	Enbrel	Etanercept	25mg/0.5ml; Subcutaneous solution for injection in a pre-filled syringe; N4+4 alcohol cotton swabs in package	Pfizer Manufacturing Belgium NV; Belgium; Pfizer Europe MA EEIG	Хавдрын эсрэг эм ба дархлаа зохицуулах эм. Дархлал дарангуйлагч эм. Энбрелийн Хэрх төст үений үрэвсэл, Аксиль спондилоартритийн эмчилгээ Хайрст үлдийн гаралтай үений үрэвсэл, Товруут хайрст үлдэд хэрэглэнэ. Жороор L04AB01

Түргэвчилсэн бүртгэл

1	Exforge H	Amlodipine besylate+ Valsartan+ Hydrochlorothiazide	5mg + 160mg + 12.5mg; Film-coated tablets; N14	Novartis Farma S.p.A; Italy; Novartis Pharma AG	Гурван эмийг тус тусад нь хэрэглэхэд буюу нэг нь нийлмэл найрлагатай хоёр эм хэрэглэхэд буюу амлодипин, валсартан ба гидрохлортиазидыг (НСТ) хавсаруулан хэрэглэхэд артерийн даралт нь зохистойгоор хянагдаж байгаа насанд хүрсэн өвчтөний артерийн жинхэнэ даралт ихсэх өвчний орлуулах эмчилгээнд хэрэглэнэ. Жороор C09DX01
2	Exforge H	Amlodipine besylate+ Valsartan+ Hydrochlorothiazide	10mg + 160mg + 12.5mg; Film-coated tablets; N14	Novartis Farma S.p.A; Italy; Novartis Pharma AG	Гурван эмийг тус тусад нь хэрэглэхэд буюу нэг нь нийлмэл найрлагатай хоёр эм хэрэглэхэд буюу амлодипин, валсартан ба гидрохлортиазидыг (НСТ) хавсруулан хэрэглэхэд артерийн даралт нь зохистойгоор хянагдаж байгаа насанд хүрсэн өвчтөний артерийн жинхэнэ даралт ихсэх өвчний орлуулах эмчилгээнд хэрэглэнэ. Жороор C09DX01
3	Enerzair Breezhaler	indacaterol+ glycopyrronium+ mometasone furoate	150mcg + 50mcg + 160mcg; Inhalation powder; hard capsules; N30	Siegfried Barbera, S.L; Spain; Novartis Pharma AG	Гуурсан хоолойн багтрааг "өдөрт-нэг удаа" эм хэрэглэх эмчилгээнд болон гуурсан хоолойн багтраа өвчний хурцдалтыг багасгах зорилгоор хэрэглэх бөгөөд насанд хүрэгчдэд удаан хугацааны үйлдэлт бета2-агонист ба ингалиациар амьсгалах кортикостероидын эмчилгээний хослолоор хэрэглэхэд тэр болгон хангалттай хяналтад хүргэдэггүй. Жороор R03AL12
4	Aectura Breezhaler	indacaterol+ mometasone furoate	150mcg + 320mcg; Inhalation powder; hard capsules; N30	Siegfried Barbera, S.L; Spain; Novartis Pharma AG	Насанд хүрэгсэд болон 12 нас болон түүнээс дээш настай өсвөр насныханд гуурсан хоолойн багтрааг тогтворжуулах эмчилгээгээр өдөрт нэг удаа удаан үйлчилгээтэй бета-2-агонист болон утлагаар хэрэглэгдэх кортикостероидын нэгдэл нь зохимжтой үед хэрэглэхээр заагдсан байна. Жороор R03AL12
5	Imatinib Denk	Imatinib mesilate	100mg; Film Coated tablets; N30	Haupt Pharma Amareg GmbH; Germany; Denk Pharma GmbH	Доорх өвчнүүдийн үед илэрдэг хэвийн бус эсүүдийн өсөлтийг саатуулах үйлчлэл үзүүлдэг. Архаг миелойд лейкеми, Филадельфийн хромосом эерэг цочмог лимфобластын лейкеми, Миелодиспластик/миелопролифератив эмгэг, Гиперэозинофилийн хам шинж, Ходоод гэдэсний стромын хавдар, Дерматофибросаркома протуберанс. Жороор L01EA0

6	Imatinib Denk	Imatinib mesilate	400mg; Film Coated tablets; N30	Haupt Pharma Amareg GmbH; Germany; Denk Pharma GmbH	Доорх өвчнүүдийн үед илэрдэг хэвийн бус эсүүдийн өсөлтийг саатуулах үйлчлэл үзүүлдэг. Архаг миелойд лейкеми, Филадельфийн хромосом эерэг цочмог лимфобластын лейкеми, Миелодиспластик/миелопротифератив эмгэг, Гиперэозинофилийн хам шинж, Ходоод гэдэсний стромын хавдар, Дерматофибросаркома протуберанс. Жороор L01EA0
7	Vilda-Denk	Vildagliptin	50mg; Tablet; N28	Combino Pharm (Malta) Ltd; Germany; Denk Pharma GmbH	Насанд хүрэгчдэд чихрийн шижин хэв шинж 2-ын эмчилгээнд хэрэглэнэ. Жороор A10BH02
8	Ibrance	Palbociclib	75mg; Film-coated tablets; N21	Pfizer Manufacturing Deutschland GmbH; Germany; Pfizer Europe MA EEIG	Дааврын рецептор эерэг (HR+), хүний эпидермийн өсөлтийн хүчин зүйлийн 2 хэлбэрийн рецептор (HER2-) сөрөг, хөхний булчирхайн хэсэг газарт тархсан эсвэл үсэрхийлсэн хавдрын эмчилгээнд зориулагдсан: - ароматаза дарангуйлагчтай хослуулан -өмнөх дотоод шүүрлийн эмчилгээний дараа эмэгтэйчүүдэд фулвестранттай хавсарч хэрэглэнэ. Цэвэршилтийн өмнөх болон цэвэршилтийн насны эмэгтэйчүүдэд дотоод шүүрлийн эмчилгээг шар биеийн даавар-рилизинг дааврын (ШБДРД) агонисттай хавсарч хэрэглэнэ. Жороор L01XE33
9	Ibrance	Palbociclib	100mg; Film-coated tablets; N21	Pfizer Manufacturing Deutschland GmbH; Germany; Pfizer Europe MA EEIG	Дааврын рецептор эерэг (HR+), хүний эпидермийн өсөлтийн хүчин зүйлийн 2 хэлбэрийн рецептор (HER2-) сөрөг, хөхний булчирхайн хэсэг газарт тархсан эсвэл үсэрхийлсэн хавдрын эмчилгээнд зориулагдсан: - ароматаза дарангуйлагчтай хослуулан -өмнөх дотоод шүүрлийн эмчилгээний дараа эмэгтэйчүүдэд фулвестранттай хавсарч хэрэглэнэ. Цэвэршилтийн өмнөх болон цэвэршилтийн насны эмэгтэйчүүдэд дотоод шүүрлийн эмчилгээг шар биеийн даавар-рилизинг дааврын (ШБДРД) агонисттай хавсарч хэрэглэнэ. Жороор L01XE33

10	Ibrance	Palbociclib	125mg; Film-coated tablets; N21	Pfizer Manufacturing Deutschland GmbH; Germany; Pfizer Europe MA EEIG	Дааврын рецептор эерэг (HR+), хүний эпидермийн өсөлтийн хүчин зүйлийн 2 хэлбэрийн рецептор (HER2-) сөрөг, хөхний булчирхайн хэсэг газарт тархсан эсвэл үсэрхийлсэн хавдрын эмчилгээнд зориулагдсан: - ароматаза дарангуйлагчтай хослуулан -өмнөх дотоод шүүрлийн эмчилгээний дараа эмэгтэйчүүдэд фулвестранттай хавсарч хэрэглэнэ. Цэвэршилтийн өмнөх болон цэвэршилтийн насны эмэгтэйчүүдэд дотоод шүүрлийн эмчилгээг шар биеийн даавар-рилизинг дааврын (ШБДРД) агонисттай хавсарч хэрэглэнэ. Жороор L01XE33
11	Alecast 4mg	Montelukast	4mg; Chewable tablet; N28	Ilko ilac Sanayi ve Ticaret A S; Turkey	Лейкотриенийг хориглосноор бронхийн багтраа ба харшлын шалтгаант хамрын салстын үрэвслийн (ринит гэнэ) шинж тэмдгийг хөнгөвчилж өгдөг. Бэлдмэлийг үе үе хөдөлдөг бронхийн багтраа ба харшлын ринитийн шинж тэмдгийг бууруулах зорилгоор хэрэглэдэг. Жороор R03DC03
12	Motomin Injection	L-Isoleucine, L-Leucine, Lysine acetate, L-Methionine, L-Phenylalanine, L-Threonine, L-Tryptophan, L-Valine, L-Alanine, L-arginine, L-Aspartic acid, L-Cysteine, L-Glutamic acid, L-Histidine, L-Proline, L-Serine, L-Serine, L-Tyrosine, Aminoacetic Acid	200ml; Solution for Injection; N1	China Chemical and Pharmaceutical Co.,Ltd.Hsinfong Plant; Taiwan	Амаар хооллох боломжгүй, ходоод гэдсэнд уураг шингээх чадвар муудсан, уургийн солилцооны нийлэгжилтийн эмгэг, гэмтэл, түлэгдэлт, ясны хугарал, зэрэгт нэмэлт тэжээл болгон хэрэглэнэ. Жороор B05BA01
13	Metronidazole	Metronidazole	500mg; 100ml; Injection; N1	Shandong Qidu Pharmaceutical Co.,Ltd; China; Zheng Jiaqing	Агааргүйтэн мэдрэг бичил биетэн, тухайлбал бактериод болон агааргүйтэн стрептококкоор үүсгэгдсэн, энэ төрлийн халдвар дамжуулах эрсдэл өндөртэй хэвлийн, эмэгтэйчүүдийн, ходоод гэдэсний, бүдүүн гэдэсний хагалгааны дараа халдвараас сэргийлэх зорилгоор хэрэглэнэ. Жороор P01AB01

14	Enbrel	Etanercept	50mg/1ml; Subcutaneous solution for injection in a pre-filled syringe; N4+4 alcohol cotton swabs in package	Pfizer Manufacturing Belgium NV; Belgium; Pfizer Europe MA EEIG	Хавдрын эсрэг эм ба дархлаа зохицуулах эм. Дархлал дарангуйлагч эм. Хавдрын үхжилийн хүчин зүйл альфа-г дарангуйлагч. Энбрелийн Хэрэх төст үений үрэвсэл, Аксиаль спондилоартрит, ль спондилоартритийн эмчилгээ Хайрст үлдийн гаралтай үений үрэвсэл, Товруут хайрст үлдэд хэрэглэнэ. Жороор L04AB01
15	NaproCare	Naproxen	550mg; N10; Caplet	Huazhong Pharmaceutical Co., Ltd; China; AdvaCare International Limited	Өвдөлт намдаах, үрэвслийг багасгах, халуун бууруулах зорилгоор хэрэглэнэ. Жороор M02AA12
16	VitBCare	Vitamin B1 + Vitamin B2 + Vitamin B3 + Vitamin B5 + Vitamin B6	20mg + 2mg + 30mg + 1mg + 2mg; 2ml; N10; Injection	Huazhong Pharmaceutical Co., Ltd; China; AdvaCare International Limited	Биеийн өсөлт, хөгжил, мэдрэлийн системийг дэмжих, эсийн хэвийн үйл ажиллагаа, бодисын солилцоог нэмэгдүүлэх, ядаргаа, арьсны үрэвсэл, сэтгэл гутрал, хайрст үлд, цус багадалтыг эмчлэх зорилгоор хэрэглэнэ. Жороор A11EA
17	ClopiCare	Clopidogrel	75mg, N30; Tablet	Huazhong Pharmaceutical Co., Ltd; China; AdvaCare International Limited	Тромбоцитын бөөгнөрөмтгий чанарыг багасгах, тромбоцит хоорондоо наалдаж, аюултай цусны бүлэгнэл үүсэхээс сэргийлэх зорилгоор хэрэглэнэ. Жороор B01AC04
18	Cold Relief	Paracetamol+ Diclofenac+ Chlorphenamine Maleate+ Magnesium Trisilicate	500mg + 50mg + 4mg + 100mg; N10; Tablet	Huazhong Pharmaceutical Co., Ltd; China; AdvaCare International Limited	Ердийн өвдөлт, халууралт, бие өвдөх, шүд өвдөх, тулайн өвдөлт, сарын тэмдэг өвдөлттэй ирэх, остеоартрит, хэрэх төст үений үрэвсэл, ханиад шуухинаа, жилийн турш үргэлжлэх болон улирлын харшлын шалтгаант хамрын салст бүрхүүлийн үрэвсэл, хөдөлгөөний өвчин, суудлын мэдрэлийн үрэвсэл зэргийн үед хэрэглэнэ. Жороор N02BE01
19	Hemlibra®	Emicizumab	30mg/ml-1ml; N1; Solution for injection	Chugai Pharma Manufacturing Co.,Ltd; Japan; F.Hoffmann-La Roche Ltd	Гемлибраг гемофили (төрөлхийн VIII хүчин зүйлийн дутагдал) бүх насны өвчтөнүүдийн эмчилгээнд хэрэглэнэ: VIII хүчин зүйлийн дарангуйлагч бүхий гемофили А эсвэл VIII хүчин зүйлийн дарангуйлагч хөгжөөгүй хүмүүс: -Хүнд хэлбэр (цусан дахь VIII хүчин зүйлийн түвшин 1%-иас 20бага) - Хүнд хэлбэрийн цус алдалтын фенотиптэй дунд зэргийн өвчлөл (цусан дахь VIII хүчин зүйлийн түвшин 1-5%) Жороор B02BX06

20	Hemlibra®	Emicizumab	60mg/0.4ml; N1; Solution for injection	Chugai Pharma Manufacturing Co.,Ltd; Japan; F.Hoffmann-La Roche Ltd	Гемлибраг гемофилитэй (төрөлхийн VIII хүчин зүйлийн дутагдал) бүх насны өвчтөнүүдийн эмчилгээнд хэрэглэнэ: VIII хүчин зүйлийн дарангуйлагч бүхий гемофили А эсвэл VIII хүчин зүйлийн дарангуйлагч хөгжөөгүй хүмүүс: -Хүнд хэлбэр (цусан дахь VIII хүчин зүйлийн түвшин 1% -иас бага) - Хүнд хэлбэрийн цус алдалтын фенотиптэй дунд зэргийн өвчлөл (цусан дахь VIII хүчин зүйлийн түвшин 1-5%) Жороор B02BX06
21	Hemlibra®	Emicizumab	105mg/0.7ml; N1; Solution for injection	Chugai Pharma Manufacturing Co.,Ltd; Japan; F.Hoffmann-La Roche Ltd	Гемлибраг гемофилитэй (төрөлхийн VIII хүчин зүйлийн дутагдал) бүх насны өвчтөнүүдийн эмчилгээнд хэрэглэнэ: VIII хүчин зүйлийн дарангуйлагч бүхий гемофили А эсвэл VIII хүчин зүйлийн дарангуйлагч хөгжөөгүй хүмүүс: -Хүнд хэлбэр (цусан дахь VIII хүчин зүйлийн түвшин 1% -иас бага) - Хүнд хэлбэрийн цус алдалтын фенотиптэй дунд зэргийн өвчлөл (цусан дахь VIII хүчин зүйлийн түвшин 1-5%) Жороор B02BX06
22	Hemlibra®	Emicizumab	150mg/1ml, N1; Solution for injection	Chugai Pharma Manufacturing Co.,Ltd; Japan; F.Hoffmann-La Roche Ltd	Гемлибраг гемофилитэй (төрөлхийн VIII хүчин зүйлийн дутагдал) бүх насны өвчтөнүүдийн эмчилгээнд хэрэглэнэ: VIII хүчин зүйлийн дарангуйлагч бүхий гемофили А эсвэл VIII хүчин зүйлийн дарангуйлагч хөгжөөгүй хүмүүс: -Хүнд хэлбэр (цусан дахь VIII хүчин зүйлийн түвшин 1% -иас бага) - Хүнд хэлбэрийн цус алдалтын фенотиптэй дунд зэргийн өвчлөл (цусан дахь VIII хүчин зүйлийн түвшин 1-5%) Жороор B02BX06
23	Evrysdi®	Risdiplam	0.75mg/ml; Powder for oral solution; N1	F.Hoffmann-La Roche Ltd; Switzerland; F.Hoffmann-La Roche Ltd	Удамшлын өвчин болох нурууны булчингийн атрофи (SMA)-ийг эмчилгээнд Эврисдиг хэрэглэнэ. Өвчтөнд 2 сартайгаас эхлэн хэрэглэнэ. Жороор M09AX10

24	Tecentriq®	Atezolizumab	1200mg/20ml; Concentrate for solution for infusion; N1	F.Hoffmann-La Roche Ltd; Switzerland; F.Hoffmann-La Roche Ltd	Тецентрикийг насанд хүрсэн хүнд дараах эмчилгээнд хэрэглэнэ: • давсагны хорт хавдрын нэг төрөл болох уротелиал карцинома • уушгины хорт хавдрын нэг төрөл болох уушгины жижиг бус эсийн хорт хавдар • уушгины хорт хавдрын нэг төрөл болох уушгины жижиг эсийн хорт хавдар • хөхний хорт хавдрын нэг төрөл болох хөхний гурвалсан сөрөг хорт хавдар • элэгний хорт хавдрын нэг төрөл болох элэгний эсийн карцинома. Жороор L01FF05
25	Ocrevus®	Ocrelizumab	30mg/10ml; Concentrate for solution for infusion; N1	Roche Diagnostics GmbH; Germany; F.Hoffmann-La Roche Ltd	Олон хэлбэрт хатуурлын (скелероз) дахилтат хэлбэрүүд болон анхдагч даамжралтат олон хэлбэрт хатуурлын (мульти скелероз) эхэн үед хэрэглэнэ. Жороор L04AA36
26	Cyanocobalamin 1000 µg "TOWA"	Cyanocobalamin	1000mcg/1ml; Injection; N10; N100	TOWA Pharmaceutical Co.,Ltd.; Japan	Витамин B12 дутагдлаас урьдчилан сэргийлэх Витамин B12-ын хэрэгцээ нэмэгдэж хоол хүнсээр дутмаг байгаа тохиолдолд нэмэлт тэжээлээр орлуулах (тураалтай, бамбайн хордлоготой эмчлүүлэгчид, жирэмсэн эмэгтэйчүүд, хөхүүл эхчүүд) Мегалобласт цус багадалт Дифиллоботриаз (шимэгч туусан хорхойн төрөл) Хорт цус багадалттай холбоотой мэдрэлийн эмгэгүүд Гэдэсний шингээлт алдагдах хам шинж гэх мэт Жороор A11F0
27	Voglibose OD Tablets 0.3 mg "TOWA"	Voglibose	0.3mg; Oral disintegrating tablets; N100	TOWA Pharmaceutical Co.,Ltd.; Japan	Чихрийн шижин өвчний үед хоол идсэний дараах гипергликемийг зохицуулах (Хоолны дэглэм/хөдөлгөөн эмчилгээ хийлгэж буй эмчлүүлэгчдэд хангалттай үр нөлөө үзүүлээгүй эсвэл хоолны дэглэмээс гадна амаар гипогликемийн эм эсвэл инсулины бэлдмэл хэрэглэдэг эмчлүүлэгчдэд сайтар үр нөлөө үзүүлээгүй тохиолдолд хязгаарлана). Жороор A10L0
28	Cilostazol OD Tablets 100mg "TOWA"	Cilostazol	100mg; Oral disintegrating tablets; N100; N500	TOWA Pharmaceutical Co.,Ltd.; Japan	Шархлаа, өвдөлт болон артерийн архаг бөглөрөлтөөс үүдэлтэй жихүүцэх мэдрэмж зэрэг янз бүрийн цус хомсролын шинж тэмдгүүдийг сайжруулах. Тархины шигдээс үүссэний дараа дахилтыг бууруулах (зүрхний гаралтай тархины эмболигоос бусад) Жороор B01C4

29	Tranexamic Acid	Tranexamic Acid	500mg; Injection; 5ml; N10	Shin Poong Pharm Co., Ltd; Republic of Korea	1. Цус алдалт нь системийн хурцадмал фибринолиз (лейкеми, гипопластик цус багадалт, пурпура, мэс заслын явцад болон дараа нь хэвийн бус цус алдалт) гэж тооцогдсон бол 2. Хэвийн бус цус алдалт нь хэсэг газрын фибринолиз (уушиг, хамар, бэлэг эрхтний болон бөөрний цус алдалт, түрүү булчирхайн мэс заслын үеэр эсвэл дараа нь хэвийн бус цус алдалт) гэж тооцогдсон бол 3. Дараах өвчний үед фарингодини, улайлт, гиперемии, хавдрын шинж тэмдэг илэрсэн: Тонзилит, фаринголарингит 4. Стоматит өвчний үед амны хөндий эсвэл салст бүрхэвчийн 30өвдөлт үүссэн Жороор B02AA02
30	Montekas	Montelukast	10mg; Film coated tablet; N28; N3000	Dongkoo Bio&Pharma Co.,Ltd; Republic of Korea	Багтраа өвчний үед 15 ба түүнээс дээш насны өвчтөнүүдэд улирлын харшлын ринит, архагшсан харшлын ринит өвчний шинж тэмдгийг арилгах зорилгоор хэрэглэнэ. Жороор R03DC03
31	Uropa	Tamsulosin Hydrochloride	0.4mg; Film coated tablet; N30; N3000	Dongkoo Bio & Pharma Co.,Ltd; Republic of Korea	Түрүү булчирхайн гиперплазийн улмаас шээс ялгаруулалтын эмгэгт хэрэглэнэ. Жороор G04CA02
32	Zygra	Sildenafil	100mg, Film coated tablet; N4; N3000	Dongkoo Bio&Pharma Co.,Ltd; Republic of Korea	Бэлэг эрхтний хөвчрөл алдагдлын эмчилгээнд хэрэглэнэ. Жороор G04BE03
33	Synthyroxine Tab.50µg	Levothyroxine sodium	50mcg; Tablet; N100	Dalim BioTech Co., Ltd. Republic of Korea	Бамбай булчирхайн үйл ажиллагааны багасалт, микседем, кретинизм, энгийн бахуу. Жороор H03AA01
34	Synthyroxine Tab.100µg	Levothyroxine sodium /KP/	100mcg; Tablet; N100	Dalim BioTech Co., Ltd. Republic of Korea	Бамбай булчирхайн үйл ажиллагааны багасалт, микседем, кретинизм, энгийн бахуу. Жороор H03AA01
35	Pandev	Pantoprazol Sodium Sesquihydrate	20mg; Enteric film coated tablets; N28	DEVA Holding A.Ş; Turkey	Насанд хүрэгчид болон 12-оос дээш насныхан ходоодны хүчил улаан хоолой руу эргэн орсноос үүсэх ходоод-улаан хоолойн сөөргөө өвчний шинж тэмдгийн үед, сөөргөөт эзофагитын урт хугацааны менежментийн үед болон дахилтат үед, Стеройдын бус үрэвслийн эм (СБҮЭ) тогтмол хэрэглэх шаардлагатай өвчтөнд СБҮЭ-ээс шалтгаалсан ходоод, 12 хуруу гэдэсний шархлаанаас сэргийлэх. Жороор A02BC02

36	Silverdin Cream 1%	Silver Sulfadiazine	10mg; 40g; Cream	DEVA Holding A.Ş; Turkey	Шарх болон түлэгдэлтийн үрэвсэл халдвараас урьдчилан сэргийлэх зорилгоор хэрэглэнэ. Жороор D06BA01
37	Amoklavin Bid	Amoxicillin trihydrate; Potassium Clavulanate	500mg + 125mg; Film Coated Tablets; N14	DEVA Holding A.Ş; Turkey	Түүнд мэдрэг бактериар үүсгэгдсэн дараах халдваруудын богино хугацааны эмчилгээнд хэрэглэнэ. Жороор J01CR02
Энгийн бүртгэл					
1	Declofenac	Declofenac sodium	100mg; suppositories; N10	Farmaprim Ltd; Republic of Moldova	Хэрэх өвчний эсрэг, үрэвслийн эсрэг, өвдөлт намдаах, халуун бууруулах зорилгоор хэрэглэнэ. Жороор M01AB05
2	Oplev	Levofloxacin	0.5mg/ml; 100ml; intravenous infusion; N1	Otsuka Pharmaceutical India Private Limited; India	Эмнэлгийн бус нөхцөлд үүссэн уушгины хатгаа, арьс зөөлөн эдийн хүнд хэлбэрийн халдварууд, пиелонефрит, шээсний замын хүндрэлтэй халдварууд, нянгийн гаралтай түрүү булчирхайн архаг үрэвсэл зэрэг халдваруудын үед хэрэглэнэ. Жороор J01MA12
3	Bio-Noreph	Noradernaline	1mg/1ml; Injection; N5	Humanique Biopharmaceuticals Private Limited; India	Цочмог цусны даралт багасалтын үед цусны даралтыг эргэн сэргээх зорилгоор яаралтай тусламж үзүүлэх үед хэрэглэнэ. Жороор C01CA03
4	Aquavit D3	Cholecalciferol	375mcg; 10ml; Oral solution; N1	PJSC Technolog; Ukraine	Сульдаа өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, шимэгдэлт дутагдлын хам шинжгүй өндөр эрсдэлтэй хүмүүсийн витамин Д3 дутагдлаас урьдчилан сэргийлэхэд, яс зөөлрөх ба сульдаа өвчний эмчилгээнд, яс сийрэгжилтийн үеийн дэмжих эмчилгээнд тус тус хэрэглэнэ. Жороор A11CC05
5	Microscot	Mupirocin	20mg/g; 5g; Ointment; N1	M/S Scott-Edil Pharmacia Ltd; India	Түүнд мэдрэг эмгэг төрүүлэгчдийн улмаас үүссэн арьсны анхдагч ба хоёрдогч халдварын хэсэг газрын эмчилгээнд зориулагдсан: Импетиго зэрэг анхдагч пиодерматит: Staphylococcus aureus, Streptococcus pyogenes. Жороор D06AX09
6	Profen	Ibuprofen	100mg; Oral suspension; 10ml; N10	Na Noi Cpc1 pharmaceutical joint stock company; Vietnam	Халууралтыг хурдан бөгөөд үр дүнтэй бууруулна. Шүдний өвдөлт шүд авуулснаас шалтгаалсан өвдөлт, толгой өвдөх, сарын тэмдгийн өвдөлт, ревматоид артрит, шөрмөсний суналтын өвдөлтийн үед өвдөлт намдаах зорилгоор хэрэглэнэ. Жоргүй M01AE01

7	Zencombi	Salbutamol Sulfate, Ipratropium bromide monohydrate	2.5mg+0.5mg; Solution for Nebuliser; 2.5ml; N10	Na Noi Cpc1 pharmaceutical joint stock company; Vietnam	Ипратропийн бромид ба сальбутамол сульфат гэсэн бронходилататор /гуурсан хоолойн гөлгөр булчин тэлэх/ эмийн бүлэгт хамаардаг. Эдгээр нь уушгины архаг бөглөрөлт өвчин буюу УАБӨ нэрлэгддэг өвчний үед амьсгалыг хөнгөвчлөхөд ашиглагддаг. Жороор R03AL02
8	Zensonid	Budesonide	0.5mg; Suspension for Nebuliser; 2ml; N10	Na Noi Cpc1 pharmaceutical joint stock company; Vietnam	Гуурсан хоолойн багтрааг эмчлэхэд хэрэглэнэ. Мөн нярай болон бага насны хүүхдэд эмнэлгийн нөхцөлд амьсгалын дээд замын вирусн гаралтай цочмог халдварын үед хэрэглэнэ. Жороор A07EA06
9	Snup	Xylometazoline hydrochloride	45mcg/ dose; 15ml; Metered- dose nasal spray; N1	Ursapharm Arzneimittel GmbH, Germany; Germany	Ринит (хамрын ханиад), амьсгалын замын цочмог өвчлөл, цочмог харшлын ринит, полиноз, синусит, евстахиит, дунд чихний үрэвсэл (хамар, залгиур хоолойн салст бүрхүүлийн хаванг бууруулах зорилгоор хам эмчилгээнд). Хамрын хөндийг дурандах, хамрын хөндийн бусад оношлогооны ажилбаруудад өвчтнийг бэлтгэхэд хэрэглэнэ. Жоргүй R01AA07
10	Snup	Xylometazoline hydrochloride	90mcg/ dose; 15ml; Metered-dose nasal spray; N1	Ursapharm Arzneimittel GmbH, Germany; Germany	Ринит (хамрын ханиад), амьсгалын замын цочмог өвчлөл, цочмог харшлын ринит, полиноз, синусит, евстахиит, дунд чихний үрэвсэл (хамар, залгиур хоолойн салст бүрхүүлийн хаванг бууруулах зорилгоор хам эмчилгээнд). Хамрын хөндийг дурандах, хамрын хөндийн бусад оношилгооны ажилбаруудад өвчтөний бэлтгэхэд хэрэглэнэ. Жоргүй R01AA07
11	Gastrogel Suspension	Dried aluminum hydroxide gel + Magnesium hydroxide+ Oxethazaine	582mg + 196mg + 20mg; Suspension; 10ml; N20	Taiguk Pharm Co.,Ltd; Republic of Korea; Theragen Etex Co.,Ltd	Цочмог /архаг өвдөлт, гастрит, ходоод, арван хоёр хуруу гэдэсний шархлаа, улаан хоолойн үрэвсэл, туяа эмчилгээний явцад хоол боловсруулах эрхтний эмгэгээс үүдэлтэй ходоодны өвдөлтийн үед хэрэглэнэ. Жоргүй A02AX
12	Otivacin	Neomycin sulfate; Dexamethasone phosphate	28.000IU + 8mg; Ear drop; 8ml; N1	Duoc Khoa Pharmaceutical Joint Stock Company(D pharma); Vietnam; Lacviet Pharm Pharmaceutical JSC	Архаг чихний үрэвсэл (хэнгэрэг гэмтэлгүй) болон чихний мэс ажилбарын үед хэрэглэнэ. Жороор S01AA03

13	Sennoside Tablets 12mg "TOWA"	Sennoside	12mg; Tablets; N100	TOWA Pharmaceutical Co.,Ltd.; Japan	Өтгөн хаталтын эсрэг хэрэглэнэ. Жоргүй A06A2
14	Tranexamic acid capsules 250mg "TOWA"	Tranexamic acid	250mg; Capsules; N100	TOWA Pharmaceutical Co.,Ltd.; Japan	Системийн гиперфибринолизтой холбоотой цус алдалтын үед (Лейкеми, апластик цус багадалт, пелиоз гэх мэт, мөн мэс заслын явцад/мэс заслын дараах хэвийн бус цус алдалт). Хэвийн бус цус алдалтын үед (уушигны цус алдалт, хамарны цус алдалт, эмэгтэйчүүдийн цус алдалт, бөөрний цус алдалт, түрүү булчирхайн мэс заслын үед болон мэс заслын дараах хэвийн бус цус алдалт). Жоргүй B02A2
15	Mineramic® Injection	Ferric chloride; Manganese chloride; Zinc sulfate hydrate; Copper sulfate; Potassium Iodide	9.460mg+0.19 79mg+17.25m g+1.248mg+0 .1660mg; 2ml; Injection; N50	TOWA Pharmaceutical Co.,Ltd.; Japan	Амаар болон хоол боловсруулах замаар нэмэлт тэжээлийг авах боломжгүй эсвэл хангалттай хэмжээгээр авч чадахгүй байгаа эмчлүүлэгчдэд шаардлагатай үед судсаар цайр, төмөр, зэс, марганц, иодын нэмэлт тэжээлийг хэрэглэнэ. Жороор K04A1
16	Thiocetam forte	Piracetam; Tiazotic acid morpholinium salt	400mg + 100mg; Film-coated tablets; N30	JSC "Kievmed- preparat"; Ukraine	Тархины судасны атеросклероз, тархины цусны эргэлтийн хямралаас үүдэлтэй тархины цусны хангамжийн түр зуурын болон архаг эмгэгүүдэд хэрэглэнэ. Уг эмийг тархины цусны эргэлтийн эмгэг, гавлын тархины гэмтэл, хордлого, чихрийн шижингийн энцефалопати зэргээс үүдэлтэй тархины бодисын солилцооны эмгэг, түүнчлэн тархины ишемийн харвалтын дараах нөхөн сэргээх эмчилгээний үед хэрэглэнэ. Жороор N06BX
17	Gynovar	Clindamycin; Clotrimazole and Tinidazole	100mg + 100mg + 100mg; Vaginal soft gel capsules; N7	Plethico Laboratories Pvt. Ltd; India	Кандида вульвит, үтрээний микоз, үтрээний кандидоз (монилиаз), бактерийн вагиноз, халдварт лейкорея, хавсарсан халдвар, өвөрмөц бус үтрээний үрэвсэлд хэрэглэнэ. Жороор J01FF G01AF02 J01XD02

18	Essel forte	Essential Phospholipids	250mg/5ml; Injection; N5	Nabros Pharma PVT LTD; India	Янз бүрийн шалтгаант элэгний эмгэгүүд: гепатит, архаг гепатит, элэгний үхжил, элэгний хатуурал, комын урьдал үе, кома, элэг өөхлөлт (чихрийн шижин), цөс зогсонгошил, хордлого, ялангуяа элэг цөсний мэс заслын өмнө болон дараа, цөс чулуужих эмгэгээс урьдчилан сэргийлэх эмчилгээнд, гиперемез бүхий гестозис, хайрст үлд, мэдрэлийн шалтгаант арьсны үрэвсэл, цацрагийн хам шинж зэрэгт хэрэглэнэ. Жороор A05BA
19	Legalon 140	Sylimarin	140mg; Capsule; N100	Madaus GmbH; Germany	Элэгний архаг үрэвсэл, элэгний хатуурал, хортой бодисын шалтгаант элэгний эдийн гэмтэл зэргийн үед дэмжих эмчилгээнд хэрэглэнэ. Жоргүй A05BA
20	Fexofen-180	Fexofenadine hydrochloride tablets USP 180mg	180mg; Tablets; N60	M/S Aristo Pharmaceuticals PRIVATE LIMITED; India;	Улирлын чанартай харшлын ринитийн үед насанд хүрэгчид болон 6 ба түүнээс дээш насны хүүхдүүдэд хэрэглэнэ. Хамар битүүрэх, хамрын нус гоожих, хамар загатнах, нүд улайх, шалтгаан тодорхойгүй архаг чонон хөрвөсний үед хэрэглэнэ. Жороор R06AX26
21	Gudfyl LB Kit	Amoxicillin+ lactic Acid Bacillus+ Clarithromycin+ Esomeprazole	1000mg + 60million spores + 500mg+ 20mg; Tablets; N60	Vapi Care Pharm; India; Plethico Laboratories Pvt Ltd.;	Хеликобактерийг устгах, архаг идэвхтэй гастрит, ходоодны шархлаа, дээрх гэдэсний шархлааны эмчилгээнд хэрэглэнэ. Жороор J01CA04 A02BC03 J01FA09
22	Uniola 5 MD	Olanzapine Orally Disintegrating Tablets USP 5mg	5mg; Orally Disintegrating Tablets; N30	Brussels Laboratories Pvt. Ltd; India; RP International	Шизофрени өвчний эмчилгээнд хэрэглэнэ. Жороор N05AH03
23	Uniola 10 MD	Olanzapine Orally Disintegrating Tablets USP 10mg	10mg; Orally Disintegrating Tablets; N30	Brussels Laboratories Pvt. Ltd; India; RP International	Шизофрени өвчний эмчилгээнд хэрэглэнэ. Жороор N05AH03
24	Uniola-10	Olanzapine Tablets USP 10mg	10mg; Tablets; N30	Brussels Laboratories Pvt. Ltd; India; RP International	Шизофрени өвчний эмчилгээнд хэрэглэнэ. Жороор N05AH03
25	Grand Fun	Tadalafil	20mg; Tablet; N4	Brussels Laboratories Pvt. Ltd; India; RP International	Насанд хүрсэн эрчүүдийн бэлгийн сулралыг эмчлэх эм. Жороор G04BE08

26	MyHer ALL	Sofosbuvir + Velpatasvir	400mg+ 100mg; Film Coated Tablets; N28	Mylan Laboratories Limited; India	Элэгний “С” (Ц) вирусээр үүсгэгдсэн архаг (удаан үргэлжилсэн) үрэвслийн үед вирусийг устгах зорилгоор насанд хүрэгчдэд болон 3 ба түүнээс дээш наны хүүхдэд хэрэглэнэ. Жороор J05AP55
27	Sinurhon Tablet	Phenylephrine hydrochloride + Chlorpheniramine maleate + Paracetamol + Caffeine (anhydrous)	5mg + 2mg + 500mg + 30mg; Tablets; N120	Leben Laboratories Pvt. Ltd.; India; RP International	Ханиад нусгай, харшлын ринит, улирлын чанартай болон удаан хугацааны харшлын ринит, томуугийн үед хэрэглэнэ. Жороор Phenylephrine R01AA04 Chlorpheniramine R06AB04 Paracetamol: N02BE01 Caffeine: N06BC01
28	Cebay-100 Dry Syrup	Cefixime	100mg; Dry Syrup for oral administration; N1	Leben Laboratories Pvt. Ltd.; India; RP International	Грам эерэг ба грам сөрөг бактериудаар үүсгэгдсэн цочмог халдварын үед хэрэглэнэ. Жороор J01DD08
29	Fungoderil	Naftifine hydrochloride	10mg; Solution for external use; 15ml; 25ml; N1	Nizhpharm JS, Russian Federation; Russia	Арьс болон арьсны нугалаас хэсгийн мөөгөнцөрийн халдвар, хуруу хоорондын мөөгөнцөр, хумсны мөөгөнцөрийн халдвар, арьсны кандидоз, олон өнгөт үлд, дерматомикозын үед хэрэглэнэ. Жоргүй D01AE22
30	Elmucin	Erdosteine	300mg; Capsules; N10	JSC “Alium”; Russia	18-аас дээш насны насанд хүрэгсдийн наалдамхай өтгөн цэр бүхий амьсгалын замын өвчний үед хэрэглэнэ. Жоргүй R05CB15
31	Meropenem	Meropenem	500mg; Powder for the preparation of solution for intravenous administration; N1	PJSC “Sintez”; Russian Federation	Уушгины үрэвсэл, эмнэлгийн шалтгаантай уушгины үрэвсэл, шээс ялгаруулах системийн халдвар, хэвлийн хөндийн халдвар, бага аарцгийн хөндийн эрхтний халдварт үрэвсэл өвчин, эндометрит, арьс ба арьсны бүтцийн халдвар, менингит, үжлийн үед хэрэглэнэ. Жороор J01DH02
32	Meropenem	Meropenem	1000mg; Powder for the preparation of solution for intravenous administration; N1	PJSC “Sintez”; Russian Federation	Уушгины үрэвсэл, эмнэлгийн шалтгаантай уушгины үрэвсэл, шээс ялгаруулах системийн халдвар, хэвлийн хөндийн халдвар, бага аарцгийн хөндийн эрхтний халдварт үрэвсэл өвчин, эндометрит, арьс ба арьсны бүтцийн халдвар, менингит, үжлийн үед хэрэглэнэ. Жороор J01DH02

33	ETHYL ICOSAPENTATE CAPSULES 300mg "TOWA"	Ethyl Icosapentate	300mg; Capsules; N100	TOWA Pharmaceutical Co,Ltd; Japan	Судасны хатуурлын улмаас судас нарийссанаас шалтгаалсан шархлаа, өвдөлт, хүйтэн мэдрэх мэдрэхүйг сайжруулна. Гиперлипидеми үед хэрэглэнэ. Жоргүй C10B0
34	Lextran	Cholestyramine for oral suspension USP	4.0gm/ 5gm; Powder for oral suspension; N20	Lexine Technochem Pvt.Ltd; India; Mr.Akhil Shah	Зүрхний өвчин үүсгэдэг холестерин хэмжээг бууруулна. Энэ эм нь хоол боловсруулах тогтолцоонд үйлчилж, холестерин агуулсан цөсний хүчлийг шингээж, дараа нь ялгадсаар биеэс гадагшилдаг. Зарим төрлийн суулгалт, загатнахыг зогсооход ашиглаж болно. Жороор C10AC01
35	Cilapenem	Imipenem / Cilastatin	500mg+ 500mg; Powder for solution for infusion; N1	Belmedpreparaty RUE; Republic of Belarus	Хэвлийн хөндийн хүнд хэлбэрийн халдвар, хүнд хэлбэрийн уушгины хатгалгаа, түүний дотор эмнэлгийн болон амьсгалын аппараттай холбоотой уушгины үрэвсэл, төрөх явцын болон төрсний дараах үеийн халдвар, шээсний замын хүндэрсэн халдвар, арьс зөөлөн эдийн хүндэрсэн хэлбэр. Жороор J01DH51
36	Profoliv	Propofol	10mg/ml; 20ml; Emulsion for injection/ infusion; N1	Ms Livealth Biopharma Pvt. Ltd; India	Судсанд тарих богино хугацааны ерөнхий мэдээгүйжүүлэлт юм: - Насанд хүрэгчид болон 1 сараас дээш насны хүүхдүүдэд ерөнхий мэдээ алдуулалтыг өдөөх, үйлдлийг барих - Насанд хүрэгчид болон 1 сараас дээш насны хүүхдүүдэд оношилгоо, мэс заслын ажилбарт дангаар нь эсвэл хэсэг газрын болон бүсийн мэдээ алдуулалттай хослуулан тайвшруулах эмчилгээнд - Эрчимт эмчилгээний тасагт 16-аас дээш насны нэмэлт механик агааржуулалттай өвчтөнүүдийг тайвшруулна. Эмнэлгийн нөхцөлд хэрэглэнэ. N01AX10
37	Thioealth	Tiopental Sodium	1gm/vial; Powder for solution for injection; N1	Ms Livealth biopharmapvt. Ltd; India	Мэдээгүйжүүлэгийг өдөөх, бусад мэдээгүйжүүлэх нэмэлт бодисууд, бага өвдөлт үүсгэх богино хугацааны мэс ажилбарын мэдээгүйжүүлэг, гипнотик байдлыг дэмжихэд хэрэглэнэ. Таталт болон зарим сэтгэцийн эмгэгийг хянахад хэрэглэнэ. Жороор N01AF03

38	Mezatrin® 250 Capsule	Azithromycin	250mg; Capsule; N30	PT.Caprifarmindo Laboratories; Indonesia; PT.Sanbe Farma	Нянгаар үүсгэгдсэн хөнгөн болон дунд явцтай дараах халдваруудын эмчилгээнд хэрэглэнэ. Амьсгалын доод, дээд замын халдварууд; арьс болон зөөлөн эдийн халдварууд, Бэлгийн замаар дамждаг халдварын үед хэрэглэнэ. Жороор J01FA
39	Pibaksin®	Mupirocin	20mg/g-10g; ointment; N1	PT.Caprifarmindo Laboratories; Indonesia; PT.Sanbe Farma	Метициллин тэсвэртэй омгууд, бусад Streptococcus pyogenes, Staphylococcus aureus улмаас үүссэн импетиго, фолликулит, фурункул зэрэг арьсны халдварын үед зориулагдсан. Энэ нь мөн E. coli болон H. influenzae зэрэг грам сөрөг бичил биетний эсрэг идэвхитэй нөлөөлдөг. Жороор D06AX09
40	Sanexon® 4	Methylprednisolone	4mg; Tablets; N100	PT.Sanbe Farma; Indonesia	Гуурсан хоолойн багтраа, харшлын ринит, чонон хөрвөс, экзем эсвэл дерматит, цочмог хэрх, ревматоид артрит, олдмол (аутоиммун) цус задралын цус багадалт, насанд хүрэгчдийн шалтгаан тодорхойгүй тромбоцитопенийн пурпура, миелобластоз, лимфогрануломатоз, шархлаат колит, нефротик хам шинж, арьсны өвчин, чонон хөрвөс, дерматомиозит зэрэгт хэрэглэнэ. Жороор H02AB04
41	Sanexon® 16	Methylprednisolone	16mg; Tablets; N30	PT. Sanbe Farma; Indonesia	Гуурсан хоолойн багтраа, харшлын ринит, чонон хөрвөс, экзем эсвэл дерматит, цочмог хэрх, ревматоид артрит, олдмол (аутоиммун) цус задралын цус багадалт, насанд хүрэгчдийн шалтгаан тодорхойгүй тромбоцитопенийн пурпура, миелобластоз, лимфогрануломатоз, шархлаат колит, нефротик хам шинж, арьсны өвчин, чонон хөрвөс, дерматомиозит зэрэгт хэрэглэнэ. Жороор H02AB04
42	Plasminex®	Tranexamic Acid	100mg/ml; 5ml; Solution for injection; N10	PT.Sanbe Farma; Indonesia	Цус алдалт эсвэл фибринолиз эсвэл фибриногенолиз нэмэгдсэнээр цус алдах эрсдэлийн үед богино хугацааны эмчилгээнд хэрэглэнэ. - Дараах нөхцөлд хэсэг газарт хэрэглэнэ: o Простатектоми o Эпистаксис o Умайн хүзүүний конизаци - Гемофилакын үед шүд авалтын үеийн арга хэмжээнд - Удмын гаралтай ангионевротик хаван Жороор B02AA02

43	Paracetamol 125mg suppositories	Paracetamol	125mg; Suppositories; N6	Farmaprim LTD; Republic of Moldova	Хөнгөн болон дунд зэргийн хүчтэй өвдөлт намдаах ба халуун бууруулах эмчилгээнд хэрэглэнэ. Жоргүй N02BE01
44	Paracetamol 250mg suppositories	Paracetamol	250mg; Suppositories; N6	Farmaprim LTD; Republic of Moldova	Хөнгөн болон дунд зэргийн хүчтэй өвдөлт намдаах ба халуун бууруулах эмчилгээнд хэрэглэнэ. Жоргүй N02BE01
45	Flavamed	Ambroxol hydrochloride	15mg/5ml; 100ml; Oral solution; N1	Berlin-Chemie AG (Menarini Group); Germany	Уушги, гуурсан хоолойн цочмог ба архаг өвчинтэй холбоотой цэртэй ханиалгын эмчилгээнд хэрэглэнэ. 2-с дээш насны хүүхэд, өсвөр насныхан, насанд хүрэгсдэд хэрэглэнэ. Жоргүй R05CB06
46	Flavamed forte	Ambroxol hydrochloride	30mg/5ml; 100ml; Oral solution; N1	Berlin-Chemie AG (Menarini Group); Germany	Уушги, гуурсан хоолойн өвчинтэй холбоотой цэртэй ханиалгын эмчилгээнд хэрэглэнэ. 2-с дээш насны хүүхэд, өсвөр насныхан, насанд хүрэгсдэд хэрэглэнэ. Жоргүй R05CB06
47	Flavamed	Ambroxol hydrochloride	30mg; Tablets; N20	Berlin-Chemie AG (Menarini Group); Germany	Насанд хүрэгсэд, 6-с дээш насны хүүхэд ба өсвөр насныханд хэрэглэнэ. Ховхроход бэрхшээлтэй цэр салс үүссэн уушги ба гуурсан хоолойн цочмог эсвэл архаг өвчний үед хэрэглэнэ. Жоргүй R05CB06
48	Flavamed max	Ambroxol hydrochloride	60mg; effervescent tablets; N10	Berlin-Chemie AG (Menarini Group); Germany	Уушги, гуурсан хоолойн цочмог ба архаг өвчинтэй холбоотой цэртэй ханиалгын эмчилгээнд хэрэглэнэ. Насанд хүрэгсэд болон 12-с дээш насны өсвөр насныханд хэрэглэнэ. Жоргүй R05CB06
49	Brightest Eye Drops	Cyanocobalamin	0.2mg/ml; Solution; 5ml; 10ml; N1	Aseptic innovative medicine.Co., Ltd; Taiwan	Нүдний ядаргааны эмчилгээнд хэрэглэнэ. Жоргүй B03BA01
50	Hi Tears	Polyvinyl Alcohol	14mg/ml; Solution; 5ml; 10ml; N1	Aseptic innovative medicine.Co., Ltd; Taiwan	Нүд хуурайших шинж тэмдэг ба илрэлээс хоёуланг нь түр зуур хамгаалах зорилгоор хэрэглэнэ. Жоргүй B03BA01
51	Rexta	Oxaliplatin	100mg/20ml; Solution for injection; N1	PT Global Onkolab Farma; Indonesia	5-фторурацил болон фолийн хүчилтэй хамт үсэрхийлсэн бүдүүн, шулуун гэдэсний хавдрын эмчилгээнд хэрэглэнэ. Жороор L01XA

52	Brexel	Docetaxel	80mg/8ml; Solution for injection; N1	PT Global Onkolab Farma; Indonesia	Хөхний хорт хавдар, жижиг бус эст уушгины хавдар, өндгөвчний хавдар, гормонд тэсвэртэй түрүү булчирхайны хавдар, ходоодны аденокарцином, толгой хүзүүний скүмоуз эст төрлийн хавдрын үед хэрэглэнэ. Жороор L01CD
53	LEVO-M	Levocetirizine hydrochloride+ Montelukast Sodium	5mg+10mg; Tablet; N30	Swiss care; India; Thrive therapeutic Pvt. Ltd	Харшлын ринит, харшлын улмаас үүссэн хамрын үрэвсэл, дасгалын улмаас үүсэх бронхоспазмаас урьдчилан сэргийлэх, архаг шалтгаан тодорхойгүй чонон хөрвөсийн үед хэрэглэнэ. Жороор R06AE09 R03DC03
54	Bisoprolol-ACOS	Bisoprolol	5mg; Tablets N30; N50	JSC Biocom; Russia	Артерийн гипертензи, зүрхний цус хомсрох өвчин, зүрхний тогтвортой бах, зүрхний архаг дутагдал. Жороор C04AA36
55	Bisoprolol-ACOS	Bisoprolol	10mg; Tablets; N30; N50	JSC Biocom; Russia	Артерийн гипертензи, зүрхний цус хомсрох өвчин, зүрхний тогтвортой бах, зүрхний архаг дутагдал. Жороор C07AB07

Улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн эмийн мэдээллийг
<http://licemed.mohs.mn/> цахим хуудаснаас харах боломжтой.

МОНГОЛ УЛСЫН ЭМИЙН БҮРТГЭЛЭЭС 2024 ОНД ХАСАГДСАН ЭМ

Хүснэгт 2. Бүртгэлээс хасагдсан эмийн жагсаалт 2024

№	Эмийн бүртгэлийн дугаар	Эмийн худалдааны нэр	Олон улсын нэршил	Тун хэмжээ	Эмийн хэлбэр	Хүчинтэй хугацаа	Үйлдвэрлэгч	Улс	Бүртгүүлсэн байгууллага
1	F20091130NP02210	Ламолеп	Ламотриджин	25мг №30	шахмал	2024.11.30	Gedeon Richter Plc	Унгар	Геден Рихтер ТГ
2	F20091130NP02211	Ламолеп	Ламотриджин	50мг №30	шахмал	2024.11.30	Gedeon Richter Plc	Унгар	Геден Рихтер ТГ
3	F20091130NP02212	Ламолеп	Ламотриджин	100мг №30	шахмал	2024.11.30	Gedeon Richter Plc	Унгар	Геден Рихтер ТГ
4	F19990525BP00528	Гордокс	Апротинин	100000ед- 10мл №25	тарилгын уусмал	2027.05.25	Gedeon Richter Plc	Унгар	Геден Рихтер ТГ
5	F20140318JP03638	Лендацин	Цефтриаксон	1г №5	тарилгын уусмал бэлтгэх нунтаг	2024.03.18	Sandoz GmbH	Австри	Очир Буянт ЭХНТ ХХК
6	F20090424JP02043	Оспамокс	Амоксициллин	125мг/5мл- 60мл №1	хөвмөлийн нунтаг	2024.04.24	Sandoz GmbH	Австри	Очир Буянт ЭХНТ ХХК
7	F20150127LP04197	Доксорубицин эбеве	Доксорубицин	2мг/мл- 5мл, 2мг/ мл-25мл №1	тарилгын суспензи	2025.01.27	Ebewe Pharma Ges.m.b.H. NFG. KG	Австри	Очир Буянт ЭХНТ ХХК
8	F19971215JP00204	Бактокс	Амоксициллин	500мг №12	капсул	2028.01.01	Innothera Chouzy for Innotech International	Франц	Очир Буянт ЭХНТ ХХК

ФАРМАКОВИЖИЛАНС

МОНГОЛ УЛСАД 2024 ОНД БҮРТГЭГДСЭН ЭМИЙН ГАЖ НӨЛӨӨНИЙ
ТОХИОЛДОЛ, ШАЛТГААН ХАМААРЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ДҮН

Б.Уранбилэг ЭЗУ-ны магистр ЭЭХХЗГ-ын
/Эмийн гаж нөлөө, аюулгүй байдлын асуудал
хариуцсан мэргэжилтэн/

2024 оны эхний хагас жилийн байдлаар эмийн гаж нөлөөний нийт 159 мэдээлэл бүртгэгдэж Эм судлалын салбар зөвлөлийн 5 удаагийн хурлаар үнэлгээг хэлэлцүүлэн баталгаажуулж байна.

Эмийн гаж нөлөө илэрсэн эмийг АТС ангиллаар авч үзвэл нийт тохиолдлын 33,1%-ийг нянгийн эсрэг эм хэрэглэсэнтэй холбоотой бүртгэгдсэн тохиолдол (Зураг 1) эзэлж байгаа бол тохиолдол мэдээлсэн эх үүсвэрийн хувьд аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг, БОЭТ-өөс нийт тохиолдлын 27,7%, тусгай мэргэжлийн төвөөс 22%, төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлгээс 20,1%-ийг тус тус бүртгэж, мэдээлсэн байна. (Зураг 2)

Тохиолдлын хүнд хөнгөний зэргийг Хартвигийн шалгуураар үнэлсэн дүнгээр харвал нийт тохиолдлын

Зураг 1. Эмийн гаж нөлөө, АТС ангилалаар

Зураг 2. Эмийн гаж нөлөө, мэдээлсэн эх үүсвэрээр

57,86%-ийг хөнгөн (түвшин 2), 21,38%-ийг хүнд (түвшин 3), 10,06%-ийг хүнд (түвшин 4), 3,14%-ийг түвшин 5, 0,63%-ийг түвшин 7-ийн ноцтой тохиолдлууд тус тус эзэлж байна. Зураг 3

Зураг 3. Тохиолдлын хүнд хөнгөний зэрэг, Хартвигийн шалгуураар

Эм судлалын салбар зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэн баталгаажуулсан эмийн гаж нөлөөний мэдээллийн жагсаалт, 2024 оны эхний хагас жилийн байдлаар

№	Гаж нөлөөний бүртгэлийн дугаар	Гаж нөлөө илэрсэн шинж тэмдэг	Эм хэрэглэсэн заалт	Гаж нөлөө илэрсэн эмийн мэдээлэл			Үнэлгээ		
				Эмийн олон улсын нэршил	Худалдааны нэршил	Үйлдвэрлэгч, импортлогч	Хүнд, хөнгөний зэрэг	Гаж нөлөөний хэлбэр	Наранжо үнэлгээ
1	MN-MMRA - 3000000573	Дээд уруул хавдсан	Тархины судасны нарийсал	Инозин + Никотинамид + Рибофлавин + Сукцины уламжлал	Цитофлавин	OXY, Scientific Technological Pharmaceutical Firm “POLYSAN”, LTD	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
2	MN-MMRA - 3000000574	Арьс харшлын урвал (өмнөх сорил тавьсан хэсгийн арьс 7 дах хоногоос эргэн тойрон харлаж, улайн хөндүүрэлсэн)	Уушигны хатгаа	Гентамицин сульфат	Гентамицин сульфат	NINHUA Group, БНХАУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Байж болох (Наранжо 4)
3	MN-MMRA - 3000000578	Анафилаксийн шок	Нуруу бүсэлхий, толгой өвдөлт намдаах	Диклофенак	Наклофен	KRKA	Ноцтой (Түвшин 5)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
4	MN-MMRA - 3000000576	Арьс улайж, загатнаж, тууралт гарсан	Бөөрний үрэвсэл	Цефазолин	Цефазолин		Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
5	MN-MMRA - 3000000577	Дотор муухайрч, бөөлжин, царай цонхийсон. Тариа хийлгэсэн нэг хөл даагдахгүй доголсон.	Ишиастай хавсарсан люмбаго M.54.4	Диклофенак	Диклофенак	Reyoung Pharmaceutical, БНХАУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
6	MN-MMRA - 3000000587	Цээжээр халуу оргиж, толгой эргэн, амьсгалахад хүнд болж, дотор муухайрсан, бие салгалж чичрүүс хүрэх	элэгний үрэвсэл	Л-Орнитин –Л-Аспартате	НЕРА-L	Daihan pharm, БНХАУ	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
7	MN-MMRA - 3000000579	Уруул хавдаж, хоолой эвгүйрхсэн	Хеликобактер	Холекальциферол	Витамин д		Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)

8	MN-MMRA - 300000575	Биеэр тууралт гарч, царай хөхөлбөртсөн	Уушигны хатгалгаа	Цефотаксим	Цефотаксим	Нахиа Импекс ХХК	Хүнд (Түвшин 4)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
9	MN-MMRA - 300000581	Бөөлжсөн	Олон эмэнд тэсвэртэй сүрьеэ	Левифлоксацин	Левифлоксацин	Ө/Ү	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
10	MN-MMRA - 300000582	Толгой өвдөж, хоолой өвдсөн	Эмэгтэйчүүдийн үрэвсэл	Метронидазол	Метронидазол	Ө/Ү	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
11	MN-MMRA - 300000580	Цус багадалт	Олон эмэнд тэсвэртэй сүрьеэ	Линезолид	Лизомак 600	Macleods Pharmaceutical БНЭУ	Хүнд (Түвшин 4)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
12	MN-MMRA - 300000584	Биеийн бүх хэсгээр харшлын тууралт гарсан, загатнаж, амьсгал бачуурсан	Уушигны сүрьеэ	HRZE	HRZE	Svizera Labs Pvt. Ltd	Хүнд (Түвшин 4)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
13	MN-MMRA - 300000585	Амьсгаадаж, дотор давчдаж, биеэр загатнаж, биеийн бүх хэсгээр улаан тууралт гарсан.	Сүрьеэ өвчний улмаас HRZE хослолоос харшсан тул, Н-300мг эмийг сольсон	Изониазид	Изониазид	Ө/Ү	Хүнд (Түвшин 4)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
14	MN-MMRA - 300000586	Амьсгаадаж, дотор бачуурч, биеэр харшлын тууралт гарч, загатнасан ()	Сүрьеэгийн эмчилгээнд	Рифамицин	Рифамицин	Stop TB Partnership GLOBAL DRUG FACILITY	Хүнд (Түвшин 4)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
15	MN-MMRA - 300020628	Гар хүчтэй өвдөж, дотор муухайрч, давчидсан	Бие махбод хүчилших	Натрийн гидрокарбонат 4%-100 мл	Натрийн гидрокарбонат 4%-100 мл	Тавин Ус эмийн үйлдвэр	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
16	MN-MMRA - 300000589	загатнасан, улаан тууралт гарч, хавдсан	Тодосгогчтой КТГ- ын шинжилгээнд орх зорилгоор	Йопромид	Ультравист	Bayar AG Герман улс	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
17	MN-MMRA - 300000590	загатнасан, тууралт гарсан	тодосгогчтой КТГ- ын шинжилгээнд орх	Йопромид	Ультравист	Bayar AG Герман улс	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
18	MN-MMRA - 300000591	Дотор муухай оргиж , бие сулласан, нүд харанхуйлсан	Үрэвсэл дарах	Цефатоксим	Цефатоксим	NCPC	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)

19	MN-MMRA - 300000592	Цээж,хэвлий,дээд мөчдөөр бэлцрүүт улаан тууралт арсан загатнана.	Мэс заслын өмнөх бэлтгэл	Цефотаксим	Цефотаксим	Красфарм	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
20	MN-MMRA - 300000593	Бүх бие халуу оргиж улайсан загатнасан	ПНЕВМОНАЯ	Ванкомицин	Ванкомицин	КРАСФАРМА	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
21	MN-MMRA - 300000594	Нүүр халуу оргиж, бадайрч, хацар, эрүү хэсгээр ирвэгнэсэн.	Хий арвидсаныг эмчлэх зорилгоор хэрэглэсэн.	Агар-8	Агар-8	Одь тан ХХК	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
22	MN-MMRA - 300000598	Судас дагаад улаан болсон мөн нөгөө гараар улаан тууралт гарсан	Үений үрэвсэл	Офлаксацин	Офлаксацин	Энхийн шүүдэр	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
23	MN-MMRA - 300000600	Бие салганасан чичрэнэ, Хөлөрнө, Артерийн даралт 150/100, судасны цохилт 1 минутанд 151 удаа	F20.8	Галоперидол 5мг	Галоперидол 5мг	Whan in pharm, БНСУ	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
24	MN-MMRA - 300000601	Гар хөл салганаж, дотор давчдах, нүүр таталдах.	F20.8	Галоеридол 5 мг	Галоперидол 5мг	Whan in pharm, БНСУ	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
25	MN-MMRA - 300000602	Нүд дээш солийж харах, шүлс гоожих, хүзүү биеэрээ мушгирч, гар татсан	F71.1 Оюуны хүндэвтэр хомсдол	Флуфеназин	Модитен депо	КРКА	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
26	MN-MMRA - 300000603	Дотор муухайрч, хүйтэн хөлс гарч, чичрүүдэс хүрнэ, толгой эргэнэ.	Тархины цусан хангамж сайжруулах	Инозин + Никотинамид + Рибофлавин + Сукцины уламжлал	Цитофлавин	ОХУ, Scientific Technological Pharmaceutical Firm ” POLYSAN ”, LTD	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
27	MN-MMRA - 300000604	Нүүр халуун оргих, чинэрэх, хатуурах мэдрэмж. Цээж хэсгээр улаан тууралт гарсан. Толгой эргэх, дүүрэх мэдрэмж төрсөн.	Cutaneous abscess	Trimethoprim and sulfamethoxazole (Bidiseptol)	Бидисептол	Binh Dinh pharmaceutical and medical equipment Вьетнам	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
28	MN-MMRA - 300000605	Дотор муухайрах, гүйлгэх, арьсаар загатнах,	Өндгөвчний үрэвсэл	Клиндамицин	Клицин	Hankook korus. pharm co.,ltd	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)

29	MN-MMRA - 3000000606	Дотор муухайрсан	Толгой өвдөх	Пирацетам	Пирацетам	Орос	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
30	MN-MMRA - 3000000607	Улайж хавдсан Даралт ихэссэн	Дархлаа сэргээх	Астрио	Астрио	PT. Pertiwi Aging	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
31	MN-MMRA - 3000000608	Биеийн арьсны нимгэн хэсэгт улаан тууралт гарч, загатнасан.	Бөөрний үрэвсэл	Жонлон 5	Жонлон 5	Мон-Инх	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
32	MN-MMRA - 3000000609	Агар35	ГММ16	Агар35	Агар36	Моннигра байгаль	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
33	MN-MMRA - 3000000610	Толгой маш хүчтэй өвдсөн	Ашигтай бактер дэмжих	Лактофлор биоплюс	LactoFlor BioPlus	Kendy Болгар	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
34	MN-MMRA - 3000000611	Дотор муухайрсан, бөөлжис цутгасан, бүх бие бадайрсан	Бөөр, шээсний замын үрэвсэл, Байнгын шээлгүүртэй	Цефазолин	Цефазолин	Нахиа Импекс ХХК	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
35	20240001	Биеийн жин буурсан	II хэлбэрийн чихрийн шижин	Дапагглифлозин	Форсига	Астразенека	Хүнд (Түвшин 4)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
36	MN-MMRA - 3000000583	Судас дагаж янгинасан. Цээж хөндүүрлэж, хийлсэн мэт дүүрсэн, ар дагз чинэрч янгинаж толгой өвдсөн, дотор муухайрсан	Элэг тархины хам шинж	Л-орнитин-Л- аспартат Нерагард	Хепагард	United Biotech (P) LTD	Ноцтой (Түвшин 5)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
37	MN-MMRA - 3000000612	Дотор муухайрч, аюулхайд халуу оргих	Liver cirrhosis, HBV and HDV child рugh C	Л-орнитин-Л- аспартат	Хепагард	United biotech БНЭУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
38	MN-MMRA - 3000000615	Хөхөрсөн, бөөлжсөн, хөлөрсөн, нүд сөлийсөн.	Уушгины хүнд хатгалгаа / Дахилтат/	Метронидазол	Метронидазол	Айвико ХХК	Хүнд (Түвшин 4)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)

39	MN-MMRA - 300000616	Хэл бадарч, бие зарайж, толгойн хуйх, ар нуруу орчмоор зарайж /шар үс босох мэт/ эхэлсэн. Дээрх шинж тэмдэг 1-2 цаг үргэлжилсний дараа бие эргээд хэвийн байдалд орсон.	Доод мөчдийн цагаан судлын өвчинд	Гарьд 13	Гарьд 14	Одь тан ХХК	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
40	MN-MMRA - 300000617	Дотор муухайрах ,огиулна, цээж давчдана	Онош тодруулах	Йогексол	Омнипак 300	GE healthcare	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
41	MN-MMRA - 300020618	Биеэр битүү улаан тууралтууд гарсан	Уушгины хатгалгаа	Ампициллин	Ампициллин 1гр	NCPC	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
42	MN-MMRA - 300020619	Биеэр битүү улаан тууралтууд гарсан	Уушгины хатгалгаа	Ампициллин	Ампициллин 1гр	NCPC	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
43	MN-MMRA - 300020620	хамаг бие загатнасан, бага зэрэг толгой өвдсөн	Үндсэн оношын дагуу	Сүгмэл 3	Сүгмэл 3	Мон-Интра	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
44	MN-MMRA - 300020621	Хөлс цутгаж, амьсгал давчидсан, хэвлийн хэсгээр баазалж өвдсөн.	Хүзүүний өвдөлт	Гадовист	Гадовист	Bayer AG Герман улс	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
45	MN-MMRA - 300020622	Биеэр гүвдрүүт тууралт гарсан загатнана	Сүрьеэгийн эмчилгээнд	HRZE	HRZE	Macleods Pharmaceutical БНЭУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
46	MN-MMRA - 300020623	Тууралт гарч, загтнаж, цэрүүтсэн	Тулай	Аллопуринол	Аллопуринол	Ө/Ү	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
47	MN-MMRA - 300020624	Гэнэт дотор муухайрч, хүйтэн хөлс гарч унах шахсан. гэнэт дотор муухайрч, хүйтэн хөлс гарсан.	z51.1 Хавдрын хими эмчилгээ	Паклитаксел	Пакливел	Getwell Pharmaceutical	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
48	MN-MMRA - 300020625	толгой эргэх амьсгал тавчдах зүрх дэлссэн	Бүдүүн гэдэсний хорт хавдар	Фторурацил (Fluorouracil)	5-Фторурацил Эбеве	Ө/Ү	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)

49	MN-MMRA - 300020626	Бөгшүүлж ханиалгаж эхэлсэн. Амьсгалахад хүндрэлтэй болсон.	Malignant neoplasm of upper lobe, bronchus or lung - Цээжний бага зэргийн өвдөлт	Каффетин	Каффетин	Alkaloid AD Skorje	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
50	MN-MMRA - 300020627	Зүрх савлаж, толгой эргэж, дотор муухайрсан	Бактерт пневмони	Аминофиллин	Эуфиллин	Dalchempharm OJSC, OХУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
51	MN-MMRA - 300000613	Дотор муухайрч огиудас хүрэх	Хепатит	Л-орнитин-Л- аспартат Нерагад	Хепатард	United biotech БНЭУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
52	MN-MMRA - 300020629	Бүх бие улайж загатнаж хэвлий хэсгээр бэлцрүүт тууралт гарсан	E.Coli-мэдрэг	Хлорамфеникол	Хлорамфеникол	Тун эрдэнэ үйлдвэр	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
53	MN-MMRA - 300020630	Улаан тууралт гарсан	Цочмог бронхит	Цефотаксим	Цефотаксим	Нахиа Импекс ХХК	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
54	MN-MMRA - 300020631	2 Нүд час улайж загатнасан.	Сүрьеэгийн эмчилгээнд	HRZE	HRZE	Macleods Pharmaceutical БНЭУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
55	MN-MMRA - 300020632	Биеийн бүх хэсгээр харшлын тууралт гарч загатнана, амьсгаадна.	Сүрьеэгийн эмчилгээнд	HRZE	HRZE	Macleods Pharmaceutical БНЭУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
56	MN-MMRA - 300020633	Биеийн бүх хэсгээр харшлын тууралт гарч загатнана, амьсгаадна.	Сүрьеэгийн эмчилгээнд	HRZE	HRZE	Macleods Pharmaceutical БНЭУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
57	MN-MMRA - 300020634	Биеийн бүх хэсгээр харшлын тууралт гарч, загатнана.	Сүрьеэгийн эмчилгээнд	HRZE	HRZE	Macleods Pharmaceutical БНЭУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
58	MN-MMRA - 300020635	биеэр харшлын тууралт гарч, загатнана, амьсгаадна.	Сүрьеэгийн эмчилгээнд	Rifampicin-300mg	Rifampicin-300mg	Macleods Pharmaceutical БНЭУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
59	MN-MMRA - 300020636	Арьсаар тууралт гарч,загатнан, улайж цочирсон	Холестистозэктомиаа	Меропенем	Меропенем	Ө/У	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
60	MN-MMRA - 300020637	Мэдээ алдаагүй	Сигнал мэдээ алдуулалт	Буливакайны гидрохлорид	Гипербуливакайн	Айвиго эмийн үйлдвэр	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)

61	MN-MMRA - 300020638	Хоолой боож, цээж давчдан, амьсгал давхацсан	S30.0 Зоонуруу ба аарцгийн няцрал, S73.1 Түнхний үе ба холбоос сунах чинэрэх	Метамизол натри Дифенгидрамин	Аналгин, Димедрол	Нахиа эмийн үйлдвэр,Цомбо эмийн үйлдвэр	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
62	MN-MMRA - 300020639	Тууралт гарч, загтнасан	MRSA, хатиг буглаа	Ванкомицин	Ванкомицин	Kraspharma JSC ОХУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
63	MN-MMRA - 300020640	Тууралт	Мэс заслын дараах халдвараас сэргийлэх	Цефтриаксон	Цефтриаксон	Kraspharma JSC ОХУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
64	MN-MMRA - 300020641	Бүх биеэр улаан гүвдрүү гарч, маш хүчтэй хавдсан, маш их загатнасан, хөдөлгөөн хязгаарлагдсан.	Өвдөлт намдаах	Ибупрофен	Ибупрофен	Ө/Ү	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
65	MN-MMRA - 300020642	Биеэр тууралт гарсан.	Үе мөчний өвдөлт	Диклофенак	Диклофенак	Ө/Ү	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
66	MN-MMRA - 300020643	Биеэр тууралт гарч, Гар бадайрсан.	Үе мөчний өвдөлт	Диклофенак	Диклофенак	Padra.Dist. Vadodata	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
67	MN-MMRA - 300020644	Дотор муухайрч, зүрх дэлгсэн	streptococcus agalatiea / хөөмийн арчдас /	цефтриаксон 1гр	цефтриаксон 1гр	Kraspharma JSC ОХУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
68	MN-MMRA - 300020645	Нүүр улайсан	Цэр ховхлох	Сальбутамол	Нобивент плюс	Noble wellness pvt.LTD	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
69	MN-MMRA - 300020646	Биеэр улаан тууралт гарсан, хоолой бачуурсан, нүд зовхи орчим хавдсан.	Онош тодруулах	Гадовист	Гадовист	Bayer AG Герман улс	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
70	MN-MMRA - 300020647	Бүх биеэр улаан тууралт гарсан	Үрэвсэл дарах	Амоксициллин 1000мг	Амоксициллин 1000мг	Sandoz GmbH, Kundl	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
71	MN-MMRA - 300020649	Нүүр хүзүү халуун оргисон	Ө/Ү	Никотины хүчил1%-1.0	Витамин ПП	Айвико эмийн үйлдвэр	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
72	MN-MMRA - 300000614	Дотор муухайрч бөөлжсөн, хамаг бие халуу оргих	Хепатит	Л-орнитин-Л-аспарат Hepargard	Хепатард	United biotech БНЭУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)

73	MN-MMRA - 300020654	Царай цонхийно, Амьсгал давчдана Дагжин чичрээнэ Ууц нуруугаар өвдөнө Гуяны арьс эрээтэнэ	Мэс заслын дараах халдвараас сэргийлэх	Цефазолин	Цефазолин	Нахиа Импекс ХХК	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
74	MN-MMRA - 300020655	Дотор муухайрах	өндгөвчний дахисан хавдар	Доксорубицин	Ай Докс	Getwell Pharmaceutical БНЭУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 8)
75	MN-MMRA - 300020657	Зовхи, уруул хавагнасан	Бусад хүндрэлтэй ил шамбарам 184.4	Диклофенак	Рапи-Лелиф инжекшн	Flagship Biotech international	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
76	MN-MMRA - 300020658	Гар гэдсээр цайвар гүвдрүүтэй тууралт гарсан, нүүр уруул хавагнасан	Уушгины бусад гэмтэл /S27.3/	Диклофенак	Рапи-Лелиф инжекшн	Flagship Biotech international	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
77	MN-MMRA - 300020659	Толгой эргэх, даралт унасан 4мөч суларсан	Тархи толгой өвдөлт	ГИНКО БИЛОБА	Гинварен	Hawon Pharmaceutical Corporation	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Байж болох (Наранжо 4)
78	MN-MMRA - 300020660	Хоолой боож, бачуурсан	Z39.2	Никотинамид + Пиридоксины гидрохлорид + Фолийн хүчил + Цианокобаламин + Натрийн пантотенат + Биотин + Натрийн аскорбат + Тиамин + Рибофлавин	Солувит Н	Fresenius Kabi SSPC БНХАУ	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
79	MN-MMRA - 300020662	Цээж давчдан, амьсгалахад хүндрэлтэй болсон	Хөхний хорт хавдрын эмчилгээ	Доцетаксол	Доцету	onco llc	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Илэрхий (Наранжо ≥ 9)
80	MN-MMRA - 300020663	Арьс туурсан	Сувганцрын завсрын эдийн цочмог нефрит	Цефтриаксон	Цефтриаксон	Красфарма, ОХУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
81	MN-MMRA - 300020664	Ходоод халуун оргино	Эмчийн заалтаар булчиад	Никотины хүчил	Витамин PP	Айвико	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)

82	MN-MMRA - 300020665	Нойргүйдэж, ядарсан	Хэм алдагдал	Атеналол	Атеналол Денк	Denk farma	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
83	MN-MMRA - 300020653	Арьс улайж, 15мм хавдсан	Үрэвслийн эсрэг	Цефазолин	Цефазолин	ПАО Синтез ОХУ		Сорил	
84	MN-MMRA - 300020666	хэсэг газар улайж, жижиг тууралт үүссэн. 3-3,5 мм	Онош тодруулах	Йопромид	Ультравист	Bayer (Герман улс)		Сорил	
85	MN-MMRA - 300020675	Арьсан дээр гүвдүүт тууралт гарч, толгой эргэж, дотор муухайрсан	Онош тодруулах	Йопромид	Ультравист	Bayer (Герман улс)		Сорил	
86	MN-MMRA - 300020667	Хэсэг газар улайж жижиг тууралт үүссэн 3-3,5 мм	Онош тодруулах	Йопромид	Ультравист	Bayer (Герман улс)		Сорил	
87	MN-MMRA - 300020668	Хэсэг газар улайж жижиг цэгэн тууралт гарсан	Онош тодруулах	Йопромид	Ультравист	Bayer (Герман улс)		Сорил	
88	MN-MMRA - 300020669	Дотор муухайрч, бөөлжин, толгой өвдөж, нойргүйдэн, арьсны тууралт гарч, Ангиоздема (нүүр уруул хэл хавагнах)	Pneumonia	Кларитромицин	Фромилид	KRKA	Хүнд (Түвшин 4)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
89	MN-MMRA - 300020670	Дотор муухайрч, тууралт гарч, загатнасан	Commotia cerebri	Цитиколин	Брайнакт	PT Dankos Farma, Kalbe company,	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
90	MN-MMRA - 300020672	Нүүр, хүзүү хэсгээр улайж, хорсож, загатнасан.	Захын цусан хангамж сайжруулах	Никотины хүчил	Витамин PP	Нахиа Импекс ХХК	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
91	MN-MMRA - 300020673	Толгой дүүрэх, нүүр болон бие мөчдөөр улаан тууралт гарч, загатнасан	J45.9	Цефотаксим	Цефотаксим	Daewon Pharm БНСУ	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Илэрхий (Наранжо ≥ 9)
92	MN-MMRA - 300020674	Дотор давдаж, ам хатаж хуурайшсан	Haemorrhoids	Диосмин	Diosmin /Prepain/	ILDONG	Хөнгөн (Түвшин 2)	Б хэлбэр	Байж болох (Наранжо 4)
93	MN-MMRA - 300020676	Амьсгал давчдан, тасралтгүй ханиалгасан	Тархины цусан хангамжийн дутагдал	Инозин + Никотинамид + Рибофлавин + Сукцины уламжлал	Цитофлавин	OXY, Scientific Technological Pharmaceutical Firm « POLYSAN », LTD	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)

94	MN-MMRA - 300020678	Нүүр халуу оргисон	J44	Никитоны хүчил	Витамин PP	Цомбо фарм ХХК	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
95	MN-MMRA - 300020679	Хэвлийгээр базалж, хөлс ялгарсан	G44	Никитоны хүчил	Витамин PP	Цомбо фарм ХХК	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
96	MN-MMRA - 300020680	Бөөлжиж, толгой эргэсэн	Эдийн шинжилгээ авах мэс засалд орсоны дараах 7-8 балл хүчтэй өвдөлт.	Трамадолын гидрохлорид	Трамадол	IVCO ХХК	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
97	MN-MMRA - 300020681	Харшлын урвал		Глицин + Цистеин + Чихэр өвс	Стронгер Нео- Минофаген Ц	Minorhagen Pharmaceutical Co.,Ltd	Хүнд (Түвшин 4)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
98	MN-MMRA - 300020682	Нүүр улайж, дотор муухайрч огиудас хүрч, толгой эргэсэн.	N11	Цефтриаксон	Цефтриаксон	Reyoung Pharmaceutical Co.,Ltd	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
99	MN-MMRA - 300020684	Ухаан алдсан	Үр хөндүүлэх	Мифепристон + Мизопростол	Мариприст	Acme Formulation LTD	Ноцтой (Түвшин 5)	Б хэлбэр	Байж болох (Наранжо 4)
100	MN-MMRA - 300020685	Гүвдрүүт тууралт гарч, загатнасан	Үтрээний үрэвсэл	Метронидазол	Метронидазол	Otto Pharmaceutical Industries	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
101	MN-MMRA - 300020687	Бүх биеэр тууралт гарсан	Ханиад	Инозин пранобекс	Гроприносин	Геден рихтер	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
102	MN-MMRA - 300020688	Хоолой сэргэж, дотор муухайрч, уруул бадайрсан.	Бөөр шээс замын халдвар	Флуконазол	Флуконазол	Мөнхийн тух ХХК	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
103	MN-MMRA - 300020689	Дотор муухайрч ухаан баларгаж амнаас хөөс гарсан.	Бруцеллёз	Цефотаксим	Цефотаксим	Нахиа Импекс ХХК	Ноцтой (Түвшин 7)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
104	MN-MMRA - 300020690	Сорил тавиад харшилсан. Эмчлүүлэгчид хэрэглээгүй, шинжилгээнд ороогүй. Вакумд соруулаад 2 цаг болоод тунадас үүссэн.	Онош тодруулах зорилгоор	Йопамидол	Памирей 300	Dongkook pharmaceutical Co.,Ltd		Сорил	
105	MN-MMRA - 300020691	Бүх бие загатнаж, улаан тууралт гарсан	Үрэвслийн эсрэг	Ванкомицин	ванкомицин 1,0	Kraspharma JSC	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)

106	MN-MMRA - 300020692	Анафилаксийн шок	Мэс заслын өмнөх халдвараас сэргийлэх	Цефазолин	Цефазолин	Нахиа Импекс ХХК	Ноцтой (Түвшин 5)	Эмийн эмчилгээний асуудал
107	MN-MMRA - 300020693	Анафилаксийн шок	Мэс заслын өмнөх халдвараас сэргийлэх	Цефтриаксон	Цефтриаксон	Kasparharma JSC	Ноцтой (Түвшин 5)	Эмийн эмчилгээний асуудал
108	MN-MMRA - 300020694	Арьсны тууралт гарч, загатнан, шалбарсан	Чихрийн шижин 2 хэлбэр	Дапагглифлозин 10мг	Форзига	Astrazeneca	Хүнд (Түвшин 4)	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
109	MN-MMRA - 300020695	Дотор давчдан, нүүр улайсан	Prostate cancer	Доцетаксел	Доцетаксел	sichsan huiyu pharmaceutical coltol	Хөнгөн (Түвшин 2)	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
110	MN-MMRA - 300020696	Арьс улайж загатнаж, амьсгал бачуурсан	Ходоодны хорт хавдар	Фторурацил	Рацивел	Getwell pharmaceuticals	Хөнгөн (Түвшин 2)	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
111	MN-MMRA - 300020697	Арьс улайж, загатнасан	Умайн хүзүүний хавдар	Карбоплатин	Карбодекс	Deva Holding A.Ş	Хөнгөн (Түвшин 2)	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
112	MN-MMRA - 300020698	Бие тавгүйрхэж, хүйтэн хөлс гарсан.	Үрэвслийн эсрэг хавдар	Цефотаксим	Цефотаксим	Нахиа Импекс ХХК	Хөнгөн (Түвшин 2)	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
113	MN-MMRA - 300020699	Арьсны харшил тууралт, загатнаа	Цээжний бах, хэрлэг төст артрит	Никитоны хүчил	Витамин PP	Цомбо фарм ХХК	Хөнгөн (Түвшин 2)	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
114	MN-MMRA - 300020701	Гарын хуруу, алга хөөж хавагнаж, улайж, загатнасан	Хэсэгчилсэн уналт	Карбамазепин	Эпилиптор	Whan in Pharm. Co., Ltd	Хөнгөн (Түвшин 2)	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
115	MN-MMRA - 300020707	Чичирч дагжсан, гар хөл яангинасан	J18.9	Цефотаксим	Цефотаксим	Нахиа Импекс ХХК	Хөнгөн (Түвшин 2)	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
116	MN-MMRA - 300020708	Дотор муухайрах хоол унданд дургүй бөөлжих	Сүрьеэ	RHZE	RHZE	SVIZERA INDIA	Хүнд (Түвшин 3)	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
117	MN-MMRA - 300020709	Дотор муухайрах бөөлжих хоол унданд дургүй ядрах аюулхай өвдөх	Сүрьеэ	RHZE	RHZE	SVIZERA INDIA	Хүнд (Түвшин 3)	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
118	MN-MMRA - 300020710	Амьсгаадан, найтааж, ногоон цэр гарна, уруул хөхөрнө, хавдана	Зүрхний хурмал дутагшил	Цефотаксим	Цефотаксим	Нахиа Импекс ХХК	Хүнд (Түвшин 3)	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)

119	MN-MMRA - 300020711	Дотор муухайрах, огиулах	N18.0 Бөөрний өвчний төгсгөлийн шат	Левифлоксацин	Dai HAN Pharm. co.LTD БНСУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
120	MN-MMRA - 300020712	Гарын шууны арьсан дээр жижиг тууралт гарч загатнасан	шингэн дутагдал, хордлого тайлах	Калийн хлорид + Кальцийн хлорид + Глюкоз	IVCO тарилгын эмийн үйлдвэр	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
121	MN-MMRA - 300020713	Ууц нуруу хэсгийн арьсан дээр тууралт гарч, халуу оргисон. Хатуурч хавагнасан. Харшлын тууралт улааж ихсэж дээшээ нурууруу өгссөн.	Гломерулонефрит- Glomerulonephritis	Дапаглицлозин	Моносфарм Трейд ХХК	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
122	MN-MMRA - 300020715	Дотор муухай оргих, хий огих	K63.5 онош	Амин хүчлүүд + Глюкоз + Тосны хүчлүүд	Astra Zeneca Pharmaceuticals LP, USA	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
123	MN-MMRA - 300020716	Хэвлий цээжээр улаан гүвдрүү тууралт гарч загатнасан.	K63.5	Амин хүчлүүд + Глюкоз + Тосны хүчлүүд	KRKA	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
124	MN-MMRA - 300020717	20 цагт ханиалгах хэл ээдрэх хоолой бачуурах гар хөл хүйт даах шинж тэмдэг илэрсэн	SPCT ХОРТ ХАВДРЫН ЭСРЭГ	Иринотекан	NAP		А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
125	MN-MMRA - 300020718	Дотор муухайрч, бөөлжис цутгасан	K63.5 онош	Амин хүчлүүд + Глюкоз + Тосны хүчлүүд	Denk	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
126	MN-MMRA - 300020719	Загатнаа	Хавдрын эсийг устгах	Цитарабин	Swisse	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
127	MN-MMRA - 300020721	Хаван, тууралт, загатнаа	Brain MRI	Меглюмин	Dongkook pharmaceutical Co.,Ltd		Сорил	
128	MN-MMRA - 300020722	Арьсны тууралт, загатнаа	Brain MRI	Меглюмин	Dongkook pharmaceutical Co.,Ltd		Сорил	

129	MN-MMRA - 300020723	Судас дагаж улайж, загатнасан	Ходоодны шарх	Левовфлоксацин	Леванике 0,5%	Realcade Lifescience Pvt. Ltd БНЭУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
130	MN-MMRA - 300020724	Гарын алга загатнаж, улайсан	Пневмони	Левовфлоксацин	Леванике 0,5%	Realcade Lifescience Pvt. Ltd БНЭУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
131	MN-MMRA - 300020725	Ханиалгаж, судас дагаж улайж, загатнасан	Пневмони	Левовфлоксацин	Леванике 0,5%	HUMANIQUE	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
132	MN-MMRA - 300020726	Хүйтэн хөлс гарч чичирсэн, Артерийн даралт 70/40. Пульс 110 болж өөрчлөгдсөн	C-56	Карбоплатин	Карбодекс	Deva Holding Турк Улс	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
133	MN-MMRA - 300020727	Биеэр тууралт гарч, амьсгаадах, бачуурах шинч тэмдэг илэрч зүрхээр өвдсөн.	Зүрхээр хатгуулах шинж тэмдэг	Допамин	Кардидоп	Flagship Biotech International БНЭУ	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
134	MN-MMRA - 300020730	Гар бадайрч, хоолой хавагнаж, бие загатнасан	C 34.9	Цисплатин	Цифинту	Onko Ila3 Sanaui ve Tiscaret A.Ş. БНТУ	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
135	MN-MMRA - 300020731	Харшлын урвал илэрсэн	N11	цефотаксим 1гр	Цефотаксим 1гр	Нахиа Импекс ХХК			Сорил
136	MN-MMRA - 300020732	Харшлын урвал илэрсэн	N11	Цефазолин	Цефазолин	Нахиа Импекс ХХК			Сорил
137	MN-MMRA - 300020733	Амьсгал давхцаж бачуурч, дотор муухай оргих, бөөлжис хүрсэн	Хэм алдалт	Глюкоз + Калийн хлорид	Калийн холимог шингэн	Айвико тарилгын шингэний үйлдвэр	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
138	MN-MMRA - 300020734	Арьсны тууралт гарч, загатнасан	J-20 N-11	цефотаксим 1гр	цефотаксим 1гр	Нахиа Импекс ХХК	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 8)
139	MN-MMRA - 300020735	Биеийн бүх хэсэг улайж загатнасан	Хордлого тайлах	Натрийн лактат + Натрийн хлорид + Калийн хлорид + Кальцийн хлорид	Рингер лактат 250мл	Айвико тарилгын шингэний үйлдвэр	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 8)

140	MN-MMRA - 300020736	Арьсны тууралт гарч, хорсож, загатнасан	Хелико бактерийн эмчилгээ	Кларитромицин	Кларитромицин	Ө/Ү	Хүнд (Түвшин 4)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
141	MN-MMRA - 300020737	Дотор муухай оргиж бөөлжсөн, зүүн талын дээд зовхи цэврүүтэж улайж хавдсан	Мэс заслын халдвараас сэргийлэх	цефотаксим 1гр	цефотаксим 1гр	Нахиа Импекс ХХК	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
142	MN-MMRA - 300020738	Толгойруу халуу оргиж, өвдсөн, бие чичирч, дотор муухайрсан	Архаг астма	Аминофиллин	Эуфиллин	Цомбо фарм эмийн үйлдвэр	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
143	MN-MMRA - 300020739	Толгой эргэж, өвдсөн	Уураг алдалт	Цефазолин	Цефазолин	Нахиа Импекс ХХК	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
144	MN-MMRA - 300020740	Зүүн гарын дотор тал улайх, хавдсан, бэрсүүтсэн	Экзем	Ванкомицин	Ванкомицин	Sintez JSC			Сорил
145	MN-MMRA - 300020741	Бүх бие халуу оргиж, булчин хэсгээр улайж, тууралт гарсан.	Ө/Ү	Никотины хүчил	Витамин PP	Нахиа Импекс ХХК	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
146	MN-MMRA - 300020742	Хоолой боож, бачуурсан	C40.0	Доцетаксел	Доцетаксел	onko llc	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
147	MN-MMRA - 300020743	Хэвлийгээр өвдөж, арьс загатнасан	Ерөндөг тавиулах	Метронидазол + Миконазол	Метромикон форте	ООО ФАРМАПРИМ, Молдав	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 8)
148	MN-MMRA - 300020744	Хэсэг газрын хариу урвал	Мэдрэлийн булчингийн чангарал	Толперизон + Лидокаин	Мидокалм	Геден Рихтер ТГ, Унгар Улс	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
149	MN-MMRA - 300020745	Цэврүүт тууралттай загтнах улайх хөндүүрлэх шинж тэмдгүүдтэй	Шүүдний өвдөлт	Ибупрофен	Ибупрофен денк 400мг	ДЕНК ФАРМА, Герман Улс	Хүнд (Түвшин 4)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
150	MN-MMRA - 300020746	Биеэр жижиг тууралт гарна, бөөлжиж, гүйлгэсэн	Уушгины сүрьеэгийн улмаас	H75 R150 E275 Z400	H75 R150 E275 Z401	Svizzera Labs Private Limited, Энэтхэг	Хүнд (Түвшин 4)	А хэлбэр	Илэрхий (Наранжо ≥ 9)
151	MN-MMRA - 300020747	Дотор муухайрч, арьсны тууралт гарсан	элэгний хавдар, онош тодруулахаар эмчийн заалтаар КТГ	Йопромид	Ультравист 300	Bayar AG	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Илэрхий (Наранжо ≥ 9)

152	MN-MMRA - 300020748	Дотор муухай оргих толгой эргэх	N10	Глюкоз + Калийн хлорид	Калийн холимог шингэн	ЭНТО ХХК	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
153	MN-MMRA - 300020749	Хөлс чийхарч, толгой эргэж, нүд бүрэлзсэн	I25	Глюкоз + Калийн хлорид	Калийн холимог шингэн	ЭНТО ХХК	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
154	MN-MMRA - 300020750	Даралт буурч, дотор муухайрч, пульс өөрчлөгдсөн	N10	Цефатоксим	Цефатоксим	Ө/Ү	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
155	MN-MMRA - 300020751	2 хөлийн үзүүр बादайрч, чинэрэн, өвдөнө	Сүрьеэгийн эмчилгээнд	Линезолид	Линезолид	LUPIN LTD	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
156	MN-MMRA - 300020752	Тууралт гарсан	Өвчин намдаах	Метамизол натри	Анальгин	Ө/Ү	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Илэрхий (Наранжо ≥ 9)
157	MN-MMRA - 300020753	Дотор муухайрч, цээж давчдан, амьсгал бачуурна.	SPCT due to advanced rectal cancer LNS lung and liver nuts CT3N2M1 st-4	Иринотекан	Иринотекан гидрохлорид	Onko llac	Хүнд (Түвшин 4)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
158	MN-MMRA - 300020754	Дотор муухайрч ханиалгасан, амьсгал давчдсан, зүрх дэлссэн	Үрэвслийн эсрэг	Цефозолин	Цефозолин	Нахиа Импекс ХХК	Хүнд (Түвшин 4)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
159	MN-MMRA - 300020756	Нүд хавагнаж, тууралт гарсан	Онош тодруулах	Йопромид	Ультравист 300	Bayer AG	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)

МОНГОЛ УЛСАД БҮРТГЭГДСЭН ГАЖ НӨЛӨӨНИЙ ЭРСДЭЛИЙГ БУУРУУЛАХ ХАРИУ АРГА ХЭМЖЭЭ, АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН АНХААРУУЛГА, СЭРЭМЖЛҮҮЛЭГ

Апротинин эмийн гаж нөлөөний эрсдэлээс сэргийлэх

Манай улсад Унгар Улсын Геден Рихтер үйлдвэрлэгчийн Апротинин (Гордокс) 100000КИЕ тарилгын эмийн хэрэглээтэй холбоотой гаж нөлөөний ноцтой тохиолдол бүртгэгдсэний дагуу 2023 онд Монгол Улсад бүртгэлтэй Апротинин агуулсан эмийн идэвхтэй тандалт судалгааг хийж, үр дүнг Эм судлалын салбар зөвлөл болон Хүний эмийн зөвлөлийн хурлаар тус тус үе шаттай хэлэлцүүлсний дүнд гарсан зохицуулалтын шийдвэрүүдийг хүргүүлж байна. Үүнд:

1. Үйлдвэрлэгчээс ирүүлсэн нотлох баримтыг үндэслэн ба Эм судлалын салбар зөвлөлийн 2023 оны 11 дүгээр сарын 07 дугаар хурлаар тус эмийн хэрэглэх зааварт өөрчлөлт оруулснаар “Нойр булчирхайн цочмог үрэвсэлд” гэх заалт хасагдсан.
2. Хүний эмийн зөвлөлийн 2024 оны 05 дугаар сарын 20-ны өдрийн 04 дүгээр хурлын шийдвэрээр Апротинин (Гордокс) 100000КИЕ тарилгын эмийг үйлдвэрлэгчийн хүсэлтээр Монгол Улсын эмийн бүртгэлээс хасах шийдвэр гарсан.

Иймд Апротинин (Ренонтрикал) 10000МЕ тарилгын эмийг дээрх хасагдсан заалтаар хэрэглэхгүй бөгөөд Апротинин (Гордокс) 100000КИЕ тарилгын эмийг Монгол Улсын зах зээлд нийлүүлэх, худалдан борлуулах болон эмнэлгийн тусламж үйлчилгээнд хэрэглэх боломжгүй болсон тул нийт эмнэлгийн мэргэжилтнүүд эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ, оношилгоо, эмчилгээний сонголтод анхааралтай хандана уу.

Цитофлавин эмийн гаж нөлөө

Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээнд өргөн хэрэглэгдэж буй Цитофлавин (Инозин+Никоти намид+Рибофлавин+Сукцины хүчил) тарилгын уусмал эмийн хэрэглээтэй холбоотой 2024 оны байдлаар гаж нөлөөний 6 тохиолдол бүртгэгдээд байна.

Эдгээр тохиолдол нь эм-гаж нөлөө хоорондын шалтгаан хамаарлын үнэлгээгээр Илэрхий болон Үнэмшилтэй, гаж нөлөөний хэлбэрийн хувьд Б хэлбэр-1, А хэлбэр 5, хүнд, хөнгөний зэргийн Хартвигийн шалгуураар хөнгөн-2, хүнд-3 болон ноцтой-1 тохиолдол байна.

Уг асуудлыг Эм судлалын салбар зөвлөлийн хурлаар хэлэлцээд илэрсэн гаж нөлөөний шинж тэмдгүүд нь ховор болон маш ховор ангилалд хамаарахаар хэрэглэх зааварт тусгагдсан ч эмийн хэрэглээнээс үүдэлтэй буюу тарилгын уусмалын хурд хэтэрсний улмаас гаж нөлөөний эрсдэлийг нэмэгдүүлсэн байх боломжтой гэж үзсэн.

Иймд тус хурлын шийдвэрийн дагуу эрсдэлээс сэргийлэх дараах арга хэмжээний зөвлөмжийг хүргүүлж байна. Үүнд:

1. Тус эмийг тарьж хэрэглэх үедээ хурдыг тохируулах, эмийн хэрэглэх зааврын дагуу аюулгүй хэрэглээг мөрдлөг болгох асуудлын хүрээнд эмнэлэг бүр эмнэлгийн мэргэжилтнүүдэд сургалт, мэдээллийг хийх.

Өөрийн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний онцлогийн хүрээнд өргөн хэрэглэгддэг эм, биобэлдмэлийн сэргийлэх боломжтой (эмийн эмчилгээний алдаа) гаж нөлөөний тохиолдлыг бууруулах чиглэлд тодорхой арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх

Натрийн салицилат

Натрийн салицилатын 10%-100 мл тарилгын уусмалын тунг хэтрүүлэн дулаар хэрэглэсэнтэй холбоотой чих шуугих, сонсгол алдагдах зэрэг салицилатын хордлогын шинж тэмдэг нэгэн зэрэг 3 үйлчлүүлэгчид илэрсэн тохиолдол бүртгэгдсэн.

Энэхүү тохиолдол нь эмийн эмчилгээний алдаанаас үүдэлтэй бөгөөд урьдчилан сэргийлж болохуйц гаж нөлөөний тохиолдол юм. Иймд тус тарилгын уусмалын тунг 5-10мл-ээс хэтрүүлэхгүй, дулаар тарьж хэрэглэхгүй байх эмийн заавар дах анхааруулга хэсгийг мөрдлөг болгож ажиллах;

Сэргийлэх боломжтой гаж нөлөөний эрсдэл

Сүүлийн 2 жилийн байдлаар үндэсний мэдээний санд бүртгэгдсэн нийт тохиолдлын 13,5% буюу 10 тохиолдол тутмын 1 нь эмийн хэрэглээнээс үүдэлтэй буюу эмийн эмчилгээний, сувилахуйн тусламж үйлчилгээний алдаатай холбоотой байна.

Нийтлэг тохиолдолд тарилгын уусмал, дуслын шингэн, антибиотик эмийн хэрэглээтэй холбоотой үүсэж байна.

Шалтгааны тухайд дараах нийтлэг алдаа бүртгэгдэж байгаа тул эрүүл мэндийн байгууллагууд эрсдэлээс сэргийлэн хүний нөөцийг чадавхжуулах сургалтыг тогтмол, үр дүнтэй зохион байгуулж ажиллахад анхаарах шаардлагатай. Үүнд:

- Үйлчлүүлэгчээс харшилтай эм, тарианы тухай асуумж дутаа авах;
- Харшлын сорилын тэмдэглэгээг өвчний түүхэнд тэмдэглэхгүй байх;
- Өвчний түүхэнд тэмдэглэсэн сорил эерэг тэмдэглэгээг анзаарахгүй эмчилгээний тунг эхлүүлэх;
- Тарилгын нунтгийн найруулах уусмалыг буруу сонгох;
- Эмийн үл нийцлийг харгалзахгүй хийх;
- Эмийн хэрэглэх заавар, удирдамжийг баримтлахгүй заалтын бус эмчилгээ бичих;
- Нэг дор судсаар олон тарилгын уусмалыг ар араас нь өндөр концентранцитайгаар шахах;
- Анафилаксийн шокийн үеийн амилуулах яаралтай тусламжийн бэлэн байдал хангагдаагүй;

Хууль бус эмийн хэрэглээнээс үүдэлтэй гаж нөлөө

Манай үндэсний мэдээний санд 2024 онд Дапаглифлозин олон улсын нэршил бүхий Форзига 10мг эмтэй холбоотой гаж нөлөөний 2 тохиолдол орон нутгийн хувийн эмнэлгээс мэдээлэгдсэн. Энэхүү тохиолдлыг Эм судлалын салбар зөвлөлийн 2024 оны 04 дүгээр хурлаар хэлэлцүүлэхэд хүнд, хөнгөний зэргийн хувьд "Хүнд (түвшин 4)", "Б хэлбэр"-ийн тохиолдол гэж үнэлсэн.

Тус эм нь Монгол Улсын эмийн бүртгэлд бүртгэлтэй АНУ-ын Астразенека үйлдвэрлэгчийн Дапаглифлозин олон улсын нэршил бүхий "Форсига" 10мг эмнээс бүртгэлийн загвар зөрүүтэй буюу бүртгэлгүй эм байсан.

Дээрх тохиолдол нь иргэн эмийн сангаас худалдан авч хэсэг хугацаанд хэрэглэсний дараа арьсан дээр тууралт гарах, загатнах, шархлах шинж тэмдэг удаан үргэлжилснээс эмнэлгийн тусламж авахаар эмнэлэгт хандсаны дагуу манайд мэдээлэгдсэн тохиолдол юм.

Түүнчлэн цахим орчинд хувь хүмүүс өөрийн фэйсбүүк хуудсаар дамжуулан тус эмийг бөөнөөр, хямд худалдан борлуулах тухай зарыг түгээж, худалдаалж байгаа нь Зар сурталчилгааны тухай хуулийн 13.1, 13.2 заалтуудыг зөрчиж байна.

Тиймээс дээрх хууль бус эмийн хэрэглээнээс үүдэлтэй үйлчлүүлэгчид учрах аюулгүй байдлын эрсдэлээс сэргийлж, үйлчлүүлэгчийн эмийн сонголт, хэрэглээнд хяналт тавьж, зөвлөгөө мэдээллээр хангаж ажиллана уу.

ДЭЛХИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГААС МЭДЭЭЛЭГДСЭН ЭМИЙН ЧАНАР, АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН СЭРЭМЖЛҮҮЛЭГ

Д.Ганчимэг ЭЗУ-ны магистр ЭЭХХЗГ-ын
/Хуурамч, стандартын бус эмийн тандалт, судалгааны
асуудал хариуцсан мэргэжилтэн/

WHO, MEDICAL PRODUCT ALERT N°01/2022: FALSIFIED (CONTAMINATED) USP/EP PROPYLENE GLYCOL

Пакистан Улсад DOW үйлдвэрлэгчийн хуурамч USP/EP PROPYLENE GLYCOL бүтээгдэхүүн илэрсэн.

DOW USP/EP ПРОПИЛЕНГЛИКОЛЬ нь эмийн болон бусад үйлдвэрлэлд ашиглагддаг түүхий эд (туслах бодис) бөгөөд эмийн үйлдвэрлэлд хэрэглэхдээ Америк болон Европын фармакопейн (USP/EP) стандартыг баримталдаг.

ДЭМБ-аас бохирлогдсон шингэн эмийн хэлбэрийн талаарх 7 сэрэмжлүүлгийг хүргэж байсан.

2023 оны 12 дугаар сард ДЭМБ-ын Эрүүл мэндийн бүтээгдэхүүний сэрэмжлүүлгийн дагуу Пакистан Улсын Эмийн Зохицуулалтын Байгууллага нь ууж хэрэглэх шингэн эмүүдэд хяналт шалгалтыг хийсэн байна.

Уг хяналт шалгалтаар пропиленгликолийн сэжигтэй тохиолдлыг илрүүлсэн ба дээжийг тус улсын Эмийн төв лабораторид шинжлэхэд этиленгликоль 0.76%-100% хүлээн зөвшөөрөгдөөгүй хэмжээтэй агуулагдаж байсныг тогтоосон.

Пакистан Улсын Эмийн Зохицуулалтын Байгууллага 2024 оны 01 дүгээр сараас 03 дугаар сард "DOW USP/EP PROPYLENE GLYCOL"-ийн бохирдлогдсон 5 цувралын талаарх 3 сэрэмжлүүлгийг гаргасан. Тэдгээр сэрэмжлүүлэгт заасан болон ДЭМБ-ын энэхүү сэрэмжлүүлэгт дурьдсан түүхий эд нь хуурамч бөгөөд, тэрхүү түүхий эдийг үйлдвэрлэж, нийлүүлээгүй гэж DOW мэдэгдсэн. Тиймээс эдгээр туслах бодисын чанар, аюулгүй байдлыг батлах боломжгүй.

Энэхүү сэрэмжлүүлэгт дурдсан Пропиленгликоль нь зориуд хуурамчаар үйлдсэн хаяг шошготой байсан ба их хэмжээний Этиленгликоль агуулагдаж байгаа бөгөөд ууж хэрэглэсэн тохиолдолд хордуулах боломжтой юм.

Эдгээр түүхий эдийг албан бус болон зохицуулалтгүй зах зээлээр дамжуулан бусад улс оронд түгээсэн байж болзошгүй.

Эрсдэлүүд

Диэтиленгликоль ба Этиленгликоль нь хүний биед хортой бөгөөд үхэлд хүргэх аюултай. Энэхүү сэрэмжлүүлэгт дурьдсан стандартын бус бүтээгдэхүүнүүд нь аюултай бөгөөд, ялангуяа хүүхэд ууж хэрэглэсэн тохиолдолд ноцтой гаж нөлөө үзүүлж, цаашилбал үхэлд хүргэх боломжтой. Хэрэглэснээр хэвлийгээр өвдөх, бөөлжих, суулгах, шээс хаагдах, сэтгэцийн өөрчлөлт, толгой өвдөх, бөөр гэмтээх, цаашилбал үхэлд хүргэх аюултай.

Үйлдвэрлэгчид, ханган нийлүүлэгчид, зохицуулалтын байгууллагуудад өгөх зөвлөгөө

Эм үйлдвэрлэгчид зөвшөөрөлтэй ханган нийлүүлэгчдээс шаардлага хангасан түүхий эдийг авах ёстой. Пропиленгликоль, сорбитол, глицерин/глицерол, этиленгликоль ба/эсвэл диэтиленгликолиор бохирдох эрсдэлтэй түүхий эд агуулсан сироп эм үйлдвэрлэгчдийг ДЭМБ-ын эм үйлдвэрлэлийн зохистой дадлыг дагаж мөрдөхийг анхааруулж байна.

Үйлдвэрлэгчдэд шингэн эмийн үйлдвэрлэлд ашиглаж буй туслах бодисын цуврал бүрийг үйлдвэрлэлд ашиглахын өмнө этиленгликоль ба диэтиленгликолийн шинжилгээг хийхийг зөвлөж байна.

Диэтиленгликоль, этиленгликолиор бохирлогдсон хүүхдийн эмийг шинжлэх шинжилгээний аргуудыг боловсруулсан. Хийн хроматографи (GC) үүнд тохиромжтой бөгөөд өргөн хэрэглэгддэг аналитик арга юм. Хийн хроматографиар шинжлэх боломжгүй тохиолдолд ДЭМБ Олон улсын фармакопайд 2 түвшний аргыг зөвлөсөн. Энэхүү аргаар шинжлэхэд эхлээд сэжиг бүхий дээжинд илрүүлэх шинжилгээг нимгэн үет хроматографийн (TLC) аргаар шалгадаг. Дараа нь сэжигтэй бохирлогдсон бүтээгдэхүүнийг Хийн хроматографийн аргаар баталгаажуулж болно.

ДЭМБ эдгээр бохирлогдсон түүхий эдэд өртсөн байж болзошгүй улс орон, бүс нутгуудын нийлүүлэлтийн сүлжээнд хяналт, шалгалтыг нэмэгдүүлэхийг зөвлөж байна. Мөн албан бус болон зохицуулалтгүй зах зээлд тавих хяналтыг нэмэгдүүлэхийг зөвлөж байна.

Хүснэгт 1. ДЭМБ-ын сэрэмжлүүлэг №01/2024

Бүтээгдэхүүний нэр	DOW USP/EP PROPYLENE GLYCOL			
Үйлдвэрлэгч	Dow Chemical, Thailand Ltd	Dow Chemical Pacific (Singapore) Private Limited		Dow Chemical, Thailand Ltd
Цувралын дугаар	C815N3OR41	C815L44R41	C815L44R52	C856H85R55
Үйлдвэрлэсэн огноо	2023.03	мэдээлэгдээгүй	мэдээлэгдээгүй	2023.01.15
Хүчинтэй хугацаа	2025.03	мэдээлэгдээгүй	мэдээлэгдээгүй	2025.01.15
Илэрсэн байдал	Цувралын дугаар /жинхэнэ/	Цувралын дугаар /жинхэнэ/ Хүчинтэй хугацаа 2023.04	Цувралын дугаар /хуурамч/	Цувралын дугаар /хуурамч/
Пакистан				
Falsified batch C815N3OR41 Falsified batch C856H85R55 Falsified batch F8900L8PPD6				

Бүтээгдэхүүний нэр	PROPYLENE GLYCOL USP/EP
Үйлдвэрлэгч	Dow Europe, GmbH, Germany
Цувралын дугаар	F8900L8PPD6
Үйлдвэрлэсэн огноо	2023.02
Хүчинтэй хугацаа	2025.02
Илэрсэн байдал	цувралын дугаар /хуурамч/
	Пакистан

MEDICAL PRODUCT ALERT N°2/2024: FALSIFIED OZEMPIC (SEMAGLUTIDE)

ДЭМБ-аас Бразил (2023 оны 10-р сар), Их Британи, Умард Ирландын Нэгдсэн Вант Улс (2023 оны 10-р сар), Америкийн Нэгдсэн Улсад (2023 оны 12-р сар) зохицуулалт бүхий нийлүүлэлтийн сүлжээнд хуурамч OZEMPIC (семаглютид)-ийн 3 цуврал илэрсэн талаар 2024 оны 06 сард мэдээлсэн.

OZEMPIC (семаглютид) нь насанд хүрэгчид, өсвөр насныхан, 12-аас дээш насны хүүхдэд тохиолдох чихрийн шижингийн 2-р хэлбэрийн гипергликемийн эмчилгээнд зориулагдсан глюкагон төст пептид-1 (GLP-1) дарангуйлагч бүлгийн эм юм.

OZEMPIC-ийн үйлдвэрлэгч нь энэхүү сэрэмжлүүлэгт дурдсан эдгээр 3 цувралыг Novo Nordisk-д үйлдвэрлэгдээгүй тэдгээрийн танигдах байдал, гарал үүсэл хуурамч болохыг дараах байдлаар баталсан.

- LP6F832 цувралын дугаарыг хүлээн зөвшөөрөөгүй.
- 430834149057 серийн дугаартай NAR0074 цувралын дугаартай хосолсон хэлбэр нь үйлдвэрлэгчийн бүртгэлд байхгүй.
- MP5E511 цувралаар үйлдвэрлэсэн ч бүтээгдэхүүн нь хуурамч болохыг баталсан.

Эрсдэл

Хуурамч OZEMPIC-ийн тун буруу, аюултай бодисоор бохирлогдсон, үл мэдэгдэх эсвэл орц найрлагыг орлуулснаас өвчтөнд үзүүлэх эмчилгээ үр дүнгүй болох, магадгүй эрүүл мэндэд ноцтой эрсдэлтэй байж болзошгүй ба арьсан дор тарихад амь насанд аюул учруулж болно.

Эмнэлгийн мэргэжилтнүүд, зохицуулалтын байгууллага, олон нийтэд өгөх зөвлөгөө

Эмнэлгийн мэргэжилтнүүд аливаа гаж нөлөө, эмчилгээ үр дүн муутай, хуурамч хэмээн сэжиглэсэн тохиолдлын талаар Үндэсний зохицуулалтын байгууллагад мэдээлэх, Үндэсний зохицуулалтын байгууллага/эрүүл мэндийн байгууллагууд зах зээлд гарах зөвшөөрөл эзэмшигчдэд дэмжлэг үзүүлж, хуурамч бүтээгдэхүүнийг илрүүлэх, албан бус онлайн худалдаалж байгаа бүтээгдэхүүнд тавих хяналтыг нэмэгдүүлэх, эмийн бүтээгдэхүүнийг эрх бүхий тусгай зөвшөөрөлтэй ханган нийлүүлэгчдээс авахыг зөвлөж байна.

Хуурамч бүтээгдэхүүнийг таних арга:

1. Цувралын дугаар болон серийн дугаарыг шалгах.
2. Үзгийг шалгах. (хуурамч OZEMPIC-ийн тунг тохируулах үзэгний хуваарь буруу байх.)
3. Шошгыг үнэлэх. Шошго нь чанар муутай, үзгэнд шошгыг сайн наагаагүй байж магадгүй.
4. Үг үсгийн алдааг харах. Хайрцаг дээр үг үсгийн алдаатай байна.

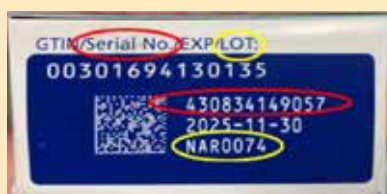
Хүснэгт 2. ДЭМБ-ын сэрэмжлүүлэг №02/2024

Бүтээгдэхүүний нэр	OZEMPIC
Үйлдвэрлэгч	Novo Nordisk Farmaceutica do Brasil Ltda
Савлалт хаяглалт	Португал хэлээр
Цувралын дугаар	LP6F832
Хүчинтэй хугацаа	2025.11
Илэрсэн байдал	Бразил

Бүтээгдэхүүний нэр	OZEMPIC
Үйлдвэрлэгч	Novo Nordisk
Савлалт хаяглалт	Герман хэлээр
Цувралын дугаар	MP5E511
Хүчинтэй хугацаа	2025.07
Илэрсэн байдал	Их Британи Умард Ирландын Нэгдсэн Вант Улс

Бүтээгдэхүүний нэр	OZEMPIC
Үйлдвэрлэгч	Novo Nordisk
Савлалт хаяглалт	Англи хэлээр
Цувралын дугаар	NAR0074
Хүчинтэй хугацаа	2025.11.30
Илэрсэн байдал	АНУ

Medical Product Alert N°3/2024: Falsified (contaminated) Oxymorphone Hydrochloride 40mg

Финланд улсын Эмийн агентлагаас 2024 оны 7-р сард хуурамч Оксиморфоны гидрохлоридын 40мг шахмал эмийг зохицуулалтгүй нийлүүлэлтийн сүлжээнд илрүүлсэн талаар ДЭМБ-д мэдээлсэн байна.

Оксиморфоны гидрохлорид нь дунд зэргийн хүчтэй өвдөлтийг эмчлэхэд хэрэглэгддэг хагас нийлэг опийн бүлгийн бодис юм. Лабораторийн шинжилгээгээр уг бүтээгдэхүүнд метонитазен агуулагдаж байсан нь тогтоогдсон.

Метонитазен нь хүчтэй сэтгэцэд нөлөөт опийн бүлгийн бодис бөгөөд албан ёсоор эмийн болон эмчилгээний зориулалтаар хэрэглэх нь зөвшөөрөгдөөгүй. Энэ бодис нь 2021 онд гаргасан ДЭМБ-ын “Эмийн хамаарлын шинжээчдийн хороо”-ны зөвлөмжийн дагуу мансууруулах бодисын I жагсаалтад багтаж, олон улсын хяналтад байдаг байна. Бага тунгаар хэрэглэх нь амьсгалын дутагдал, хүчтэй тайвшруулах, донтох зэрэг гаж нөлөө үзүүлэх ба хэтрүүлэн хэрэглэх нь үхэлд хүргэж болзошгүй.

Энэхүү хуурамч бүтээгдэхүүнийг хэрхэн таних вэ?

Энэ бүтээгдэхүүний гарал үүсэл, найрлага, эх сурвалжийг санаатайгаар буруу мэдээлсэн тул хуурамч бүтээгдэхүүн гэж тогтоосон. Уг бүтээгдэхүүнийг AUROLIFE PHARMA ХХК-ийн зах зээлд гаргадаг Оксиморфоны гидрохлоридыг дуурайлган хийсэн бөгөөд тус компани үйлдвэрлээгүй болохыг баталсан.

Энэхүү хуурамч бүтээгдэхүүнийг танихын тулд дараах байдлаар шалгана.

- Хуурамч хувилбарын анхдагч савлагааны хаяг дээр бар код байхгүй.
- Хуурамч хувилбарын савлагаан дээр 40мг гэж бичигдсэн. AUROLIFE PHARMA үйлдвэрлэгчийн Оксиморфоны гидрохлорид нь зөвхөн 5мг ба 10мг тунтай байна.
- Шахмалын хуурамч хувилбаруудад товойсон үсэг/тоо байхгүй.
- Хуурамч бүтээгдэхүүний шошгон дээр АНУ-ын үндэсний эмийн код байхгүй.

Эрсдэл

Энэхүү хуурамч бүтээгдэхүүн нь АНУ-ын Эм, Хүнсний агентлагаас зөвшөөрөгдсөн AUROLIFE PHARMA ХХК-ны Оксиморфоны гидрохлорид эмийг дуурайх зорилгоор санаатайгаар зохион бүтээгдсэн байж болзошгүй. Түүнд агуулагдах метонитазен нь бага тунгаар ч гэсэн сөрөг нөлөө үзүүлэх магадлал өндөр тул хэрэглэгчдэд эрсдэл ихтэй. Метонитазен нь бусад опийн бүлэгтэй төстэй нөлөө үзүүлдэг, их тунгаар хэрэглэх нь үхэлд хүргэх эрсдэлтэй.

Энэхүү хуурамч бүтээгдэхүүнийг хэрэглэх нь амь насанд аюул учруулж болзошгүй.

Эмнэлгийн мэргэжилтнүүд, Эмийн зохицуулалтын байгууллагууд, олон нийтэд өгөх зөвлөгөө

Эмнэлгийн мэргэжилтнүүд аливаа гаж нөлөө, эмчилгээ үр дүн муутай байх, хуурамч хэмээн сэжиглэсэн тохиолдлын талаар Эмийн зохицуулалтын байгууллагад мэдээлэх, эдгээр хуурамч бүтээгдэхүүнд өртөж болзошгүй улс орон, бүс нутгуудын нийлүүлэлтийн сүлжээнд хяналт, шалгалтыг нэмэгдүүлэхийг, албан бус болон зохицуулалтгүй зах зээлд тавих хяналтыг нэмэгдүүлэхийг зөвлөж байна.

Хүснэгт 3. ДЭМБ-ын сэрэмжлүүлэг №03/2024

Бүтээгдэхүүний нэр	Oxymorphone Hydrochloride 40mg
Үйлдвэрлэгч	Aurobindo Pharma Limited, Hyderabad-500 038, India
Цувралын дугаар	H20330826
Хүчинтэй хугацаа	08/2026
Илэрсэн улс	Финланд
Илэрсэн байдал	

ЗМ, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЛИЙН
ХЯНАЛТ, ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗАР

**ХҮН ТӨРӨЛХТӨН ВАКЦИН ХЭРЭГЛЭЖ
ЭХЭЛСНЭЭС ХОЙШ 20 ТӨРЛИЙН АЮУЛТ
ӨВЧНӨӨС ОЛОН САЯ ХҮНИЙ АМЬ НАСЫГ
АВАРЧ БАЙНА.**

ТАЙЛАН, СУДАЛГААНЫ АЖИЛ

2016–2022 ОНУУДАД ЭМ, БИОЛОГИЙН ИДЭВХТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАР СУРТАЛЧИЛГААНД ХИЙСЭН ҮНЭЛГЭЭ

С.Сарнай¹, Э.Ундармаа², С.Мөнхбат³, Д.Нарантунгалаг¹

¹АШУҮИС, БАС, Эм судлалын тэнхим

²ЭЭХХЗГ, мэргэжилтэн

АШУҮИС, ЭЗС, Эмнэлзүйн эмзүй, менежментийн тэнхим

sarnai.s@mnums.edu.mn

Товч утга

Үндэслэл: Иргэдийн дунд эмийн зохистой хэрэглээний талаар мэдлэг дутмагаас аливаа эмийг дур мэдэн хэрэглэснээр эмийн гаж нөлөө илрэх, эмэнд дасах, хордох тохиолдол элбэгшиж, эрүүл мэнд, амь насаараа хохирох, эмчилгээний үр нөлөө буурах, эмийн харшил, бактерийн халдварын хүндрэл үүсэх зэрэг үзэгдэл ихсэж байгаа нь эмч мэргэжилтнүүдийг түгшээж байна. Эмийн зохистой хэрэглээг алдагдуулж байгаа олон шалтгааны нэг нь хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр зарим эмийг хэт дөвийлгөх, илэрч болох гаж нөлөөг орхигдуулж, өрөөсгөл байдлаар сурталчлах буюу төөрөгдүүлсэн зар сурталчилгаа ихсэх хандлагатай байгаа тул уг судалгааг хийж гүйцэтгэв.

Зорилго: Иргэдэд эмийн зохистой хэрэглээг төлөвшүүлэх, хэрэглэгчдийг төөрөгдүүлэх, үнэн бодит бус мэдээллээр хангахаас сэргийлэх зорилгоор олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслээр цацагдаж буй эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний зар сурталчилгаанд үнэлгээ хийх.

Арга аргачлал: Судалгааг 2016-2022 оны хооронд олон нийтийн мэдээллийн хэрэгсэл болох телевизээр түгээж байгаа жоргүй олгох эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний зар сурталчилгааны мэдээллийг цуглуулав. Дескриптив судалгааны нэг агшингийн загвараар телевизээр түгээгдсэн эм болон биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний зар сурталчилгааны агуулгын хүрээнд мэдээллийг түгээгдсэн эсэх, Эм судлалын салбар зөвлөлийн зөвшөөрөл олгогдсон байдал зэргийг тодорхойлон үр дүнг боловсруулав.

Үр дүн: 2016-2022 оны хооронд нийтдээ 591 нэрийн эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүн буюу жилд дунджаар 64-89 нэрийн жоргүй олгодог эмэнд эмийн зар сурталчилгааны зөвшөөрөл олгогдсон байна. Зөвхөн 2022 онд 81 нэрийн эм, 43 нэрийн биологийн идэвхт бүтээгдэхүүн, нийт 124 нэрийн эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүнд олгосон байна. Эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний зар сурталчилгааг Live TV телевиз хамгийн бага буюу 22 секунд, өөрөөр хэлбэл 2 удаагийн давтамжтайгаар эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний зар сурталчилгаа түгээсэн байна. Хуулийн заалт зөрчсөн тохиолдол нийт түгээсэн зар сурталчилгаанд 24 буюу 4.06% байв.

Дүгнэлт: Эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний зар сурталчилгааг 17 өргөн нэвтрүүлэг, арилжааны телевизээр түгээсэн байна. Олон нийтийн мэдээллийн хэрэгсэл (телевиз)-ээр түгээсэн 432 нэрийн эм, 159 нэрийн биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний зар сурталчилгаа буюу 64.4% нь зөвшөөрөл авсан байна. 326 (35,6%) нэрийн эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний зар сурталчилгаа зөвшөөрөл аваагүй түгээсэн буюу олон нийтийн мэдээллийн хэрэгсэл /телевиз/-ээр дамжин иргэдэд хүрч буй эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний зар сурталчилгаа нь холбогдох хууль эрх зүйн шаардлагад нийцэж байгаа ч хангалтгүй хэмээн дүгнэв.

Түлхүүр үг: олон нийтийн мэдээллийн хэрэгсэл, агуулгын дүн шинжилгээ, жоргүй олгогддог эм, хуулийн заалт

Үндэслэл:

Манай улсад эм хангамжийн байгууллага хувийн хэвшилд бүрэн шилжсэнээс хойших эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний олон нийтийн хэрэгслээр түгээгдэж буй зар сурталчилгааны талаарх судалгаа, мэдээ баримт дутагдалтай байна.¹ Эмийн зохистой хэрэглээ гэдэг нь тухайн хүний нас, биеийн онцлог, өвчний байдалд тохирсон эмийг эмчийн заавраар зөв сонгон, зохих тунгаар, тодорхой хугацааны турш хэрэглэхийг хэлдэг.² Эмийн зохистой хэрэглээний хүрээнд эмийг зөв сонгох, тун хэмжээ, эмчилгээний үргэлжлэх хугацааг нарийн тогтоох, хэрэглэх эмүүд өөр хоорондоо тохиромжтой байх, хоол ундны дэглэмийг эмийн хэрэглээтэй уялдуулах, эмчилгээний үр дүнг хянах зэрэг олон асуудал багтдаг. Жоргүй олгогддог эмийг зөв, зохистой хэрэглэхэд зар сурталчилгаа сайн, муу хоёр талаар нөлөөлж буйг судлаачид онцолж байна.³ Эм, бэлдмэлийн зар сурталчилгааг дотор нь олон ангилалд хуваан авч үздэг. Одоогоор хэд хэдэн төрлийн эмийн сурталчилгаа байдаг. Нэг төрөл нь «тусламж эрж буй сурталчилгаа», энэ нь зөвхөн эрүүл мэндийн байдлын талаар мэдээлэл өгдөг бөгөөд эмчлүүлэгчдийг эмчтэйгээ холбоо барихыг дэмждэг ч ямар нэг бүтээгдэхүүний талаар дурддаггүй. Өөр нэг ангилал нь бүтээгдэхүүний нэрийг агуулсан “сануулах сурталчилгаа” юм. Энэ төрөл нь эмийн хүч, тунгийн хэлбэр, үнийн талаар мэдээлэл өгч болох боловч заалтыг дурдахгүй. Гурав буюу хамгийн түгээмэл төрөл нь бүтээгдэхүүн, түүний талаар дурдсан «бүтээгдэхүүний зар сурталчилгаа» юм. Үүнд хэрэглэх заалт, үр дүн, аюулгүй байдлын талаарх мэдээллийг агуулдаг. Зар сурталчилгааны ангилал бүр Америкийн Нэгдсэн Улсын (АНУ) Хүнс, эмийн агентлагын зохицуулалтад (FDA) өөр өөр хязгаарлалттай байдаг. Эмийн зар сурталчилгааг түгээхэд ашигладаг сувгуудад ихэвчлэн телевиз, хэвлэл (сэтгүүл, сонин, тараах материал), радио, интернет болон бусад олон нийтийн мэдээллийн хэрэгсэл (сурталчилгааны самбар, шуудан) орно.⁴ Орчин үед эмийн үйлдвэрлэл эрчимтэй хөгжиж, эмийн нэр, төрөл олширч байгаа нь эмийг зөв сонгох, оновчтой хэрэглэхэд улам бүр төвөгтэй байдлыг бий болгож байгаа бөгөөд эмч, эм зүйч төдийгүй иргэдэд ч үнэн зөв мэдээлэл чухал хүргэх шаардлага гарч байна. Монгол улсад 2002 онд батлагдсан 68 дугаар тогтоолд “Эмийн талаар төрөөс баримтлах бодлогод эмийн сурталчилгааг холбогдох хууль тогтоомж болон олон улсын хэмжээнд баримталдаг ёс зүйн хэм хэмжээний хүрээнд явуулах нөхцөл бүрдүүлнэ” гэж заасны дагуу эмийн зар сурталчилгааны зохицуулалт хийж эхэлсэн.

Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хуулийн 27 дугаар зүйлд “Жоргүй олгох эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүнийг мэргэжлийн болон олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслээр сурталчилж болно” гэж заасан.⁵ Мөн зар сурталчилгааны тухай хуулийн 13 дугаар зүйлд “Олон нийтийн мэдээлэх хэрэгслээр зөвхөн жоргүй олгох эмийн тухай болон эмийг зохистой хэрэглэхтэй холбогдсон сурталчилгаа явуулж болно” гэж заасан.⁶ Эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүнийг сурталчлах зөвшөөрлийг зөвхөн улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн бүтээгдэхүүнд Эм судлалын салбар зөвлөлийн шийдвэрийн дагуу агуулгыг нь баталгаажуулан олгож байна. Иймээс одоогоор эм түүнчлэн биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслээр түгээж байгаа зар сурталчилгааны талаар хийсэн судалгаа хомс байгаа нь судалгаа хийх үндэслэл болж байна.

Зорилго:

Иргэдэд эмийн зохистой хэрэглээг төлөвшүүлэх, хэрэглэгчдийг төөрөгдүүлсэн, бодит бус мэдээллээр хангахаас сэргийлэх зорилгоор олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслээр буюу телевизээр түгээж буй эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний зар сурталчилгаанд үнэлгээ хийх зорилго тавив.

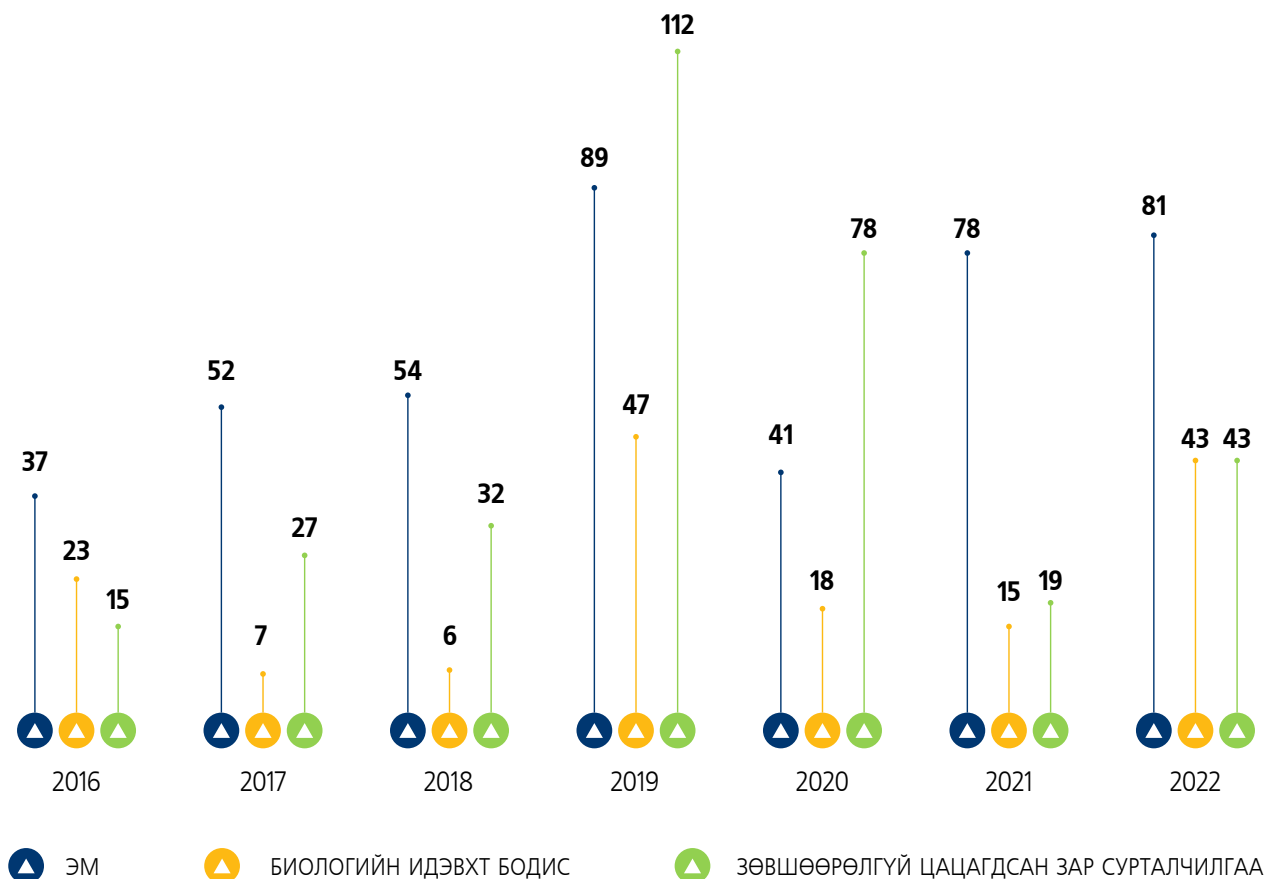
Арга, аргачлал:

Судалгааг 2016-2022 онуудад олон нийтийн мэдээллийн хэрэгсэл, телевизээр түгээж байгаа жоргүй олгох эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний зар сурталчилгааны мэдээллийг нэг агшингийн загвараар телевизээр түгээгдсэн эм болон биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний

зар сурталчилгааны мэдээллийг “Максима медиа” ХХК-ны санд буй 2016-2022 онуудад жоргүй олгох эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний мэдээлэл, Эм судлалын салбар зөвлөлийн хурлын шийдвэрээр зөвшөөрөл олгосон эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний зар сурталчилгааны мэдээлэл, Монгол Улсын эмийн бүртгэлийн цахим систем www.licemed.gov.mn мэдээллийн баазыг ашиглан хяналт, шинжилгээ хийв.

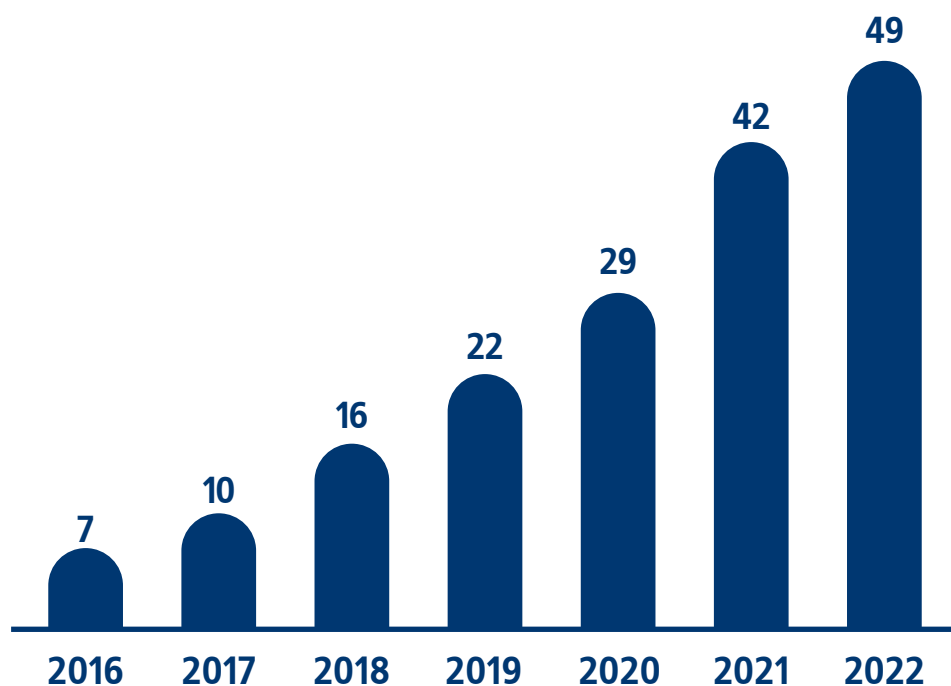
Үр дүн:

Судалгаагаар 2016-2022 онуудад нийт 591 нэрийн эмийн зар сурталчилгааны зөвшөөрөл олгогдсон ба жилд дунджаар 76.5 нэрийн жоргүй олгодог эмэнд эмийн зар сурталчилгааны зөвшөөрөл олгожээ. 2016 оноос эхлэн Эм судлалын салбар зөвлөлийн хурлын шийдвэрээр 37 эм, 23 нэрийн биологийн идэвхт бүтээгдэхүүнд олон нийтийн мэдээллийн хэрэгсэл буюу телевизээр зар сурталчилгаа хийх зөвшөөрлийг олгож эхлэн, жил ирэх тусам нэмэгдсээр 2022 онд 81 эм, 43 нэрийн биологийн идэвхт бүтээгдэхүүнд зөвшөөрөл олгосон нь өмнөх жилүүдтэй харьцуулахад дундаж үзүүлэлттэй байна. Үүнтэй зэрэгцэн зөвшөөрөлгүйгээр эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний зар сурталчилгааг түгээсээр байна. Дээрх 7 жилийн хугацаанд нийт 326 эм, биологийн идэвхт бодисын зар сурталчилгаа зөвшөөрөлгүй цацагджээ (Зураг 1).

Зураг 1. Зөвшөөрөлтэй түгээгдсэн эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний зар сурталчилгаа, зөвшөөрөлгүй түгээгдсэн зар сурталчилгааны тоо.

Үүний зэрэгцээ зар сурталчилгааны 175 агуулга холбогдох хуулийн заалтад нийцэхгүй, хүч нэмэгдүүлсэн үг хэллэгтэй, хүүхдэд чиглэсэн (бага насны хүүхдэд чиглэсэн, оролцуулсан сурталчилгааг хориглодог) зэрэг шалтгааны улмаас зөвшөөрөл олгох боломжгүй гэсэн шийдвэр гаргажээ (Зураг 2).

Зураг 2. Зар сурталчилгааны зөвшөөрөл олгогдоогүй эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний тоо

Эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний зар сурталчилгааг 2022 онд 17 өргөн нэвтрүүлгийн болон арилжааны телевизээр түгээснээс ТВ9 телевиз хамгийн их буюу 64934 секундын 5948 удаагийн давтамжтай, ТВ25 телевиз 29781 секунд буюу 1973 удаагийн давтамжтай түгээжээ. Live TV телевиз хамгийн бага буюу 22 секунд 2 удаагийн давтамжтай эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний зар сурталчилгаа түгээсэн байна (Хүснэгт 1).

Хүснэгт 1. Телевизүүдийн зар сурталчилгаа түгээж буй хугацаа, давтамж

	секунд	давтамж	Үйл ажиллагаа явуулж буй хугацаа /жил/
ТВ9	64934	5948	21
ТВ25	29781	1973	28
Live tv	22	2	4

Мөн зар сурталчилгаа түгээх зөвшөөрөл авсан хэдий ч нийт түгээсэн зар сурталчилгааны 24 (4,06%) нь агуулгын хувьд хуулийн заалт зөрчсөн байна. Тухайн эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүн нь улсын бүртгэлээс хасагдсан, өндөр тунтай байхаас гадна сөрөг нөлөөгүй, чанартай, дэлхийд номер нэг, бүрэн эдгээнэ, шидэт бэлдмэл гэх мэт хүч нэмсэн үг хэллэг хэрэглэж хуулийн холбогдох заалтыг зөрчсөн агуулгатай, мөн зар сурталчилгааны зөвшөөрөл авахдаа хянуулсан үг хэллэгт хүч нэмэгдүүлсэн үг хэллэг нэмж зар сурталчилгааг түгээсэн тохиодол илэрсэн.

Хэлцэмж:

Монгол улсад Эрүүл Мэндийн Яамны Хүний эмийн зөвлөлийн Эм судлалын салбар зөвлөлөөр зөвхөн улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний зар сурталчилгааны агуулгыг хянаж, баталгаажуулж, зөвшөөрөл олгодог. АНУ-д Холбооны Худалдааны Комисс (FTC) нь жоргүй олгодог эмийн зар сурталчилгааг зохицуулах үүрэгтэй байгаа нь төстэй байна.⁷ Мөн эмийг ховор, чухал, цорын ганц, маш өндөр идэвхтэй, үр дүн нь бусад эмээс илүү, аюулгүй, гаж нөлөөгүй, шинэ эм, бүрэн эдгээнэ, патентлагдсан гэж хэрэглэгчийг төөрөгдүүлэх заалтууд оруулдагаараа ижил байна.⁵ Адриенне Е нарын судалгаанд 2008–2010 оны хооронд жортой, жоргүй олгогддог эмийн 15,925 зар

сурталчилгааны агуулгыг үнэлэхэд телевизийн сурталчилгааны ихэнх нь буюу 57% нь төөрөгдүүлсэн, 10% нь худал агуулгатай байгааг дүгнэсэн бол бидний судалгаанд 4.06% нь төөрөгдүүлсэн агуулгатай байв.⁸ Хелен нарын судалгаанд олон зар сурталчилгаа нь эрсдэлгүй мэдээллийг дамжуулахын тулд үндсэн мэдэгдлийн үеэр давхардсан текстийг ашигласан нь иргэдийг төөрөгдүүлж буйг мөн дурджээ.⁹

Эмийн зар сурталчилгаатай холбоотой бусад судалгаанд тухайлбал Эрика Д нарын судалгаанд 2001 оны зуны саруудад жортой, жоргүй олгогддог 18,906 зар сурталчилгаанд үнэлгээ хийхэд ихэвчлэн ахимаг настай эмэгтэйчүүд зонхилон үзэж, зар сурталчилгаа цацагдаж байгаа оргил цаг нь мэдээ, олон ангит кинон дундуур байна гэж дүгнэжээ.¹⁰ Бидний судалгаанд уг судалгаатай ижил ямар хүйсний хүмүүс, аль цагаар эмийн сурталчилгаа үзэж буйг тогтоох боломж байгаагүй нь судалгааны хязгаарлагдмал тал болж байна. Ихэнх улс оронд жортой, жоргүй олгох эмийг сурталчлахыг зөвшөөрдөгөөсжоргүй олгох эмийн сурталчилгаа ихэнх хувийг эзэлж байгаа нь Паулин Норрис нарын судалгаанаас харагдаж байна, харин Монголд хуулийн заалтаараа зөвхөн жоргүй олгогддог эмийн сурталчилгааг зөвшөөрдөг нь судалгааны бас нэгэн сул тал боллоо.¹¹

Ковид 19 цар тахлын үед эмийн зар сурталчилгааны тоо өмнөх онуудтай харьцуулахад харьцангуй өсөлттэй байсан буюу 2020 онд 59, 2021 онд 93 болж өссөн нь Давид Бланко Херреро нарын судалгаанд эрүүл мэндийн зар сурталчилгааны хамгийн бага хувь нь хөл хорионы үеэр байсан бол хөл хориог цуцалж эхэлмэгц ихэссэн гэж дүгнэсэнтэй төстэй байв.¹² Мөн Монгол улсад үйл ажиллагаа явуулж буй MAXIMA MEDIA - пиплметр технологиор Улаанбаатар хотын хэмжээнд Телевиз үзэлтийн судалгааг хийж буй мэргэжлийн судалгааны компанийн 2020 оны Телевиз үзэлтийн судалгааны нэгдсэн тайланд уг онд хамгийн их зар сурталчилгаа цацсан бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний төрлүүд дотор эмийн бүтээгдэхүүний зар сурталчилгаа III байранд жагсах хүртэл хүч түрэн орж ирсэн буюу нэг жилийн дотор 2,714,268 секундын сурталчилгаа цацагдсанг дурджээ.¹³

Дүгнэлт:

Эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний зар сурталчилгааг 17 өргөн нэвтрүүлэг, арилжааны телевизээр түгээсэн байна. Олон нийтийн мэдээллийн хэрэгсэл (телевиз)-ээр түгээсэн 432 нэрийн эм, 159 нэрийн биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний зар сурталчилгаа буюу 64.4% нь зөвшөөрөл авсан байна. 326 (35,6%) нэрийн эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний зар сурталчилгаа зөвшөөрөл аваагүй түгээсэн буюу олон нийтийн мэдээллийн хэрэгсэл /телевиз/-ээр дамжин иргэдэд хүрч буй эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний зар сурталчилгаа нь холбогдох хууль эрх зүйн шаардлагад нийцэж байгаа ч хангалтгүй хэмээн дүгнэв.

Зөвлөмж:

Олон нийтийн мэдээллийн хэрэгсэл /телевиз/-ээр дамжин иргэдэд хүрч буй эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний зар сурталчилгаа нь холбогдох хууль эрх зүйн шаардлагад нийцэж байгаа ч хангалтгүй байгаа нь цаашид хяналт, зохицуулалтыг сайжруулах шаардлагатайг илтгэж байна.

Номзүй:

1. Энхтуул Б. Монгол улсын эмийн зах зээл дэх зарим эмийн чанарын үнэлгээний судалгаа. Магистрын нэг сэдэвт бүтээл. Эрүүл мэндийн шинжлэх ухааны их сургууль. 2013. Х:3-4.
2. Mamo DB, Alemu BK. Rational Drug-Use Evaluation Based on World Health Organization Core Drug-Use Indicators in a Tertiary Referral Hospital, Northeast Ethiopia: A Cross-Sectional Study. Drug, Healthcare and Patient Safety. 2020;12 15–21 doi:10.2147/DHPS.S237021
3. Frank Auton. The case for advertising pharmaceuticals direct to consumers. Future Medicinal Chemistry. Volume 1, Issue 4, July 2009, Pages 587-592. doi:10.4155/fmc.09.58
4. C. Lee Ventola. Direct-to-Consumer Pharmaceutical Advertising Therapeutic or Toxic? P T. 2011 Oct; 36(10): 669-674, 681-684.
5. <https://legalinfo.mn/mn/detail/85>
6. <https://legalinfo.mn/mn/detail/259>
7. <https://www.usa.gov/agencies/federal-trade-commission>
8. Adrienne E. Content Analysis of False and Misleading Claims in Television Advertising for Prescription and Nonprescription Drugs. J Gen Intern Med 29(1):110–8 doi: 10.1007/s11606-013-2604-0.
9. Helen W. Sullivan. Communicating Risk Information in Direct-to-Consumer Prescription Drug Television Ads: A Content Analysis. Health Commun. 2019 Feb;34(2):212-219. doi: 10.1080/10410236.2017.1399509.
10. Erica D Brownfield. Direct-to-consumer drug advertisements on network television: an exploration of quantity, frequency, and placement. J Health Commun. 2004; 9(6):491-7. doi: 10.1080/10810730490523115.
11. Pauline Norris. Advertising of medicines on New Zealand television. N Z Med J. 2005 May 20;118(1215):U1462.
12. HDavid Blanco-Herrero. ealth Advertising during the Lockdown: A Comparative Analysis of Commercial TV in Spain. Int. J. Environ. Res. Public Health 2021, 18, 1054. doi. org/10.3390/ijerph18031054.
13. <https://maxima.mn/2020-tam-tailan>

ЭМ, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЛИЙН
ХЯНАЛТ, ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗАР

**ВАКЦИН ХИЙЛГЭСНИЙ ДАРАА ХӨНГӨН
ХЭЛБЭРИЙН УРВАЛ ИЛЭРЧ БОЛНО**

ASSESSMENT FOR ADVERTISING OF MEDICINES AND BIOLOGICALLY ACTIVE PRODUCTS IN 2016-2022

¹Sarnai S, ²Undarmaa E, ³Munkhbat S, ¹Narantungalag D

¹Department of Pharmacology, School of Biomedicine, MNUMS

²DMD CRA, officer

³Department of Clinical Pharmacy and Management, School of Pharmacy, MNUMS

Background:

Medical professionals worry that due to arbitrary use of drugs, side effects of drugs, addiction to drugs, poisoning cases are increasing, health and life loss, reduction of treatment effectiveness, drug allergy, and bacterial infection complications are increasing because of lack of knowledge about the rational use of drugs among people. The study was conducted because one of the many reasons for undermining the rational use of medication is that the media ignores and biases the side effects of certain medications.

Aim:

To evaluate medicine and biologically active product advertisements broadcasted on social media in order to educate citizens about the rational use of medicines and to prevent consumers from being provided with misleading and false information.

Materials and Methods:

The study collected data on TV-distributed advertising data of over-the-counter drugs and biological active products between 2016 and 2022. Using a descriptive study's cross-section design, results were developed to determine whether the information was broadcasted within the content of advertisements for medicines and bioactive products and the status of the approval of the Pharmacological branch committee.

Results:

Between 2016 and 2022, a total of 591 medicines advertising permissions were approved. On average, 64-89 over-the-counter drugs are approved for drug advertising per year. Only in 2022, 81 branded medicines and 43 branded biologically active products were granted and a total it was 124. The minimum Live TV broadcast was 22 seconds or 2 times for medicine and biologically active products. Violation of legal provisions was 24 or 52% of all distributed advertisements.

Conclusions:

Advertisements for medicines and biologically active products were distributed on 17 broadcast and commercial television channels. 64,4% of 432 advertisements of medicines and 159 biologically active products distributed through social media (television) were approved. 326 (35,6%) medicines and biologically active products were distributed without permission and it was concluded that the advertisements of medicines and biologically active products reaching the citizens through social media/television/ are in line with the relevant legal requirements, but they are not sufficient.

Keywords:

Social media, content analysis, over-the-counter drug, legal provision

ЭМНЭЛГИЙН НЭГ УДААГИЙН БЭЭЛИЙ ХЭРЭГЛЭГЧДИЙН ТАНДАЛТ СУДАЛГАА-2023 ОН

*Ц.Өнөржаргал АУ-магистр, Тэргүүлэх зэрэгтэй ЭЭХХЗГ-ын
/Биологийн идэвхт бүтээгдэхүүн, эмнэлгийн хэрэгслийн чанар аюулгүй байдлын
асуудал хариуцсан мэргэжилтэн/*

Үндэслэл:

Олон улсад эмчилгээ, оношилгоонд хэрэглэж буй эмнэлгийн хэрэгслийн хэрэглэх зориулалт, хүний бие махбодод үзүүлэх эрсдэлийн түвшинг тогтоож, тэдгээрийн чанар, аюулгүй байдалд тавих шаардлага, хяналт, бодлого чиглэлийг нарийвчлан тогтоодог. Эмнэлгийн бээлий нь эмнэлгийн ажилбар, үзлэгийн үеэр өвчин үүсгэж болзошгүй халдвар, бичил биетний тархалтаас өмсөж буй хүнийг болон өвчтөнийг хамгаалахад ашигладаг хувийн хамгаалалтын хэрэгсэл юм.

Эмнэлгийн бээлий нь нэг удаагийн хэрэглээтэй бөгөөд үзлэгийн бээлий, мэс заслын бээлий багтдаг. Эмнэлгийн бээлий нь эрсдэлийн зэргээр I зэрэглэлийн эмнэлгийн хэрэгсэл гэж олон улсын хэмжээнд Хүнс, эмийн агентлаг (FDA)-аар зохицуулагддаг ба бээлийний үл нэвтрэх чанар, тодорхой физик шинж чанар, био нийцтэй байдал зэрэг шалгуурыг хангасан эсэхийг үнэлдэг байна.

Монгол улсад импортоор орж ирсэн эмнэлгийн хэрэгслийн 1.2 хувийг эмнэлгийн бээлий эзэлдэг, эдгээрийн 39.8 хувийг БНХАУ, 38.1 хувийг Малайз улсаас харин 65.8 хувь нь Чингис хаан нисэх буудлын боомтоор, 29.6 хувь нь Замын үдийн боомтоор тус тус импортолсон байна.

2023 онд эрүүл мэндийн байгууллагуудын эмнэлгийн ажилчдын дунд эмнэлгийн бээлийний хэрэглээний талаарх тандалт судалгааг асуумж хэлбэрээр тандаж, үр дүнг дараах байдлаар дүгнэн гаргав.

Зорилго:

Эрүүл мэндийн салбарт ажиллаж буй эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний өдөр тутмын үйл ажиллагааны хамгаалах хэрэгсэл болох резинэн бээлийний чанар, хэрэглээг тандах

Арга хэрэгсэл:

Асуумж судалгааг google forms загварыг ашиглан 4 бүлэг, 33 асуумж боловсруулан 21 аймаг, нийслэлийн ЭМГ-т ЭЭХХЗГ-ын албан тоотыг хүргүүлэн асуумжийн холбоос, QR кодыг илгээн хариултыг нэгтгэн үр дүнг SPSS statistics программ ашиглан тооцоолол хийв.

Үр дүн:

Асуумж судалгаанд нийт 725 эмнэлгийн мэргэжилтэн хамрагдсан, 57.3 хувь нь сум тосгоноос, 39.5 хувь нь аймаг, 3.2 хувь УБ хотоос хамрагдсан байна. Судалгаанд хамрагдсан эмнэлгийн ажилчдын 37.8 хувь нь 21-30 нас, 36.4 хувь нь 31-40, 17.6 хувь нь 41-50 насны ажилчид хамрагдсан байна. Хүйсийн хувьд 90.5 хувь нь эмэгтэйчүүд байна.

Ажил мэргэжлийн хувьд 37.5 хувь нь сувилагч, 29 хувь нь эмч, 9 хувь нь эх баригч бага эмч хамрагдсан байна. Зураг-1.

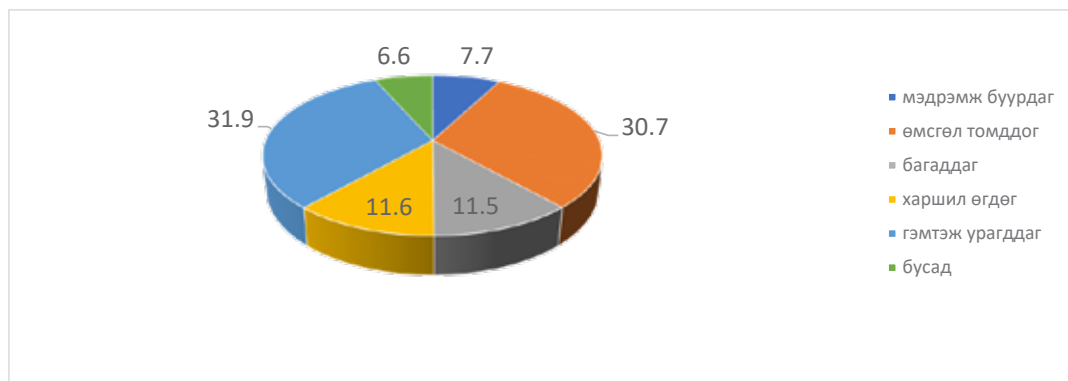
Эмнэлгийн бээлийний хүрэлцээ, хангалт, хэрэглээг үнэлэх асуултад 36.4 хувь нь эмнэлгийн бээлийн үргэлж хангалттай олддог, 35 хувь нь ихэнхдээ, 25 хувь нь хааяа дутагддаг, 3.3 хувь нь үргэлж дутагддаг, 0.3 хувь нь огт олддоггүй гэж хариулсан байна. 89.7 хувь нь үзлэгийн бээлий, 2.2 хувь нь мэс заслын бээлий тогтмол хэрэглэдэг байна. Та ажлын байранд өдрийн хэдэн цагт тасралтгүй эмнэлгийн бээлий хэрэглэдэг вэ? гэсэн

асуултад 1 цагаас бага гэж 30.2 хувь нь, 4 цаг гэж 15.4 хувь нь, 6-8 цаг 19.5 хувь нь хариулсан байна.

Та ихэвчлэн ямар тохиолдолд эмнэлгийн бээлий өмсдөг вэ? гэсэн асуултад 50.3 хувь нь үйлчлүүлэгчтэй харилцах бүртээ, 33.2 хувь нь халдварын сэжигтэй үед, харин 4 хувь нь бусдын шаардлагаар өмсдөг гэж хариулжээ. Эмнэлгийн ажилчдын 66.3 хувь нь талькгүй бээлий өмсдөг бол 61.9 хувь нь талькгүй бээлий өмсөх нь тохиромжтой гэж хариулсан байна.

Хэрэглэгчийн зүгээс бээлийний чанарт өгөх үнэлгээг тодорхойлох зорилготой асуумж судалгаанд оролцсон 725 эмнэлгийн мэргэжилтний 5.4 хувь нь маш сайн, 43 хувь нь сайн, 45.4 хувь нь дунд зэрэг, 5.2 хувь нь тааруу, 1 хувь нь муу гэсэн үнэлгээг өгсөн байна. Бээлий өмссөн үед хийж буй үйлдэлд ямар нэг бэрхшээл гардаг эсэхийг тодруулахад 45.1 хувь нь хааяа, 18.1 хувь нь тийм, 36.8 хувь нь үгүй гэж хариулсан байна.

Эмнэлгийн бээлий хэрэглэхтэй холбоотой ямар бэрхшээл ихэвчлэн гардаг эсэхийг тодруулахад огт үгүй гэж 17.2 хувь нь хариулсан байна. Бэрхшээл гардаг гэж хариулсан мэргэжилтнүүдийн 31.9 хувь нь амархан гэмтэж урагддаг, 30.7 хувь нь өмсгөл томддог, 11.6 хувь нь харшил өгдөг, 11.5 хувь нь өмсгөл багаддаг гэж хариулсан байна. Зураг-2.

Зураг-2. Бээлий хэрэглэхтэй холбоотой гардаг бэрхшээлүүд

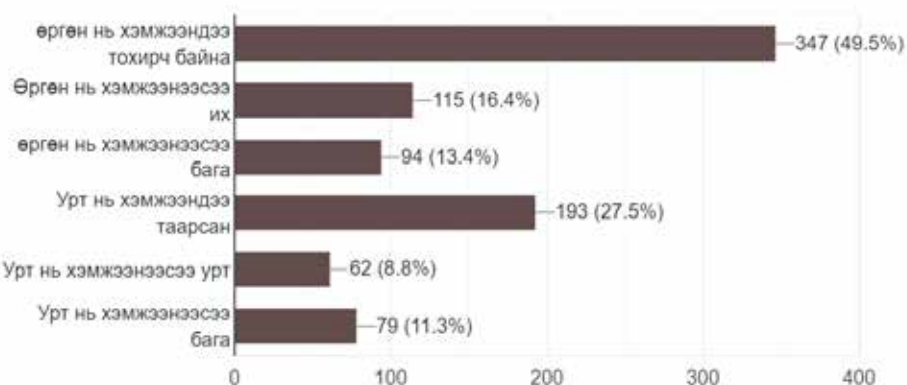
Бээлий хэрэглэсэнтэй холбоотой гарын арьсанд харшил өгөх, хуурайшилт өгөх зэрэг зовуурь 37.7 хувьд нь тогтмол, 43.7 хувьд нь хааяа, 18.6 хувьд нь огт илэрдэггүй гэж хариулсан байна

Таны өмсөж буй бээлий савлагааныхаа гаднах хэмжээтэй таарч буй эсэхийг тохируулж үзнэ үү гэсэн асуултад өргөн нь тохироогүй хувь 29.8, урт нь тохироогүй хувь 20.1 хувь байна. Зураг-3.

Эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийн бээлий өмсөхтэй холбоотой дадлыг үнэлж үзэхэд

хамгаалалтын бээлий өмсөхөөс өмнө та гараа халдваргүйжүүлдэг эсэх гэсэн асуултад 67.3 хувь тийм гэсэн бол хааяа гэж 18.6, үгүй гэж 8.7 хувь нь хариулсан байна. Бээлий тайлсны дараа гараа халдваргүйжүүлдэг болон савандаж угаадаг эсэх гэсэн асуултад 84 хувь тийм, 3.2 хувь нь үгүй гэж хариулжээ.

Ажлын орчинд гар халдваргүйжүүлэх спиртэн суурьтай бодис хангалттай байдаг эсэхийг тодруулахад 90.1 хувь нь байдаг гэж хариулсан байна. Нэг эмнэлгийн бээлий өмсөөд хэдэн хүнд үйлчилдэг болохыг тодруулахад 58.3 хувь 1 гэсэн бол 41.7 хувь нь 2 ба түүнээс олон хүнд үйлчилдэг байна.

Зураг-3. Бээлийний хэмжээ шошготойгоо таарч буй эсэх

Ажлын байрнаасаа халдвар авч байсан тохиолдол 8.1 хувь, бээлий хэрэглээгүйн улмаас үүссэн архаг хууч өвчтэй хүн 6.8 хувь нь байна. Эмнэлгийн дотоод халдварын гинжин хэлхээг таслахад бээлийний хэрэглээ чухал гэсэн асуултад 19.8 хувь нь эргэлзэж, мэдэхгүй гэсэн хариулт өгсөн байна. Бээлий өмсөөгүй үед эмнэлгийн дотоод халдвар нэмэгдэнэ гэдэгтэй та санал нийлж байна уу? гэхэд 10.3 хувь үгүй, мэдэхгүй гэж хариулсан байна.

Санал хүсэлт:

Ач холбогдол бүхий 58 санал ирснээс хамгийн олон буюу 30 ажилчин бээлийний чанарыг сайжруулах (нимгэн, үнэргүй, талькгүй, бат бөх, урагддаггүй, харшил өгдөггүй байх), 19 хувь нь хангалтыг сайжруулах, бусад саналд үнийг бууруулах, дотооддоо хангалттай үйлдвэрлэх, эмч ажилчдад сардаа 1 удаа сургалт хийдэг байх, тендерт үнийн доод хэмжээг биш чанарын үзүүлэлтийг чухалчлах, бээлийний хог хаягдлыг багасгах зэрэг саналуудыг гаргасан байна.

Дүгнэлт:

Эмнэлгийн бээлийний дутагдал эмнэлгийн ажилчдын 4 хүн тутмын 1-нь өртөж байна. 10 ажилчин тутмын 5 нь ажлын 8 цагийн 3 ба түүнээс дээш цагт нь байнгын эмнэлгийн бээлий өмсөн ажиллаж байна.

ЭМБ-ын хэмжээнд 66.3 хувьд нь талькгүй бээлий хэрэглэж байна. Эмч, эмнэлгийн ажилчдын 50 орчим хувь нь эмнэлгийн бээлийний чанарт эргэлзэж байна. Тэдний хэрэглэж буй бээлий амархан урагддаг, хэврэг, өмсгөл таардаггүй, бээлийний хангалт хүрэлцээгүй байхаас гадна харшил өгч, гар хуурайшуулах зовуурь өгдөг гэсэн байна.

2 ажилчин тутмын 1 нь үйлчлүүлэгчтэй харилцах бүртээ бээлий өмсдөг байна. Бээлий өмсөхөөс өмнө болон бээлий тайлсны дараа 5 хүн тутмын 1 нь гараа халдваргүйжүүлдэггүй, 40 орчим хувь нь 1 бээлийгээр 2 ба түүнээс дээш үйлчлүүлэгчтэй харьцдаг байна.

Ном зүй:

1. Preece, D., Lewis, R. orcid.org/0000-0002-4300-0540 and Carre, M.J. (2021) A critical review of the assessment of medical gloves. Tribology: Materials, Surfaces and Interfaces, 15 (1). pp. 10-19. ISSN 1751-5831
2. Daniel B. Kramer^{1,2*}, Yongtian T. Tan¹, Chiaki Sato³, Aaron S. Kesselheim^{1,4}. Postmarket Surveillance of Medical Devices: A Comparison of Strategies in the US, EU, Japan, and China. PLOS Medicine | www.plosmedicine.org 1 September 2013 | Volume 10 | Issue 9 | e1001519.
3. Part 4: Requirements and testing for shelf life determination .Medical gloves for single use. Standard - Medical gloves for single use - Part 4: Requirements and testing for shelf life determination SS-EN 455-4:2009 - Swedish Institute for Standards, SIS

ЭМИЙН ЭМЧИЛГЭЭГ ЗОХИЦУУЛАХ ХОРООНЫ 2023 ОНЫ ТАЙЛАН

У.Соёл-Эрдэнэ ЭЭХХЗГ-ын
/Эмийн зохистой хэрэглээний асуудал
хариуцсан мэргэжилтэн/

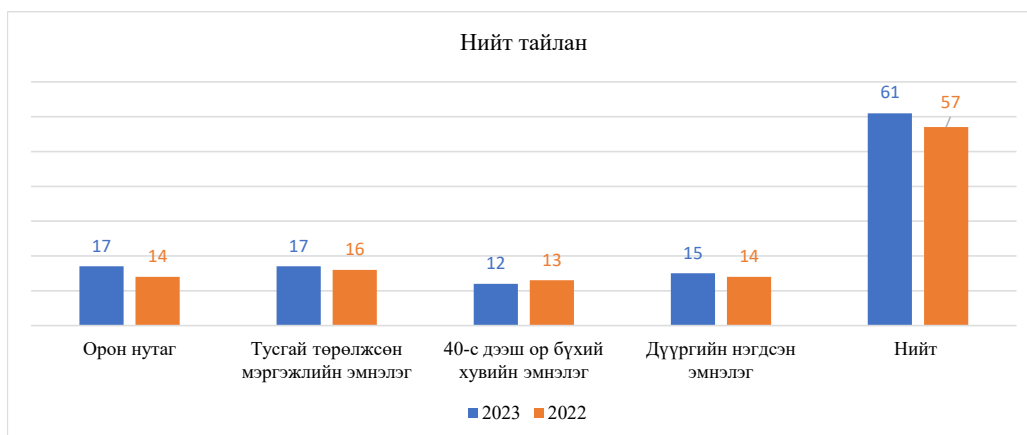
Ерөнхий хэсэг

ЭМС-ын 2019 оны 09 дүгээр сарын 07-ны өдрийн А/414 тоот тушаалаар баталсан “Эмийн эмчилгээг зохицуулах хорооны ажиллах журам”-ын дагуу тусгай мэргэжлийн төв, төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг, аймаг дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг, амаржих газар, 40-с дээш ор бүхий хувийн хэвшлийн эмнэлгүүд хорооны үйл ажиллагааны тайланг жил бүрийн 2 дугаар сарын 15-ны дотор бичгээр болон цахимаар 4 хавсралтын дагуу тайлагнадаг.

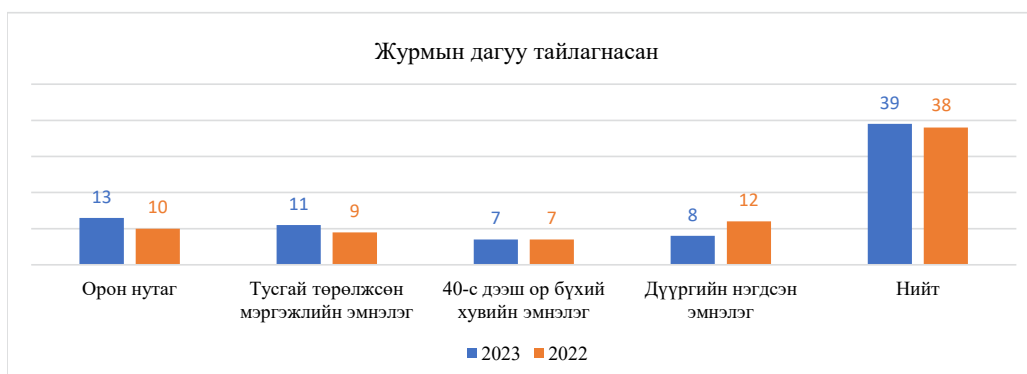
Журмын дагуу дээрх эрүүл мэндийн байгууллагууд шатлалаас хамааран 5-9 гишүүдийн бүрэлдэхүүнтэй эмийн эмчилгээг зохицуулах хороо түүн дотроо антибиотикийн дэд хороог байгуулан үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг гарган ажиллаж байна.

Энэхүү тайланд тухайн жилд эрүүл мэндийн байгууллагуудын эмийн хэрэглээний талаарх мэдээлэл, антибиотикийн эмийн хэрэглээний талаарх мэдээ, антибиотик мэдрэг чанар тодорхойлох дүн, бичмэл тайланд (эмийн гаж нөлөө, чанар, аюулгүй байдал, хангамж, хүртээмж, эмийн зохистой хэрэглээ) чиглэлээр хийсэн ажлуудын мэдээлэл багтдаг.

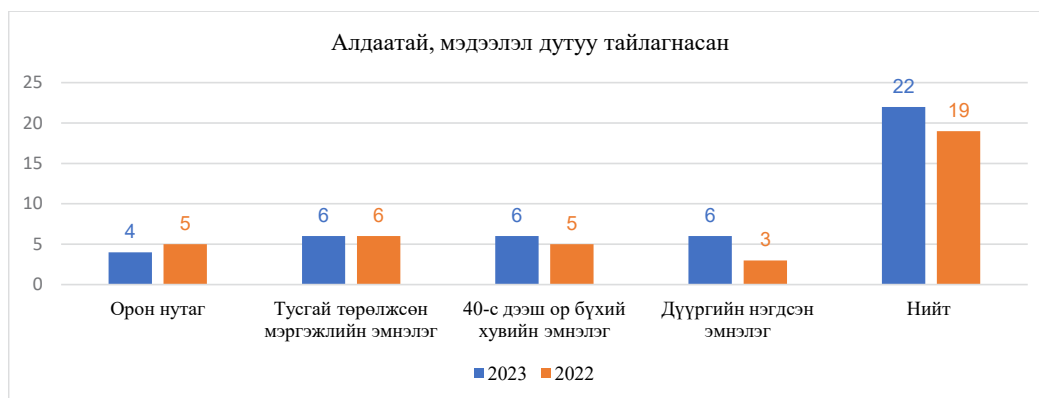
ЭЭХХЗГ-т Эмийн эмчилгээг зохицуулах хорооны тайланг 2023 оны байдлаар нийт 87 эрүүл мэндийн байгууллага тайлагнаж ирүүлэхээс 61 (70.1%) тайлагнасан. Үүнээс гүйцэд тайлагнасан нь 39 (63.9%) байна. Өмнөх оны тайлантай харьцуулахад тайлан ирүүлсэн эрүүл мэндийн байгууллага 4,6% аар илүү байна. Тайланг 22 (36.1%) дутуу, алдаатай ирүүлсэн бол 26 байгууллага ирүүлээгүй байна. /Зураг 1, 2, 3, 4/

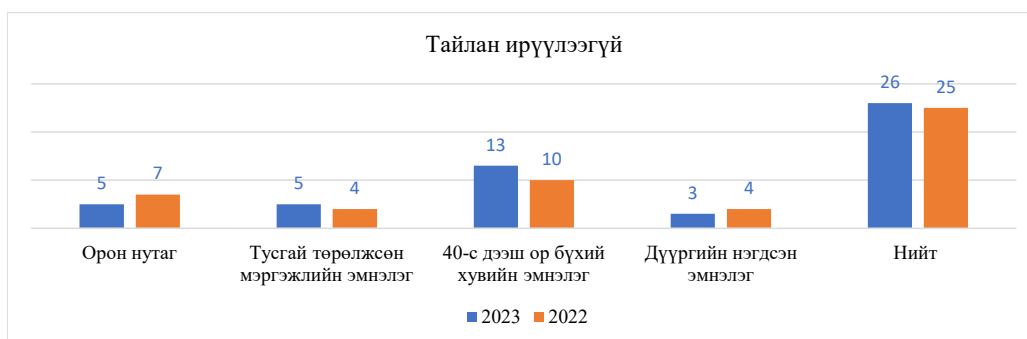
Зураг 1. Тус онд тайлан ирүүлсэн байдлыг өмнөх онотой харьцуулхад

Зураг 2. Тайланг журмын дагуу тайлагнасан

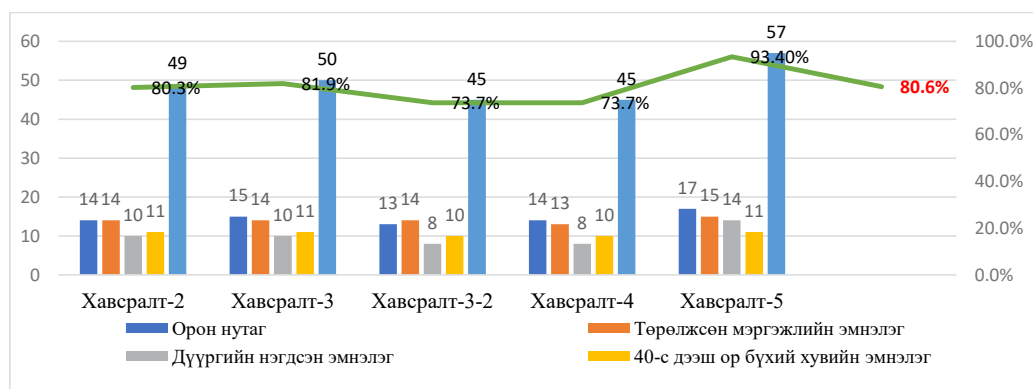

Зураг 3. Тайланг алдаатай, мэдээлэл дутуу тайлагнасан

Зураг 4. Тайланг ирүүлээгүй байгууллага

Эрүүл мэндийн байгууллагуудаас ирүүлсэн тайланг 4 хавсралт тус бүр үнэлэхэд хавсралт 2- эмнэлгийн эмийн хэрэглээний талаарх мэдээ 49 (80.3%), хавсралт 3-эмнэлгийн антибиотик эмийн хэрэглээний талаарх мэдээ 50 (81.9%), хавсралт 3-2 эмнэлгийн антибиотик эмийн хэрэглээ нэр төрлөөр 45 (73.7%), хавсралт 4- антибиотик мэдрэг чанар тодорхойлсон дүн 45 (73.7%) дунджаар 77.4% тайлагнасан байна. /Зураг 5/

Зураг 5. Тайланг нийт 5 хавсралтаар ирүүлсэн байдал

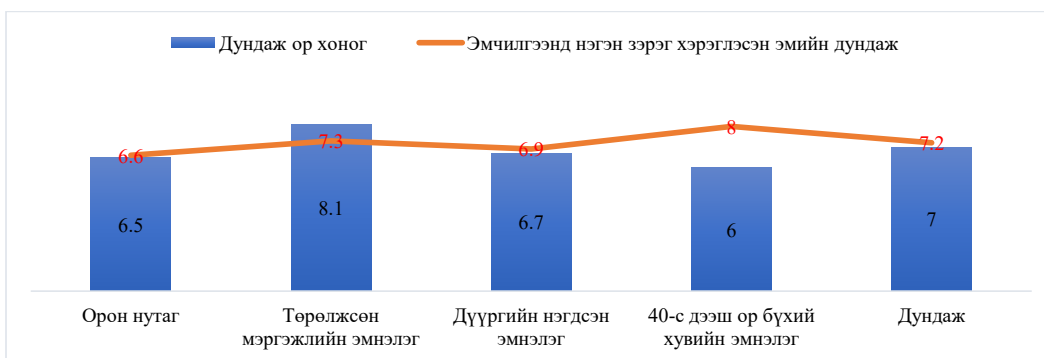
Эмнэлгийн эмийн хэрэглээний талаарх мэдээ (хавсралт 2)

Эрүүл мэндийн байгууллагуудад нийт 2023 оны байдлаар 599.964 эмчлүүлэгч хэвтэн эмчлүүлсэн байна. Өмнөх он буюу 2022 оны тайлантай харьцуулахад 108.176 эмчлүүлэгчээр их бол 2021 оныхтой харьцуулахад 224.549 эмчлүүлэгчээр бага хэвтэн эмчлүүлсэн байна. /Зураг 11/

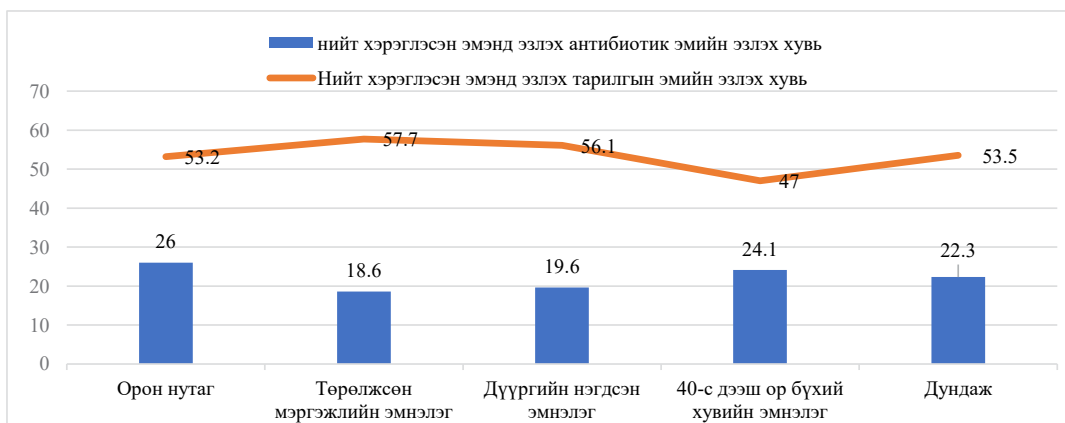
Зураг 11. Эрүүл мэндийн байгууллагуудад нийт хэвтэн эмчлүүлсэн эмчлүүлэгчийн тоо

Нийт эрүүл мэндийн байгууллагуудад дундаж ор хоног болон эмчилгээнд нэг зэрэг хэрэглэсэн эмийн дундаж тоог харьцуулан үзэхэд 1 хэвтэн эмчлүүлэгчид 7 хоногт 7.2 нэр төрлийн эм хэрэглэж үйлчилсэн бол өмнөх оны тайлантай харьцуулахад эмчилгээнд нэгэн зэрэг хэрэглэсэн эмийн дундаж 0.7% их байна. /Зураг 12/.

Зураг 12. Дундаж ор хоног, Эмийн дундаж тоо

Нийт эмчилгээнд дунджаар антибиотик эмийн эзлэх хувь 22.3%, тарилгын эм 53.5%-ийг тус тус эзэлж байна. Өмнөх оны тайлантай харьцуулахад антибиотик эмийн эзлэх хувь 1.9% их, тарилгын эмийн эзлэх хувь 7,1% их хэрэглэсэн байна. /Зураг 13/.

Зураг 13. Эмчилгээнд антибиотик эмийн эзлэх хувь, тарилгын эм, хувиар

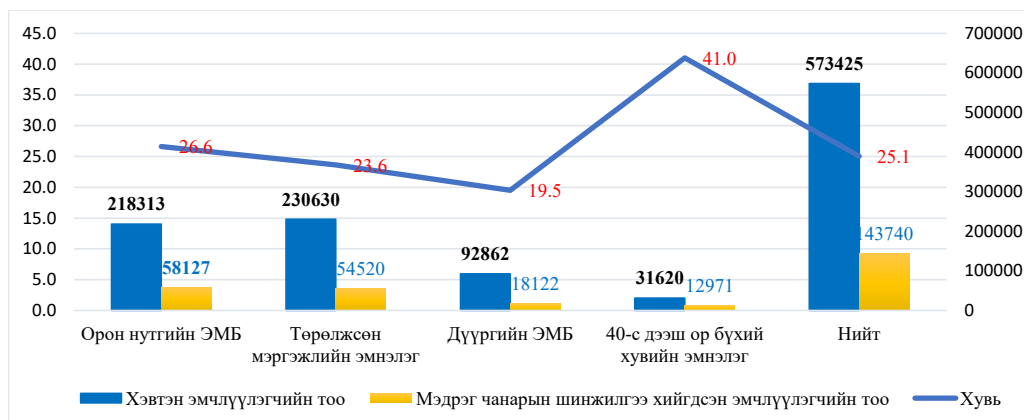
Бичмэл тайлан (хавсралт 5) нийт 57 эрүүл мэндийн байгууллага (93.4%) тайлагнаснаас эмийн зохистой хэрэглээний мэдээлэл, сургалт сурталчилгаа, эмийн жорын маягт, жор бичилтийн стандартын мөрдөлт 46 (80.7%) тайлагнаж, 14 (24.5%) нь хангалтгүй ирүүлсэн байна.

Антибиотикийн дэд хорооны тайлан

Тус онд хавсралт 3 эмнэлгийн антибиотик эмийн хэрэглээний талаарх мэдээ 50, хавсралт 3-2 антибиотик эмийн нэр төрлөөр хэрэглээний мэдээг 45, хавсралт 4- нянгийн тэсвэржилтийн талаарх мэдээг 45 эрүүл мэндийн байгууллага тус тус тайлагнасан байна. Тайланд тухайн эрүүл мэндийн байгууллага нь нянгийн эсрэг эм хэрэглэдэггүй, мэдрэг чанарын шинжилгээ хийдэггүй (сувилал гм) байгууллагуудыг оруулаагүй болно.

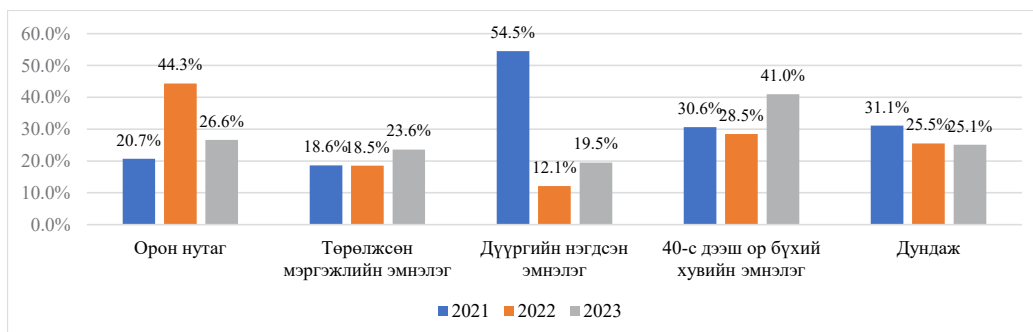
Антибиотикийн эмийн хэрэглээний талаарх мэдээ (хавсралт 3)

Тус онд нийт 573,425 эмчлүүлэгч хэвтэн эмчлүүлж, түүний 25.1%-д нь нянгийн эсрэг эмийг эмчилгээнд хэрэглэсэн байна. Эдгээр үйлчлүүлэгчид мэдрэг чанарын шинжилгээ хийгдсэн байдлыг үнэлэхэд дунджаар 4 эмчлүүлэгч тутмын 1-д нь тус шинжилгээг хийсэн байна. /Зураг 1/.

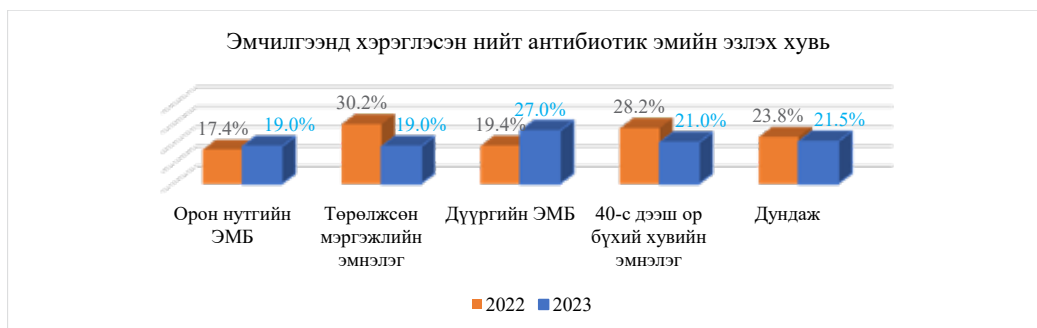
Зураг 1. Мэдрэг чанарын шинжилгээний хамрагдалт, хувиар, тоогоор

Эмнэлэгт 2021 онд дунджаар 3 эмчлүүлэгч тутам 1 (31.1%), 2022 онд дунджаар 4 эмчлүүлэгч тутмын 1 (25.5%), 2023 онд (25.1%) тус тус мэдрэг чанарын шинжилгээ хийгдсэн байна. /Зураг 2/

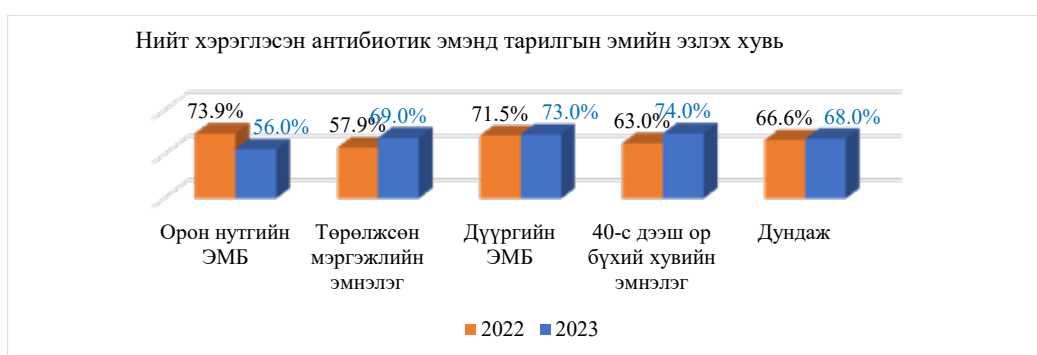
Зураг 2. Нянгийн эсрэг эмийн бүлгүүдэд мэдрэг, мэдрэг бус байдал, хувиар 2021-2023 он

Эрүүл мэндийн байгууллагуудын 2022 онд эмийн эмчилгээнд хэрэглэсэн нянгийн эсрэг эм дунджаар 23.8% байсан бол 2023 онд 21.5% буюу өмнөх онтой харьцуулахад 2.3%-иар буурсан үзүүлэлттэй байна. /Зураг 3/.

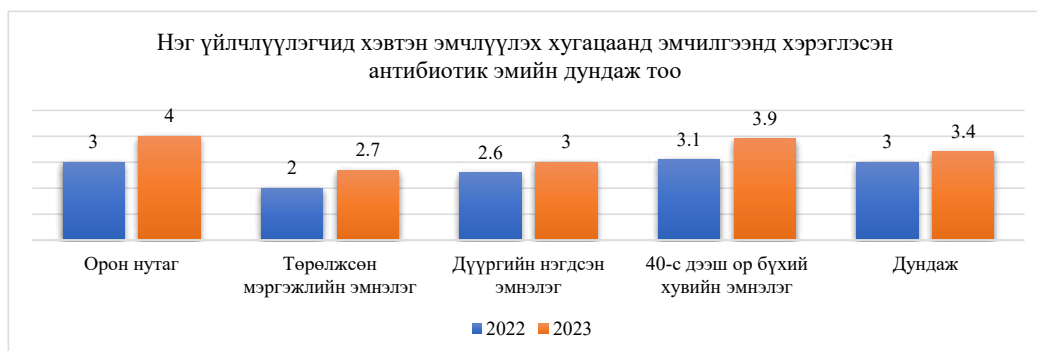
Зураг 3. Эмчилгээнд хэрэглэсэн нийт нянгийн эсрэг эм, хувиар

Эмчилгээнд хэрэглэсэн нянгийн эсрэг эмийн 68% тарилга хэлбэрээр хэрэглэсэн байна./
Зураг 4/

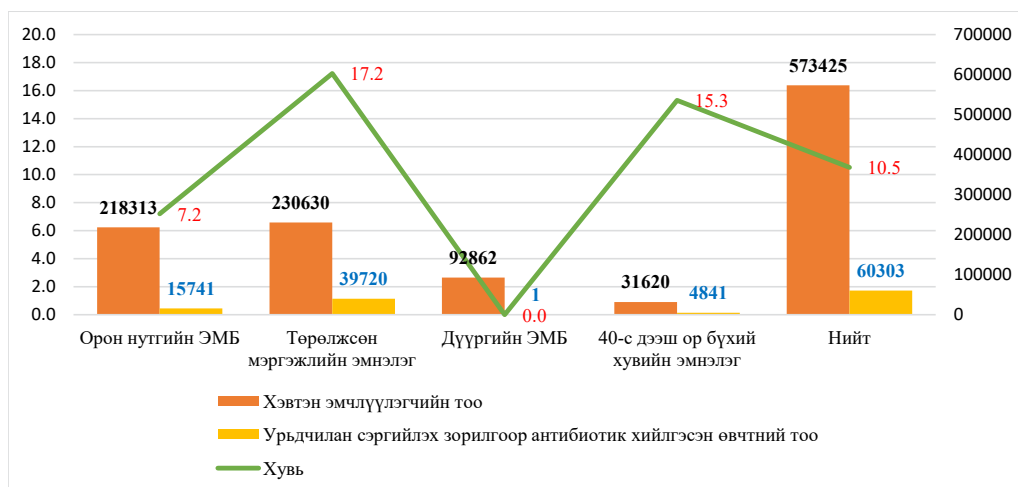
Зураг 4. Тарилга хэлбэрээр хэрэглэсэн нянгийн эсрэг эм, хувиар

Эрүүл мэндийн байгууллагууд дунджаар 4 нэр төрлийн нянгийн эсрэг эмийг 1 хэвтэн эмчлүүлэгчид хэрэглэсэн байна /Зураг 5/

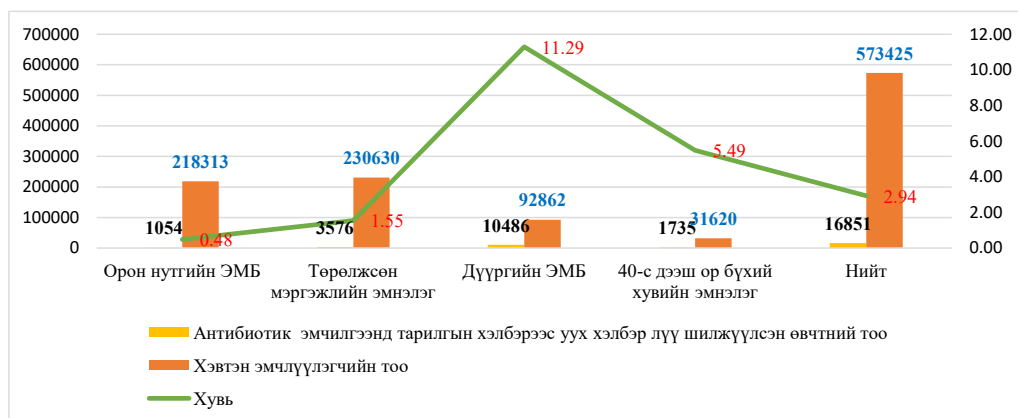
Зураг 5. Нэг үйлчлүүлэгчид хэвтэн эмчлүүлэх хугацаанд эмчилгээнд хэрэглэсэн антибиотик эмийн дундаж, тоогоор

Урьдчилан сэргийлэх зорилгоор нийт эмчлүүлэгчийн 10.5%-д нянгийн эсрэг эмийн хэрэглэсэн нь /Зураг 5/-с харагдаж байна. Үүнээс төрөлжсөн мэргэжлийн үйлчилгээ үзүүлдэг эрүүл мэндийн байгууллагууд эмчлүүлэгчийн 17.2% буюу 5 хүн тутмын 1-д урьдчилан сэргийлэх зорилгоор нянгийн эсрэг эм хэрэглэсэн байна. /Зураг 6/

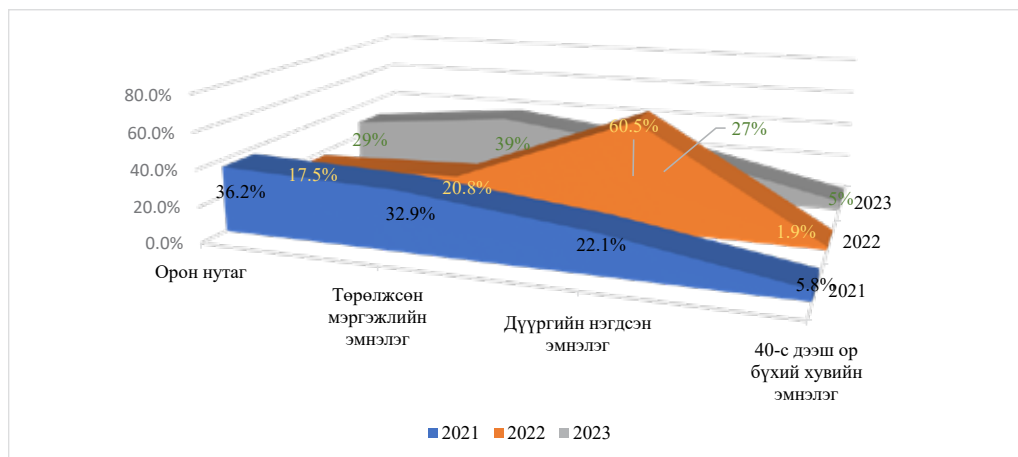
Зураг 6. Урьдчилан сэргийлэх зорилгоор нянгийн эсрэг эмийн хэрэглээ, хувиар

Нянгийн эсрэг эмийг тарилга хэлбэрээс уух хэлбэрт нийт эмчлүүлэгчийн 2.94%-д шилжүүлэн хэрэглэсэн байна. /Зураг 7/

Зураг 7. Тарилгын хэлбэрээс уух хэлбэрт шилжүүлсэн эмчлүүлэгч, тоо, хувиар

Эмнэлгүүд тус журмын хавсралт 3-ын дагуу нянгийн эсрэг эмийн хэрэглээг эмийн нэр төрлөөр ирүүлсэн мэдээлэлд ДЭМБ-ын өдрийн тунлагдсан тооцооллоор /ӨТТ/ 100 ор хоногт тооцон хэрэглээг үнэлсэн. Тус онд нянгийн эсрэг эмийн хэрэглээ 2804.65 ӨТТ/100 ор хоног байна. Үүнийг эмнэлгүүдийн шатлалаар авч үзэхэд төрөлжсөн мэргэжлийн эмнэлгүүд 39% буюу хамгийн өндөр хэрэглэсэн харагдаж байна. /Зураг 8/.

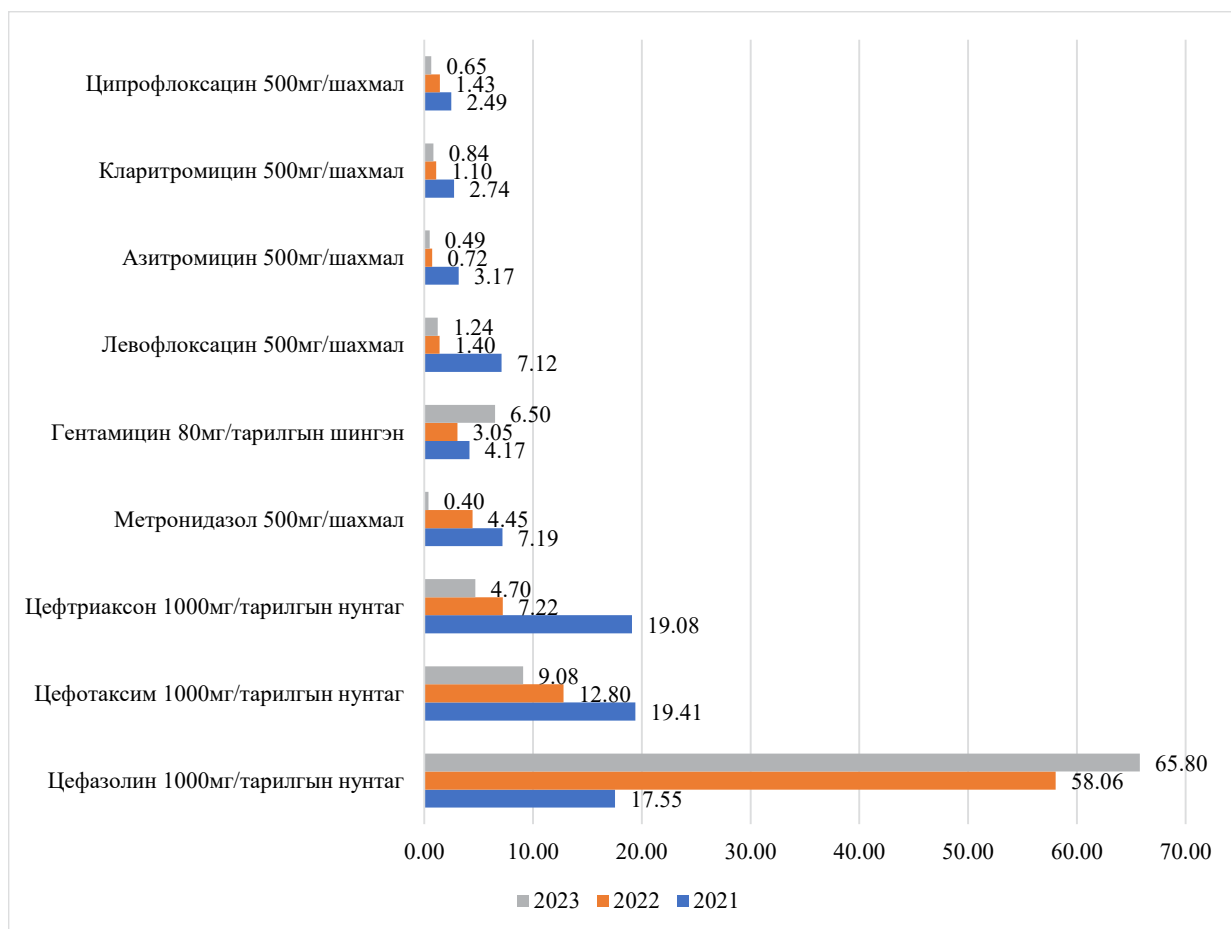
Зураг 8. Нянгийн эсрэг эмийн хэрэглээ ӨТТ/100 ор хоног, хувиар

Хэрэглээг ДЭМБ-ын AWARE (хүртээмжтэй байлгах, хянах, нөөцлөх) ангиллын дагуу үнэлэхэд 2022 онд эрүүл мэндийн байгууллагууд хүртээмжтэй байлгах бүлгийн хэрэглээ 47.8%, хянах бүлэг 52.1%, нөөцлөх нь 0.1% байсан бол 2023 хүртээмжтэй байлгах бүлгийн хэрэглээ 47.8%, хянах бүлэг 52.1%, нөөцлөх 0.1% -ийг тус тус эзэлж байна. Үүнээс үзэхэд хүртээмжтэй байлгах бүлгийн антибиотик 25.1%-иар буурч, хянах бүлгийн антибиотик 25,1%-иар ихэссэн байна.

Хүснэгт 2. AWARE ангиллын хэрэглээ, хувиар

AWARE ангилал	2021 он	2022 он	2023 он
Access-хүртээмжтэй байлгах	41.6%	72.9%	47.8%
Watch-хянах	58.3%	27%	52.1%
Reserve-нөөцлөх	0.1%	0.1%	0.1%

Нянгийн эсрэг эмүүдийг нэр төрлөөр хэрэглээг үнэлэхэд цефазолин 65.80%, цефотаксим 9.08%, цефтриаксон 4.10% -ийг эзэлж байна. Харин нөөцлөх бүлгийн нянгийн эсрэг эмүүдээс линезолид, колистин нарын хэрэглээ 1% хүрэхгүй байна /Зураг 9/.

Зураг 9. Нянгийн эсрэг эмийн хэрэглээ, нэр төрлөөр, хувиар

ЭМИЙН ГАЖ НӨЛӨӨ, АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ

Эмийн гаж нөлөөний үндэсний мэдээний санд 2023 оны байдлаар нийт 232 тохиолдол бүртгэгдсэний 87.5% нь 40-өөс дээш ор бүхий эмийн эмчилгээний зохицуулах хорооны тайлан ирүүлдэг эмнэлгүүдээс бүртгэгдсэн. 2023 оны байдлаар тайлан ирүүлсэн 61 эмнэлэгт нийт 141 гаж нөлөөний тохиолдол бүртгэгдсэн тухай тайланд тусгагдсаны 87 (61,7%) тохиолдол нь ЭЭХХЗГ-ийн үндэсний мэдээний санд бүртгэгдсэн байна. Эрүүл мэндийн байгууллагаар авч үзвэл төрөлжсөн мэргэжлийн эмнэлгүүд нийт бүртгэгдсэн гаж нөлөөний 65,5%, тусгай мэргэшлийн төв 71,7%, аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг, БОЭТ 73,1%, хувийн хэвшлийн эмнэлэг 97% тус тус мэдээлсэн бол дундаж үзүүлэлтээр **76,8%** байна.

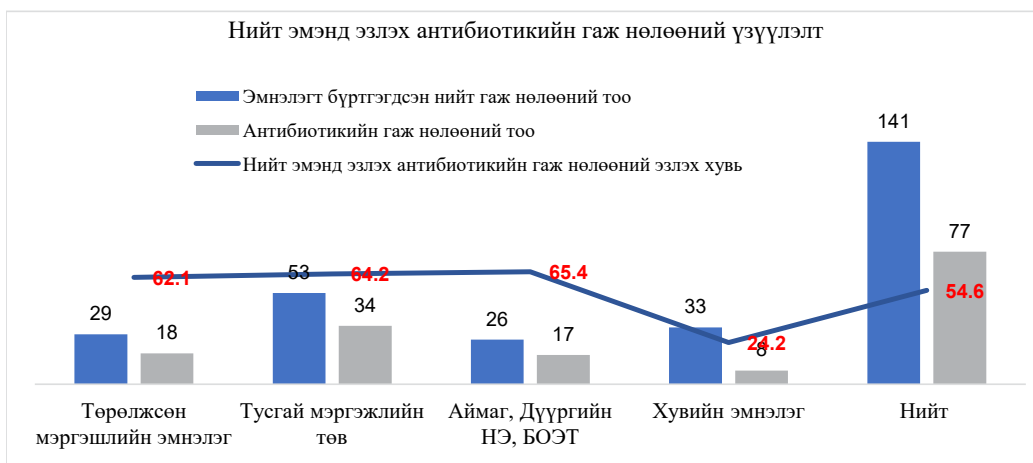

Зураг 2. 2023 онд эмнэлэгт бүртгэгдсэн нийт гаж нөлөөний тохиолдлыг ЭЭХХЗГ-т мэдээлсэн байдал

2023 оны байдлаар эмнэлэгт илэрсэн нийт гаж нөлөөний тохиолдлын 76,8%-ийг холбогдох журмын дагуу ЭЭХХЗГ-т бүрэн мэдээлэгдсэн дундаж үзүүлэлтийг өмнөх онуудтай харьцуулахад 2021 он (32,34%)-оос 44,5%-иар, 2022 он (39,74%)-оос 37,1%-иар тус тус өссөн эерэг үзүүлэлттэй байна. Зураг 2

Тайлан мэдээлсэн эмнэлэгт 77 тохиолдол буюу нийт эмэнд илэрсэн гаж нөлөөний 54,6%-ийг антибиотик эмийн гаж нөлөөний тохиолдол эзэлж байна.

Антибиотик эмэнд илэрсэн гаж нөлөөний үзүүлэлт нь 2022 оны тайланд мэдээлснээр нийт эмийн гаж нөлөөний 52,4%-ийг эзэлж байсан бол 2023 онд 54,6% байгаа нь 2,2%-иар өссөн байна. Гэвч эмнэлгүүдийн тайлагналттай холбоотойгоор антибиотик эмэнд илэрсэн гаж нөлөөний тоог нийт эмийн гаж нөлөөний үзүүлэлтэд тусгахгүйгээр мэдээлж буй тохиолдол цөөнгүй байгаа нь үр дүнгийн үнэн магадлалд нөлөөлж болзошгүй. /Зураг 3/

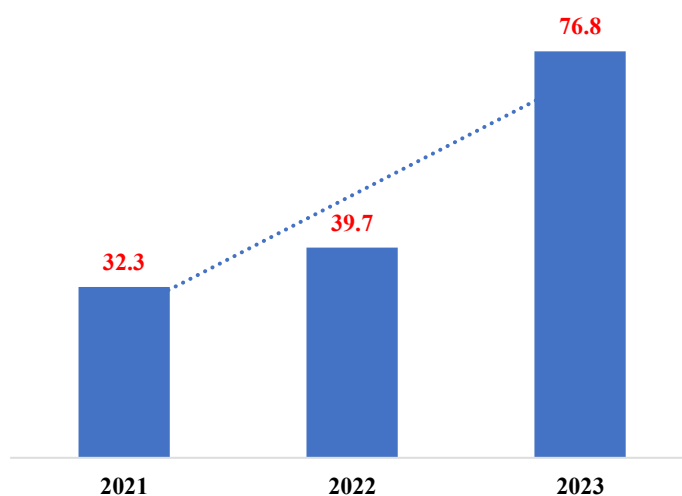

Зураг 3. Нийт эмэнд эзлэх антибиотикийн гаж нөлөөний үзүүлэлт

Гэвч нийт илэрсэн гаж нөлөөний тооноос антибиотик эмэнд илэрсэн гаж нөлөөний тоо давж мэдээлэгдсэн үзүүлэлтүүд нь үнэлэх боломжгүй байна.

Жишээ нь: Аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг, БОЭТ-ийн 4, хувийн эмнэлгийн 2 байгууллага буюу нийт тайлан мэдээлсэн хувьд нийт эмэнд илэрсэн гаж нөлөө 6 боловч антибиотик эмэнд илэрсэн гаж нөлөө 19 гэж дараах байдлаар тайлагнасан. Тайлан илгээсэн 61 эмнэлгийн 6 (9,8%) нь гаж нөлөөний мэдээллийг зөрүүтэй буюу нийт эмийн гаж нөлөөний тоонд, антибиотик эмийн гаж нөлөөг оруулаагүй мэдээлсэн байна.

ЭЭХХЗГ-т тохиолдол бүрэн мэдээлэлтийн үзүүлэлт

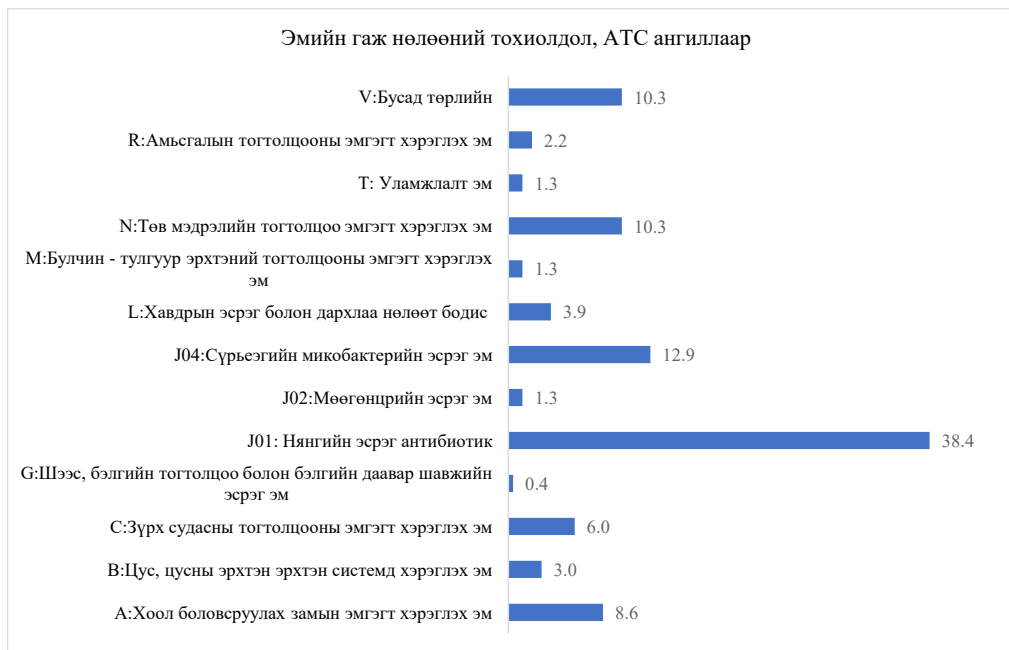
Зураг 3. Эмнэлэгт бүртгэгдсэн гаж нөлөөний тохиолдлыг ЭЭХХЗГ-т бүрэн мэдээлэлтийн үзүүлэлт

Үүнээс гадна эмийн гаж нөлөөний тохиолдлыг эмнэлгийн мэргэжилтэн бүр цахимаар мэдээлэх боломжтой болсонтой холбогдуулан, эмнэлгийн эмзүйн албанд бүртгэгдээгүй шууд ЭЭХХЗГ-ийн мэдээний санд мэдээлэгдсэн тохиолдол тусгай мэргэжлийн төвөөс 16, аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг, БОЭТ-өөс 24 тохиолдол байна. Хүснэгт 1.

Хүснэгт 1. Гаж нөлөөний мэдээллийг зөрүүтэй мэдээлсэн байдал, ЭМБ

Эрүүл мэндийн байгууллагын төрөл	Тохиолдлыг бүрэн мэдээлэгдсэн үзүүлэлт, хувь	Тайланд мэдээлсэн нийт эмийн гаж нөлөөний тоо	Антибиотик эмийн гаж нөлөөний тоо, эзлэх хувь	Буруу тайлагнасан ЭМБ-ын тоо, хувь	Үндэсний мэдээний санд бүртгэгдсэн гаж нөлөөний тоо	Эмнэлгийн тайланд тусгагдаагүй шууд мэдээлэгдсэн гаж нөлөөний тоо
Төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг (N=)	65.5	29	18 (62%)	0	19	0
Тусгай мэргэжлийн төв (N=8)	71.7	53	34 (64%)	0	54	16
Аймаг, Дүүргийн НЭ, БОЭТ (N=27)	73.1	26	17 (65%)	4 (14.8%)	43	24
Хувийн эмнэлэг (N=16)	97.0	33	8 (24.2%)	2 (12.5%)	32	0
	76.6	141	77 (54.6%)	6 (10.3%)	148	40

Үндэсний мэдээний санд бүртгэгдсэн эмийн гаж нөлөөний нийт мэдээллийг фармакологи ангиллаар харвал антибиотик эмийн гаж нөлөө 38,4%-ийг эзэлж байгаа бол тайлан ирүүлсэн эрүүл мэндийн байгууллагын гаж нөлөөний тохиолдлын 52,44%-ийг тус ангиллын эмэнд илэрсэн гаж нөлөө эзэлж байна. Зураг 4

Зураг 4. Гаж нөлөө илэрсэн эм, АТС ангиллаар

Доорх зурагт харуулснаар нийт бүртгэгдсэн гаж нөлөөний тохиолдлын 84%-нь эдгэрсэн, 9% нь үргэлжилж байгаа, 3%-нь эмнэлэгт хэвтэх хугацаа уртасгасан, 2% нь үлдэцтэй эдгэрсэн, тодорхойгүй болон нас баралтаар төгссөн тохиолдол тус бүр 1%-ийг эзэлж байна.

Зураг 5. Эм-Гаж нөлөөний тохиолдлын төгсгөл

БИЧМЭЛ ТАЙЛАН (ЧАНАР, АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ ХАВСРАЛТ 5) 2023 ОН

Нэгтгэл:

- ЭЭЗХ-ны 5 дугаар хавсралт тайланг орон нутаг 14, дүүргийн ЭМТ ба нэгдсэн эмнэлэг-14, тусгай мэргэшлийн 15, хувийн хэвшлийн 11, нийт 57 эмнэлгээс ирүүлснээс эмнэлэгт хэрэглэж буй эмийн чанартай холбоотой мэдээллийг 46 эмнэлэг ирүүлж, 14 эмнэлэг холбогдох мэдээлэл ирүүлээгүй байна.
- Эмнэлэгт хэрэглэж буй эмийн чанарыг хадгалах, чанартай эмээр эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ үзүүлэх үйл ажиллагааны хүрээнд эмнэлгүүдийн нийтлэг хийсэн ажлуудад дараах үйл ажиллагаанууд багтаж байв. Үүнд:
 - Тендер болон тендер бусаар ирж байгаа эмийг эмийн бүртгэлийн мэдээний санд бүртгэлтэй эсэх дээр хайрцаг, сери дугаар хугацаа зэргийг тулгаж хардаг болсон.
 - Цахим жорын хяналт дээр UpToDate программ ашиглан эм, эмийн харилцан үйлчлэлийг үнэлж эмч мэргэжилтэнг мэдээллээр хангаж ажилдаг болсон байна.
 - Өндөр эрсдэлтэй эм адил харагддаг, адил дуудагддаг эмийн жагсаалт боловсруулан тасаг нэгжид байршуулан хяналт хийж эмнэлгийн мэргэжилтэнг мэдээллээр хангаж ажиллаж байна.
 - Эм, эмнэлгийн хэрэгслийг тендрийн гэрээт байгууллагуудаас татан авснаар чанар, аюулгүй байдлын шаардлага хангаагүй эм татан авахаас сэргийлэх
 - Татан авсан эм, эмнэлгийн хэрэгслийн чанарыг харааны мэдрэхүйгээр шалган хүлээн авч, хагарч гэмтэх гэх мэт чанарын асуудал гарсан эмийг буцаах, солиулах
 - Эмийн чанарыг алдагдуулахгүйн тулд эмийн агуулах, хөргөгчний чийг дулааныг тогтмол шалгаж, тэмдэглэл хөтлөх, тогтмол хяналт тавих
 - Эмийн хүчинтэй хугацааны хяналтыг тогтмол хийж, хүчинтэй хугацааны самбар хөтлөн, эмийн хүчинтэй хугацаа дууссанаар чанар нь алдагдах эрсдэлээс сэргийлэх

Дүгнэлт

1. Эмийн эмчилгээг зохицуулах хорооны тайланг 2023 оны байдлаар нийт 87 эрүүл мэндийн байгууллага тайлагнаж ирүүлэхээс 61 (70.1%) тайлагнасан ба өмнөх оны тайлантай харьцуулахад тайлан ирүүлсэн эрүүл мэндийн байгууллага 4,6% аар илүү байгаа боловч тайлан алдаатай мэдээлэл дутуу, тайлан ирүүлдэггүй байдал нь өмнөх онтой харьцуулахад сайжраагүй байна.

2. 2023 онд нийт 573,425 эмчлүүлэгч хэвтэн эмчлүүлж, түүний 25.1%-д нянгийн эсрэг эмийг эмчилгээнд хэрэглэсэн ба өмнөх онтой харьцуулахад 2.3%-иар буурсан боловч тарилгын эмийн эзлэх хувь 66% байсан бол энэ онд 68% болж ихэссэн төлөвтэй байна.

3. ДЭМБ-ын өдрийн тунлагдсан тооцооллоор /ӨТТ/ 100 ор хоногт тооцон хэрэглээг үнэлсэн. Тус онд нянгийн эсрэг эмийн хэрэглээ 2804.65 ӨТТ/100 ор хоног гарсан ба өмнөх оноос буурсан байна.

4. Хэрэглээг ДЭМБ-ын AWARE (хүртээмжтэй байлгах, хянах, нөөцлөх) ангиллын дагуу үнэлэхэд өмнөх оноос хүртээмжтэй байлгах бүлгийн хэрэглээ буурч, хянах бүлгийн хэрэглээ ихэсч, нөөцлөх бүлгийн хэрэглээ хэвийн үзүүлэлттэй гарсан.

5. Энэ оны байдлаар эмнэлэгт бүртгэгдсэн эмийн гаж нөлөөний тохиолдлын 76,8%-ийг ЭЭХХЗГ-т мэдээлсэн үзүүлэлт нь өмнөх оноос даруй 37,1%-иар нэмэгдсэн үзүүлэлт нь эрүүл мэндийн байгууллагуудад эмийн гаж нөлөө мэдээлэх цахим системийн хэрэглээ, журмын хэрэгжилт харьцангуй сайжирсан байгаа нь харагдаж байна. Энэ нь эмийн гаж нөлөөг эрт илрүүлэх, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг цаг алдалгүй авах, эмийн аюулгүй байдалд тавих хяналт, зохицуулалтын шийдвэр гаргах зэрэгт нотолгоонд суурилсан тохиолдол, мэдээллээр хангахад эергээр нөлөөлж буй сайн үзүүлэлт болж байна.

6. Нийт гаж нөлөөний тохиолдлын 56,4%-ийг антибиотик эмэнд илэрсэн гаж нөлөөний тохиолдол эзэлж буй нь үндэсний мэдээний сан (38.4%) болон олон улсын мэдээний сантай (34%) харьцуулахад өндөр байна. Энэ нь эмнэлгийн тусламж үйлчилгээнд антибиотикийн сонголт, хэрэглээ өндөр байгаатай холбоотой хэдий ч харшил төрүүлэх шинж чанар өндөртэй учир эмчилгээг эхлэхийн өмнө харшлын сорилын техникт онцгой анхаарал хандуулах шаардлагатай байна.

7. Мөн үндэсний мэдээний санд бүртгэгдсэн гаж нөлөөний тоо нь эмнэлгээс ирүүлсэн тайлантай зөрж байгаа нь эмнэлгийн эмзүйн албаны фармаковижиланс хариуцсан мэргэжилтэн тасаг нэгж бүрээс мэдээлэгдсэн тохиолдлыг тогтмол бүртгэж, мэдээний сангаа баяжуулан, оны эцэст тайланд бүрэн тусгах шаардлагатай байгаа нь харагдаж байна.

ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН МЭДЭЭЛЭЛ

Д.Алимаа ЭЭХХЗГ-ын
/Эм, биобэлдмэлийн хяналтын улсын байцаагч/

Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хяналт, зохицуулалтын газрын Чанарын хяналтын газраас эм хангамжийн болон эрүүл мэндийн байгууллагад Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хууль, Төрийн хяналтын шалгалтын тухай хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомжийн хүрээнд төлөвлөгөөт, төлөвлөгөөт бус, урьдчилан сэргийлэх, гүйцэтгэлийн хяналт, шалгалт хийж байна.

2024 оны эхний 6 сарын байдлаар 767 эрүүл мэнд, эмийн хангамжийн байгууллагад хяналт шалгалтыг хийж гүйцэтгэлээ.

Хяналт шалгалтад хамрагдсан байгууллагуудад дараах зөрчил дутагдлууд нийтлэгээр илэрсэн байна. Үүнд:

- Засгийн газрын 2011 оны 311 дүгээр тогтоолыг үндэслэн өөрийн үйл ажиллагааны онцлогт тохируулж дотоод хяналт хийх журам төлөвлөгөө боловсруулаагүй, хэрэгжилтийг зохион байгуулж үр дүнг тооцдоггүй;
- Жороор олгох эмийг жоргүйгээр, шаардлага хангахгүй жороор олгосон;
- Эмийн гаж нөлөө илрэх үед зохих арга хэмжээг хэрэгжүүлэх стандарт үйл ажиллагааны удирдамжийг боловсруулж, мөрдөн ажилладаггүй;
- Иргэдийн эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлэх, эмийн зохистой хэрэглээг төлөвшүүлэхэд чиглэсэн мэдээлэл хийж, бүртгэл хөтөлдөггүй;
- Татан авч байгаа буюу нийлүүлж буй эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тээвэрлэлт, түгээлтийн байдалд хяналт тавьж, баримтжуулаагүй;
- Эмийн эмчилгээний үр дүнг тооцон эмийн хэрэглээг үнэлэх, эмчилгээний алдаа дутагдлаас сэргийлэх чиглэлээр хийгдэж буй үйл ажиллагаа дутагдалтай;
- Нянгийн эсрэг үйлчлэлтэй эмийн эмчилгээний үндэслэл, зохистой хэрэглээ, жор бичилтийг сайжруулах талаар эмч, мэргэжилтнүүдэд зориулсан сургалт, ажил зохион байгуулж, үр дүнг тооцдоггүй;

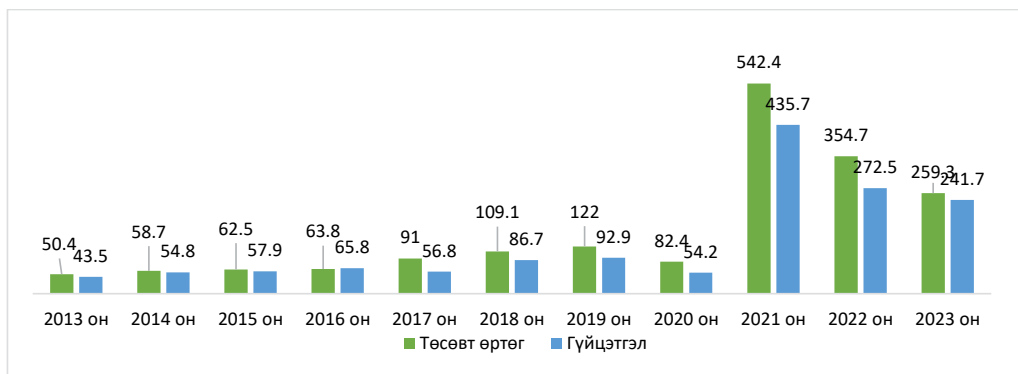
Хяналт шалгалтаар илэрсэн зөрчлийг үндэслэн Зөрчлийн тухай, Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хуулийн хүрээнд 48 зөрчлийг хялбаршуулсан журмаар, 14 зөрчлийг зөрчлийн хэрэг нээн, 3 зөрчлийг харьяаллын дагуу холбогдох байгууллагад шилжүүлэн шийдвэрлэсэн бөгөөд 62 байгууллага, иргэнд 43 сая төгрөгийн торгох шийтгэл ногдуулж, 39,1 сая төгрөгийн хууль бусаар олсон мөнгөн орлогыг улсын төсөвт нөхөн төлүүлсэн.

Мөн хяналт шалгалтын явцад Монгол Улсын эмийн бүртгэлд бүртгэгдээгүй, бүртгэлийн загвараас зөрүүтэй, хэрэглэх хүчинтэй хугацаа дууссан, хадгалалтын горим алдагдсан зэрэг зөрчилтэй бүтээгдэхүүнийг илрүүлж зөвлөлд шилжүүлэн устгуулсан бөгөөд илэрсэн зөрчил дутагдлыг арилгуулах, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангуулах чиглэлээр улсын /ахлах/ байцаагчийн 2031 заалт бүхий 216 албан шаардлагаар хугацаатай үүрэг өгч, биелэлтийг хангуулан ажиллаж байна.

ЭМ, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ХУДАЛДАН АВАХ АЖИЛЛАГААНЫ МЭДЭЭЛЭЛ

А.Номиндарь ЭЭХХЗГ-ын
/Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн худалдан авалт
хариуцсан мэргэжилтэн/

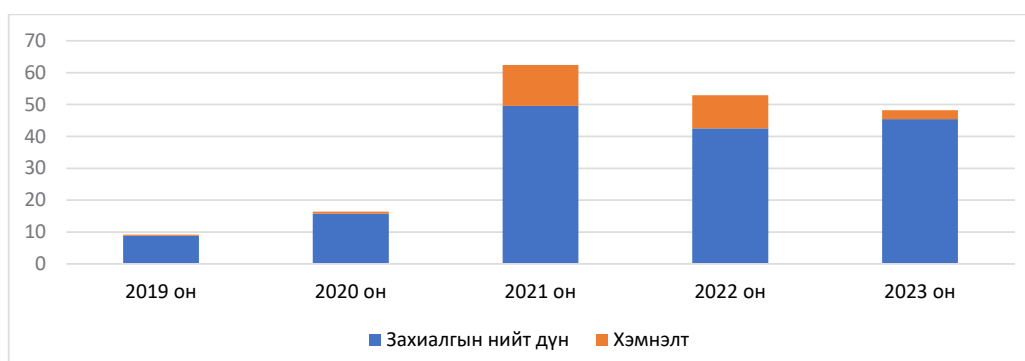
Төрийн өмчийн эрүүл мэндийн байгууллагуудын эм, эмнэлгийн хэрэгслийн төсөв, тендерийн гүйцэтгэл: Төсвийн гүйцэтгэл нь 2019 онд 76%, 2020 онд 66%, 2021 онд 80%, 2022 онд 77%, 2023 онд 93.2% тус тус байлаа.

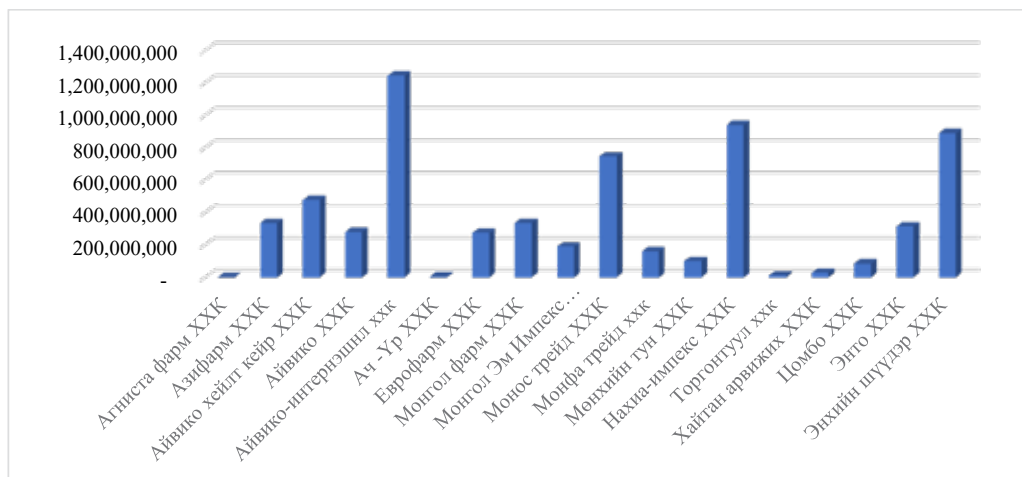
2023 оны ТӨЭМБ-ын худалдан авалт төрлөөр: Эм 96,3 тэрбум (40%), төлбөрийг нь төр хариуцах эм 12,3 тэрбум (5%), эмнэлгийн хэрэгсэл 71,016 тэрбум (30%), нэг удаагийн эмнэлгийн хэрэгсэл 4,5 тэрбум (2%) урвалж оношлуур 49,9 тэрбум (21%), вакцин 6.9 тэрбум (3%) төгрөгийн худалдан авалт хийсэн байна.

Ерөнхий гэрээний хэмнэлт: Ерөнхий гэрээгээр 45.4 тэрбум төгрөгийн захиалга хийгдэж 2.8 тэрбм төгрөгийн хэмнэлтийг улсын төсөвт оруулжээ. Ерөнхий гэрээний эм, эмнэлгийн хэрэгслийн худалдан авалт 2023 онд ТӨЭМБ-ын нийт эм, эмнэлгийн хэрэгслийн худалдан авалтын 18.7 хувийг эзэлж байна.

Ерөнхий гэрээний худалдан авалт: 2023 онд Ерөнхий гэрээний эмийн худалдан авалтад /18 байгууллага/ оролцож 6.4 тэрбум төгрөгийн худалдан авалтыг хийжээ.

ТӨЭМБ-уудын тендерийн 2023 онд худалдан авалт, улс орноор:

ТӨЭМБ-ын тендерт 48 улсын эм шалгарсан байна. Үүнээс: ML3 болон ML-тэй улсын эм-16.19%, WLA жагсаалтанд орсон улсын эм: 19.86%, Бусад орны эм- 45.97%, Дотоодын үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн-18.85% байна.

№	Улс	Нийт дүн	Хувь
1	Монгол	6,715,098,903	20.4%
2	БНЭУ	5,003,715,464	14.0%
3	БНСУ	3,851,329,680	10.8%
4	ОХУ	2,831,057,140	7.9%
5	Индонез	2,733,504,240	7.6%
6	БНХАУ	2,423,668,319	6.8%
7	Турк	1,875,347,975	5.3%
8	Испани	1,538,525,901	4.3%
9	Словени	1,294,158,823	3.6%
10	Герман	815,427,264	2.3%
11	Тайвань	684,448,430	1.9%
12	Швейцари	655,356,325	1.8%
13	Итали	652,890,263	1.8%
14	Франц	602,174,414	1.6%
15	Унгар	528,521,785	1.4%
16	Дани	514,273,140	1.4%
17	Япон	428,250,716	1.2%
18	Австри	414,066,040	1.7%
19	Беларусь	349,702,690	0.9%
20	Украин	328,864,830	0.9%

ЭМИЙН ЗОХИСТОЙ ХЭРЭГЛЭЭ

УЛАМЖЛАЛТ ЭМИЙГ УУЖ ХЭРЭГЛЭХТЭЙ ХОЛБООТОЙ ЗАРИМ ЗОХИСТОЙ ХЭРЭГЛЭЭ

АУ-ны доктор, профессор С.Сээсрэгдорж

Эмэн эмчилгээ болон химийн бодис, мэс ажилбараар эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ үзүүлж байх үед гарч болох эмчилгээний зорилгод нийцээгүй эмгэг өөрчлөлт бий болох үзэгдлийг “seper (adverse) нөлөө” хэмээн үздэг.

Эмийн гаж нөлөөний талаар нарийнчлан судалдаг эм судлалын нэг салбарыг фармаковижиланс гэдэг бөгөөд энэ салбар нь эмийн фармакокинетикийн болон фармакодинамикийн шалгуур үзүүлэлтүүдийг ашиглан эм, биобэлдмэл, эмийн ургамал, уламжлалт эмтэй холбоотой хүний эрүүл мэндэд үзүүлэх халгаат хүчин зүйлүүдийн гарал, үүслийг илрүүлэн гаргаж, түүнд үнэлгээ дүгнэлт өгөх, түүнээс урьдчилан сэргийлэх арга аргачлалыг боловсруулах цогц арга хэмжээг авч үздэг. / **(Medical letter on Drug and Therapeutics. 2005)**

Орчин үеийн эм судлалын энэ салбарын судлагдахуун болох хэсэг бол манай эрүүл мэндийн системийн хувьд монгол уламжлалт эмийн зохист хэрэглээ түүний үр дүн ямар байгаад анхаарал хандуулах ёстой болдог. Монгол уламжлалт анагаах ухаан богино хугацаанд эргэн сэргэж амжилттай хөгжиж буйч монгол уламжлалт эмийг хэрэглэх мэдлэг, чадвар ард иргэдийн дунд хангалттай биш байна. Уламжлалт анагаах ухааны эмийн эмчилгээний хэрэглээ өсөн нэмэгдэж байгаагийн зэрэгцээ түүний аюулгүй байдал, үр дүнтэй, чанартай байдлыг баталгаажуулах, зохистой хэрэглээг төлөвшүүлэх асуудал чухал байгаа юм. Ард иргэдийн дунд уламжлалт эм, ургамлын гаралтай эмийн бүтээгдэхүүнийг хоргүй аюулгүй гэх ойлголт түгээмэл байдаг нь буруу юм.

Уламжлалт эмийн зохист хэрэглээ нь эмчид үзүүлж онош тогтоолгохоос эхлээд хаагуур хэрхэн яаж хэрэглэх, тэр үеийн идээ, ундаа, явдал мөрийн дэглэм, цээр гам, ууж хэрэглэх ёс, туйплан, эрдэнийн эм уух зэргийг хамарсан өргөн хүрээтэй асуудал бөгөөд энэ удаа бид уламжлалт эмийг зөвхөн уух зохист хэрэглээний талаар орчин үеийн эм судлалын хүрээнд баримталж буй зарчмуудтай уялдуулан авч үзэхийг зорилго болголоо.

Монгол уламжлалт анагаах ухаанд эмийн хэрэглээг эрт дээр үеэс онцгой анхаарч үе уламжлан хатуу чанд дагаж мөрдөж ирсэн тангараг, зарчимтай байдаг. Тухайлбал: Уламжлалт эмчийн тангарагт “Найрлага хэмжээг нь бүрэн бүрдүүлж ёсчлон найруулсан эмүүдийг хүссэн хэрэг бүгдийг сэтгэлчлэн бүтээгч чандмань эрдэнэ хэмээн сэтгэж үйлдэнэ. Үүний тул: Эм найруулахдаа мэргэд нарын уламжилж ирснээр ёсчлон найруулж өөрийн биеийг “Биндэръяа”-гийн гэрэлт хааны чанарт үүсгэн адистидын хүчийг оруулаад эмийн савыг рашаан агуулсан бадар аягаар сэтгэн өвчин, ад, зэтгэрийг анагаан арилгаж үхлээс аврагч рашаан боллоо хэмээн бясалган сэтгэж үйлдэнэ. Ёсчлон найруулж адистидалсан эмийн дээжийг багш, бурхан, сахиус, аршуудад тахил болгон өргөж буян хураах зэрэг болно” хэмээн заасан байдаг. Энэ нь эмийг чандмана эрдэнэтэй зүйрлэн дээдэлж түүний бүрэлдэхүүнийг хуурмаггүйгээр бүрдүүлж багш нараас уламжилж ирсэн технологийн дагуу ёсчлон найруулж тарниар хүч оруулж хуурамч биш эм болсныг бурхан, сахиуснууддаа тангараг болгож өргөж буйг илэрхийлдэг. **(Дарамаарамба Лувсанчойдог “Алтан хадмал” Эмчийн 31-р бүлэг)**

Нөгөө талаар эмийн хэрэглээтэй холбоотой “Өвчнөө таньсан боловч эмчлэх эм, аргаа мэдэхгүй эмч бол харанхуйд сум харвахын адил ерөндөг нь өвчнийхөө дээр үл буух болно. Идээ, ундаа явдал мөрийг мэдэхгүй эмч бол өөрийн нөхрийг дайсан болгож хувиргахын адил өвчний хүчийг үлэмж нэмэгдүүлэх болно. Амарлиулах эмийн 10 найрлагыг мэдэхгүй

эмч бол дөрвөн улиралд ялгаж тарих тариаг мэдэхгүйгээр солбиж тарьсантай адил ерөндгийг илүүдүүлэх, дутаах, буруудуулах мэтээр өвчний хүчийг нэмэгдүүлнэ. Арилгах таван үйлийн эмийг мэдэхгүй эмч бол элсэнд ус хийгээд хоёулаа алга болохын адил өвчин хийгээд биеийн тамирыг эмийн хүчээр дарах болно” хэмээн МТ8-р зууны дунд үед бичигдсэн “Эмийн дөрвөн үндэс” хэмээх сурвалж бичигт заасныг өнөөдөрт ч мөрдлөг болгож байна.

Монгол уламжлалт анагаах ухааны эдгээр тангараг, зарчмууд нь өнөөгийн эм судлалын шинжлэх ухааны “дагалдах нөлөө”-г эмчилгээний эхэнд эсвэл эмчилгээний явц дунд, эмчилгээний төгсгөлд, эмчилгээ дууссаны дараа ч илэрч болох “эмийн нөлөө” (**Adverse Drug Reaction**), эсвэл эмчилгээний арга барил буюу эмчтэй холбоотой илрэх сөрөг нөлөөг “эмчилгээний гаж нөлөө” (**latirogenic Adverse Effect**) гэж АНУ-ын Хүнс Эмийн Удирдах Газар (FDA)- аас эхлэн гаргадаг “Medical Letter” сэтгүүлд тодорхойлсон байдагтай дүйж байдаг.

Өнөөдөр эмийн зохист хэрэглээний талаар дараах зарчмыг мөрдлөг болгож байна. Үүнд:

Зарчим 1.

Эмийн шаардлагагүй хэрэглээнээс зайлсхийж өөрөө дур мэдэн үл ялиг зүйлд сонсноороо, аялдан дагалдаж, таамгаар эм хэрэглэхгүй байх ёстой. Манай орны нөхцөлд дур мэдэн эм хэрэглэх боломж өргөн байдаг. Эмийн түүхий эдийг жижгээр савлаад хаа сайгүй эмийн ямарч баталгаа, хяналтгүйгээр зарж бид авч хэрэглэж буй нь эмийн хэрэглээний хувьдч, эмийн түүхий эдийг бэлтгэх технологи, эмийн түүхий эдийн нөөцийн хувьдч харамсалтай байдаг.

Дур мэдэн эм хэрэглэснээс үүсэж болох эрсдлийг монгол анагаах ухаанд махбодио хямралдуулах, илүүдүүлэх, дутаах, тамираа барах түүгээр үл барам найрлага адил болсон буюу гал дээр тос нэмсэн мэт өвчний хүчийг улам дэвэргэж ямарч эм, эмчилгээ авахгүйгээр үхэлд хүргэдэг амийг булаах есөн өвчний нэг болно гэж үзсэн байдгийг онцгой анхаарах ёстой.

Зарчим 2.

Хэрэв эм хэрэглэх шаардлагатай гэж үзвэл уламжлалтын эмчид үзүүлж оношоо заавал тогтоолгоод тэр өвчнийг анагаах тодорхой зарчмын дагуу эм хэрэглэх ёстой. Эм бол бусдаас ялгаатай, онцгой бүтээгдэхүүн учир эмч мэргэжилтний зөвлөгөөг сайтар дагаж мөрдөж, эмийн талаар аль болох бодит мэдээлэл авахад анхаарах ёстой.

Эмч тавьсан оношийн дагуу эмийг жорыг заавал бичиж өгөх ёстой. Орчин үеийн ч юм уу уламжлалт ч юм уу эм гэж байгаа бол заавал жороор олгодгийг эмч, үйлчлүүлэгч анхаарах ёстой. Жор нь орчин үеийн эмийн жор бичих стандарт ёсоор бичигдсэн байх бөгөөд жорын дагуу баталгаатай эмийн сангаас эмээ авч хэрэглэх ёстой. “Эмийн жор” бол эмчээс эм зүйч, эм найруулагчид хандан бичсэн, эмийг тухайн өвчтөнд зориулан хэрхэн хэрэглэх аргыг заасан баримт бичиг юм. Эмийн жорд эмийн нэр уух тун хэмжээ өдөрт хэдэн удаа нийт хэд хоног хэрхэн яаж хэрэглэхийг заасан хариуцлагатай баталгаа, нотолгоо бүхий баримт бичиг.

Өөрөөр хэлбэл эмч мэргэжилтэн өвчтэй хүнд бүрэн тохирох эмийг сонгож, хэрэглэх аргыг зөв тодорхойлсноор эмчилгээ үр дүнтэй болдог тул эмийг заавал эмчийн жорын дагуу эмийг зөв хэрэглэснээр өвчин эмгэг түргэн илаарьшиж, үлдэгдэлгүй эдгэх нөхцөл бололцоо бүрддэг.

Орчин үед эмийн худалдаа ба хэрэглээний практикт эмийг ерөнхий буюу олон улсын нэр, худалдааны буюу патентын /фирмийн/ гэсэн хоёр төрлийн нэрээр нэрлэж хэвшсэн байдаг. Харин монгол уламжлалт эмийн нэршлийн талаар анхаарах зүйлүүд бий. Монгол

уламжлалт анагаах ухааны эмийн нэршлийн стандарт хэв загвар батлагдаагүй учир 1. Зарим эм ёгт нэрээр 2. Зарим эм нууц нэрээр 3. Заримдаа төвөд галигаар 4. Заримдаа монгол нэрээр орчуулсан байдлаар байх тул эмийг давхардуулж хэрэглэх, эсвэл илүү урт хугацаагаар хэрэглэх магадлал байж болохыг анхаарч асууж лавлах ёстой.

Зарчим 3.

Ямар ч эмийг хэрэглэхийн өмнө заавартай нь сайтар танилцах нь таныг эрсдэлээс хамгаалдаг. Монгол уламжлалт эмийн хувьд энэ нь нэлээд товчхон эмийн хайрцаг сав багалаа боодол дээр бичигддэг. Ер нь эмийн заавар хэрэглэгчдэд зориулсан, эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнд зориулсан гэж хоёр янз байдаг. Эмийн зааварт

- үйлдвэрлэгчийн нэр, албан ёсны хаяг
- эмийн худалдааны болон олон улсын нэр
- эмийн найрлага, тун хэмжээ
- эмийн хэлбэр, өнгө, үнэр
- эмийн үйлдэл
- хэрэглэх заалт ямар өвчинд хэрэглэх,
- хориглох заалт /ямар хүнд тохирохгүй байх тухай/
- гаж нөлөө
- бусад эмтэй харилцан үйлчлэл
- хэрэглэх арга
- савлалт, хүчинтэй хугацаа
- хадгалах нөхцөл, анхааруулга
- олгох нөхцөл зэргийг тайлбарлаж бичсэн байдгийг анхаарах ёстой.

Зарчим 4.

Эм хэрэглэх аргад сайтар суралц. Энэ нь эмийг ямар аргаар яаж хэрэглэх буюу хэрэглэх арга техник, ямар хугацаанд хэрхэн хэрэглэх/ хэрэглэх цаг, үечлэл, завсарлага, хэдий хугацаагаар үргэлжлүүлэх гэх мэт/, хамт хэрэглэж болох болохгүй хоол хүнс, эмийн бодис, эм хэрэглэж байх үед зөвшөөрөгдөхгүй ажил хөдөлмөр, үйл ажиллагаа, эмчилгээ хийгдэж байх үедээ өөрийгөө хянах, анхаарах зүйлс зэрэг өргөн хүрээний ойлголтууд багтдаг. Эдгээр ойлголт нэг бүрийг аль болохоор тодруулах нь зүйтэй юм. Үүний тулд заримдаа эмч, эмийн мэргэжилтний зөвлөгөө авах нь чухал байдаг.

Зарчим 5.

Эм уух дэглэм, цаг хугацааг ягштал баримтал. Монгол уламжлалт анагаах ухааны эм ууж хэрэглэх ёс нь эртнээс нааш нарийн зүй тогтол, дэг жаягтай өөрийн өвөрмөц онцлог бүхий итгэл үнэмшил, баталгаа, нотолгоотой мөрдөгдөж ирсэн байдаг. Энэхүү арга нь өнөөгийн био-анагаах ухааны биохэмнэл, эм судлалын хронофармокодинамик, хронофармакокинетикийн асуудлуудыг өөртөө агуулж байгаа төдийгүй нарийн нягт уялдаатай байдаг нь гайхамшигтай юм.

Монгол уламжлалт эмийг ууж хэрэглэхэд дагаж мөрдөж ирсэн арван ёс нь өдөр, хоног, идээний цаг, өвчинтэй нэгдмэл хамааралтай хүний бие махбодын хоногийн био хэмнэлтэй холбоотой байдаг.

1. **Өлөн дээр уулгах:** Хорхой, бадганы хувь их буюу бадган хүйтний хүч ихдэж цагаас хэтэрсэн боловч өвчний тамир хүч нь сайн бол өглөө эрт хоол идүүлэхгүйгээр эм уулгаж, түр хугацаанд хоол идүүлэхгүй байлгана. Энэ нь өглөөний цайнаас 30 минутын өмнө ууна гэсэн үг.

2. **Идээний өмнө уулгах:** Тамирыг сайжруулах, уруу арилгах хий өвчний эмийг идээний өмнө уулгаж, даруйд нь хоол идүүлнэ. /25-30 минутын өмнө/
3. **Идээний дунд уулгах:** Гал тэгшитгэгч хий өвчний эмийг цагийн хоолыг хагас идүүлж уулгаад, дараа нь дахин хоолыг нь идүүлнэ.
4. **Идээний хойно уулгах:** Түгээмэл гүйгч хийн өвчинг анагаахад эрт оройн хоолыг идсэний дараа эмээ уулгана./40-60 минут/
5. **Идээтэй ээлжлэн уулгах:** Амь баригч хийн өвчинг анагаах эмийг нэг үмх хоол идүүлж, эмээ уулгах мэтээр бага багаар ээлжлэн уулгана.
6. **Идээний завсар уулгах:** Дээш гүйгч хийн өвчинг анагаахад идээ шингэсэн үед уулгана. Идээнээс хойш 2-3 цаг болоод уух.
7. **Тогтмол цаггүйгээр дахин давтан уулгах:** Хордлого тайлах болон бөөлжүүлэх үйлчилгээтэй ба амьсгал давхцах, ундаасах, ам цангах өвчин, цэр хөөх үйлчилгээтэй эмүүдийг хоол идсэн эсэхтэй хамааралгүй бага тунгаар дахин давтаж уулгана.
8. **Идээтэй хольж уулгах:** Хоолондоо дургүй болох хам шинжийн эмийг зохист идээтэй хольж уулгана.
9. **Хоолыг хавчиж уулгах:** Хоолны дуршил муудсан ба зогисох хам шинжийг анагаах эмийг хоолны өмнө болон дараа нь хавчиж уулгана.
10. **Шөнө уулгах:** Нүдний өвчний эмүүд, цэр ховхлох, хортой, цочроох үйлдэлтэй болон тайвшруулах эмүүдийг шөнө унтах үед уулгана. Өвчний бодит байдлыг үндэслэн эм уух цагийг өөрчилж хүнд, цочмог өвчний эмийг тухайн цагт нь уулгана. Мөн тогтмол ба зарим цаг бусаар хөдөлдөг өвчнүүдийн эмийг хөдлөхөөс өмнө урьдчилан сэргийлэх байдлаар уулгана.

Зарчим 6.

Эмийн нэр, хэлбэр, тунг хэрэглэхийн өмнө заавал уншиж бай. Монгол уламжлалт эм хэлбэрээс хамаарч уух арга, ёс нь өөр байдаг төдийгүй эмийн хэлбэрээсээ хамаарч эмийн үйлдэл нь өөр байдгийг сайтар анхаарах ёстой байдаг. Монгол анагаах ухаанд эмийн 10 хэлбэр байдгийг дагаж мөрдөж ирсэн.

ЭМ, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЛИЙН
ХЯНАЛТ, ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗАР

**ДАРХЛААЖУУЛАЛТЫН ДАРААХ
УРВАЛ ХҮНДРЭЛ /ДДУХ/ ОЛОН
ХОНОГООР ҮРГЭЛЖИЛЖ
ХҮНДЭРВЭЛ ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
БАЙГУУЛЛАГАД МЭДЭЭЛЭЭРЭЙ.**

ЯДРАХ

НУС ГООЖИХ

БУЛЧИН ӨВДӨХ

ХУУРАЙ ХАНИАЛГА

ТОЛГОЙ ӨВДӨХ

ХАЛУУРАХ

Уламжлалт эмийн хэлбэр ба үйлдэл

№	Эмийн нэр	Эмийн хэлбэр	Үйлдэл, заалт
1	Тан	Бүдүүн ширхэгтэй	Тан эм нь шингэхэд хялбар, түргэн үйлдэл үзүүлэх онцлогтой, хурц ба архаг чанартай өвчинд хэрэглэх ба боловсруулах, хураах, ялгах, хөлрүүлэх зэрэг үйлдэлтэй.
2	Талх	Маш нарийн нунтаг	Уухад хялбар, үйлдэл үзүүлэх нь түргэн, хэрэглэх үед буцалсан бүлээн ус, буцалсан хүйтэн ус зэргийг өвчинтэй нь зохицуулан шууд тааруулж уулгана.
3	Үрэл	Нэг буюу олон зүйлийн эмт бодисыг нунтаглаж үрэлдсэн бөмбөлөг хэлбэртэй хатуу биет	Хортой эм, эрдэнийн эм, ховор чухал эм багтдаг. Эмийн шингээлт нь удаан, уухад тохиромжтой, үйлдэл нь удаан бөгөөд архаг өвчинд хэрэглэхэд зохимжтой байдаг.
4	Үнсэн эм	Ёсчлон түлсэн үнсэн эм	Голдуу цайвар бадган, бэтэг, хаван зэрэг хүйтэн чанартай өвчинд тустай.
5	Зуурмал эм	Эмт бодисыг нарийн талхдаж, шар тосонд зуурсан хагас хатуулаг эм	Судал, үес, арьс зэрэгт хуучирч шунасан өвчний урхгийг гаргахад сайн. Өндөр настан, удаан хугацаагаар хэвтэрт байсан, тамир дорой хүмүүст тохиромжтой.
6	Архин эм	Эмт бодисыг чанах юм уу дэвтээж шүүсийг нь гарган хөрөнгө сэлбэж нэрсэн шингэн эм	Илчийг сэлбэх, дур нээж, шингээлт сайжруулах, бадган хийг арилгах, яс шөрмөс гэмтсэнийг анагаах, бөөрний тамир сэлбэх, цусны гүйдэл сайжруулах, хөшсөнийг зөөлрүүлэх үйлдэлтэй.
7	Хандан эм	Эмт бодисыг чанаж, ширгээж өтгөрүүлсэн хагас хатуулаг хэлбэр	Үйлдэл нь хурц, өвчнийг анагаахад сайн, яр шарх, хавдарт гадуур хэрэглэх ба халуун өвчинд хэрэглэнэ.
8	Эрдэнийн эм	Алт, мөнгө, төмөр зэрэг үртсээр голлож найруулсан хүч ихтэй үрлэн эм	Амирлуулах эмийн бурууг дарах хаан эм. Усан, суваг хаван, чийх, сахуу, боом, мэдрэлийн ба уяман өвчин, шар усны өвчин, шимжүүлэх, хүчжүүлэх үйлдэлтэй.
9	Өвсөн эм	Өвсөн ургамлыг гол болон хөл эм болгосон эм	Цул, савын аль ч эрхтэнд жолоодлого эмийг нэмж өгнө.
10	Тосон эм	2-оос дээш эмт бодисыг чанаж, шүүсийг үнээний сүү, шар тосонд чанаж ширгээсэн хагас хатуу биет	Биеийг шимжүүлэх, тамиржуулах, эрхтнүүдийн чадварыг нэмэгдүүлэх, атирч хөшсөнийг зөөлрүүлэх үйлдэлтэй.

Эмийн хэлбэрүүдтэй холбоотой уух арга

№	Эмийн нэр	Өгөх арга
1	Тан	Тан эмийг усанд хийж зөөлөн галаар 2/3-ийг ширгээж халуун, хүйтэн, бүлээнээр өвчиндөө тохируулан ууна. Олон цагаар дэвтээж ууж болно.
2	Талх	Талх эмийг буцалгасан ус ба эмчийн тогтоосон хөлгөөр даруулж уулгах буюу бүрж уулгана.
3	Үрэл	Үрэл эмийг буцалсан ус ба тусгай хөлгөөр даруулж хоолны дараа ууна. Биеийн тамир, ходоодны галын илч сайн хүн хөнгөн өвчтөн бол боломжит үрлийг залгиж ууна. Ходоодны галын илч бага настайчууд, өвчин хүнд бол үрэл эмийг усанд хийж дэвтээж зөөлрүүлж эсвэл зажилж ууна. Өвчин хүнд биеийн тамир болон галын илч муу бол үрлээ нунтаглаж талх болгоод ууна.
4	Үнсэн эм	Өдөрт 1-2 удаа 1.5-3 гр-г тохирх хөлгөөр даруулж ууна.
5	Зуурмал эм	Өдөрт 1-2 удаа 1-3 гр-ийг зохих хэмжээний ширгээсэн бүлээн усаар ууна.
6	Архин эм	Үдэш унтахын өмнө 50-100 мл ууна.
7	Хандан эм	Хандыг уух, түрхэх, хөхүүлэх, дусаалга зэргээр хэрэглэдэг.
8	Эрдэнийн эм	Уух өвөрмөц заавартай байдаг.
9	Өвсөн эм	Халуунд хүйтэн, хүйтэнд халуун бүлээн зохих хөлгөөр ууна.
10	Тосон эм	Өглөө хийн цагт 6-8 гр-ийг идүүлж халуун сүү, хярам, ус зэргээр даруулна.

Жич: Үрэл эм: Нэг буюу олон зүйлийн эмт бодисыг нунтаглаж үрлийн голтой нийлүүлэн найруулсан бөмбөлөг хэлбэртэй хатуу биет эмийн хэлбэр юм. Үрэл эм нь ходоодонд аажим задран шингэж үйлдлээ үзүүлэх тул архаг явцтай хурмал чанартай өвчин ба өвдөлт намдаах, бэтэг хайлуулах, өвчний урхгийг таслахад голлон хэрэглэдэг. Үрэл эм хүчтэй үйлчилгээтэй эмт бодисууд нэлээдгүй ордог учир өлөн дээр уудаггүй бөгөөд нэг удаа их тунгаар юм уу ойр ойрхон уудаггүй.

Уламжлалт эмийн тун хэмжээг тохируулах

Ёсчлон найруулсан эмийг өвчтөний тамир тэнхээ, нас, өвчний хүчинд тун хэмжээг тохируулан хэрэглэдэг. Насанд хүрэгсдэд манайд энгийн эмийг дунджаар 1-2гр цөөн тохиолдолд 3 гр-аар ууж байна. Талх эмийн хэмжээ тан эмээсээ бага байж болно гэж үздэг. Харин Гарьд-5, Зачүн-13, Нару-3 зэрэг сэдэлт бүхий үрэл эмийг бага тунгаар хэрэглэх ёстой. Мөн нас ахисан, тамир дорой хүмүүст эмийн хэмжээг харьцангуй бага хэмжээгээр өгч, идэр залуу, тамир тэнхээ сайн хүмүүсийн өвчин нь хүнд бол хэмжээг нэмж өгдөг. Хүүхдэд өгөх эмийн хэмжээг насанд хүрсэн хүний дундаж тунг хүүхдийн настай уялдуулан тогтооно.

Хүүхдийн эмийн ерөнхий тун хэмжээ

Насны хэмжээ	Эм өгөх хэмжээ
Хүүхэд	Насанд хүрэгчдийн хэмжээ 2-3 грамм
1-6 сар хүртэл	1\10- 1\ 8
6 сараас 1 нас хүртэл	1\7
1 наснаас 2 нас хүртэл	1\6
2-4 нас хүртэл	1\5
4-6 нас хүртэл	1\4
6-9 нас хүртэл	1\3
9-15 нас хүртэл	2\3
16-18 нас хүртэл	Насанд хүрсэн хүний адил

Дээрх тунг өвчтэй хүүхдийн махбод болон өвчний байдал ба эмийн хүч, чадлыг үндэслэн зохицуулан хэрэглэнэ.

Зарчим 7.

Монгол уламжлалт эмийг уухдаа эмийн хөлөг, нэмэр, хачрыг анхаарна. Монгол эмэнд тухайн эмийг өвчний голомтод хамгийн хурдан хүргэж үйлдэл үзүүлэх эмийн хөлөг гэж байдаг. Талх, үрэл эмд хөлгийг өргөн хэрэглэнэ. Хөлөгт ширгээсэн ус, тан эмийн шүүс, архи, сүү, ясны шөл, зөгийн бал, мөсөн чихэр, бурам орох бөгөөд өвчний байдалд тохируулан хөлөглөдөг. Үүнийг эмчийн бичиж өгсөн заавраас анхаарна. Тухайлбал: Найрлагын халуун, хүйтэн чанарыг үндэслэн өвчнийг дарах чадлыг нэмэгдүүлэхийн тулд халууныг арилгах талх эмийг ширгээж хөргөсөн усаар, хүйтнийг арилгах талх эмийг ширгээсэн халуун бүлээн усаар даруулж уулгадаг. Жишээ нь Гавар 25-г хүйтэн усаар, Сожиднямынжинхорыг бүлээн сүү, цайгаар даруулна. Өвчний мөн чанар харилцан адилгүй байдагт үндэслэн Гиван 9-г мөсөн чихрээр, Агар-8-г бурмаар хөлөглөнө.

Мөн монгол анагаах ухаанд талх эмийг уулгахдаа өвчний хавсарсан, хурсан урвалт, илүүдэх, дутагдах, буруудахаас сэргийлэн зохицуулах болон өвчин буусан орон, мөн чанарыг үндэслэж эмийн үйлдлийг нэмэгдүүлэхийн тулд нэг эмэн дээр өөр эмийг нэмэр болгож эсвэл хачир болгож хэрэглэдэг. Нэмэр гэдэг нь үндсэн эмтэй тэнцүү хэмжээтэй хачир нь үндсэн эмээс багахан байдаг. Тухайлбал хийгээр сарнисан шарын өвчинд Гарнаг-10 дээр Шижэд-6-г тэнцүү хэмжээгээр нэмж Гарши болгож хэрэглэх эсвэл бөөрний нян бүхий өвчинд Сүгмэл-10 дээр Чун-5-аар хачир тавьж Сүгчун болгох зэргээр олон эмийг хүчийг нэмэгдүүлж хэрэглэж болдог. Нэмэр, хачрийг эмийн жорд тэмдэглэсэн байдаг.

Энэ аргууд нь орчин үеийн эм судлалын хоёр буюу хэд хэдэн эмийг хамт хэрэглэхэд тэдгээр эмүүд нь нэг нэгнийхээ үйлдлийг дэмждэг синергизмтэй адил бөгөөд үйлдлийн механизмын хувьд хоёр эмийн бодис нэг чиглэлтэй үйлдэл үзүүлэхдээ нэг байд нөлөөлж байгаа шууд, хоёр эмийг хамт хэрэглэхэд илрэх үйлдлийн хүч нь тэдгээрийг тус тусад нь хэрэглэхэд гарах үйлдлийн хүчийн нийлбэртэй тэнцүү нийлбэржих, хоёр эмийг хамт хэрэглэхэд илрэх үйлдлийн хүч нь тэдгээрийг тус тусад нь хэрэглэхэд гарах үйлдлийн хүчний нийлбэрээс илүү хүчжих синергизмтэй адил гэж үзэхээр байдаг нь монгол уламжлалт анагаах ухааны эмийн үйлдлийн механизм эртнээс төгс чанартай хөгжиж ирсэн болохыг харуулдаг.

Зарчим 8.

Монгол эмийн үйлдлийн онцлог байдлын талаар ойлголттой байх ёстой. Монгол эмийг хүний биеийн төрөлх өвөрмөц чанарын өөр өөр байдлыг гол цөм болгож хэрэглэж ирсний зэрэгцээ түүнийгээ цаг улирлын хөдлөл зүйтэй хамааруулж нас, хүйс, тухайн хүний биемахбдын тамирын гурван ангилал, хавсарсан хурсан өвчинтэй нь шүтэн барилдуулах болон өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор хэрэглэх боломжтой байдаг нь онцлог юм.

Монгол эмийн найрлага голлогч, хавсарсан, нөхөр, замч, нядлагч, мухарт нь эрэгч гэсэн ерөнхий бүрэлдэхүүнтэй байдаг нь ганцхан голомтод чиглэсэн бус бусад эрхтэн махбодын тэнцвэрт байдлыг алдагдуулахаас сэргийлсэн системийн үйлдэлтэй болох нь харагддаг.

Бид энэ удаа уламжлалт эмийг ууж хэрэглэх зохист хэрэглээний талаар бичлээ. Цаашид монгол эмийг бусад аргуудаар хэрэглэх, эм хэрэглэх үеийн идээ ундааны хориг, цээр, гамын талаар, туйплан, эрдэнийн эмийн зохист хэрэглээний олон талт байдал, улирлын хөдлөл зүйтэй холбон өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх зохист хэрэглээний талаар цуврал байдлаар бичих нь үр өгөөжтэй гэж үзэж байна.

ЭМИЙН ХЭРЭГЛЭХ ЗААВАР БАТАЛГААЖУУЛАХ ТУХАЙ МЭДЭЭЛЭЛ

Г.Нарангэрэл ЭЭХХЗГ-ын
/Эмийн сонголтын асуудал хариуцсан мэргэжилтэн/

Хүний эмийн салбар зөвлөлийн Эм судлалын салбар зөвлөлийн хурлаар хэлэлцэн шийдвэрлэдэг нэг асуудал нь эмийн хэрэглэх заавар юм. ЭССЗөвлөл тус оны 9 дүгээр сарын байдлаар нийт 7 удаа хуралдан 757 нэрийн эмийн хэрэглэх зааврын асуудлыг хэлэлцсэн.

Нийт хэлэлцсэн асуудлын буюу 51,3% импортын эмийн асуудал харин вакцины хэрэглэх заавартай холбоотой асуудал 0,26% -ийг эзэлж байгаа нь доорх зургаас харагдаж байна (Зураг 1).

Зураг 1. Эмийн хэрэглэх зааврын асуудлын ангилал, хувиар

Эмийн хэрэглэх зааврын асуудлыг хурал тус бүрээр авч үзэхэд дараах үзүүлэлт гарч байна (Зураг 2).

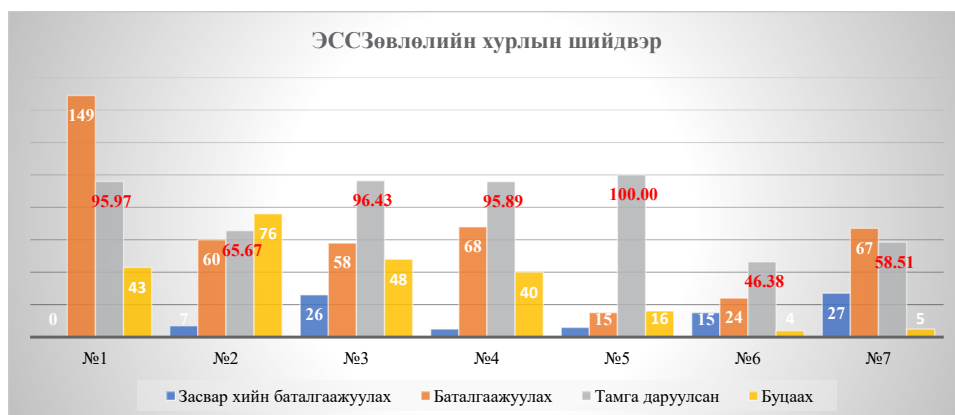

Зураг 2. Эмийн хэрэглэх заавар, хурал тус бүрээр

Эм судлалын салбар зөвлөлийн хурлын шийдвэр дараах байдлаар гарна. Үүнд:

1. Батлах
2. Засвар хийн батлах
3. Буцаах

Энэхүү шийдвэрийг хурал тус бүрээр дараах зурагт харуулж байна (Зураг 3). Мөн зурагт хурлын шийдвэрээр баталгаажуулах тамга даруулсан эмийн хэрэглэх зааврын мэдээллийг тусгасан. Хурал бүрийн шийдвэрийн дагуу дунджаар 80% нь хэрэглэх зааварт тамга даруулан баталгаажуулдаг байна.

Зураг 3. ЭССЗ-ийн хурлын шийдвэр

Эх сурвалж:

- 2024 оны ЭССЗөвлөлийн хурлын тэмдэглэл
- Эмийн хэрэглэх зааварт тамга дарсан тухай тэмдэглэл

AWARE АНГИЛАЛ

ДЭМБ-ын Зайлшгүй шаардлагатай эм бэлдмэлийн сонголт, хэрэглээний мэргэжилтний хорооноос 2017 онд дэлхийн дахин, үндэсний болон орон нутгийн түвшинд нянгийн эсрэг эмийн менежментийн үйл ажиллагааг дэмжих арга хэрэгсэл болгон AWaRe ангиллыг боловсруулсан.

Энэхүү ангиллаар нянгийн эсрэг эмүүдийг тэсвэржилт үүсгэх нөлөө, зохистой хэрэглээний байдлаас хамааран **хүртээмжтэй байлгах**, **хянах** мөн **нөөцлөх** гэх гурван бүлэгт хуваадаг.

Хүртээмжтэй байлгах буюу **ACCESS** бүлэгт нянгийн тэсвэржилт үүсгэх эрсдэл багатай, халдварын эмчилгээний нэг болон хоёрдугаар эгнээний сонголтын өргөн хүрээний нянгийн эсрэг эмүүд хамаарагддаг. Энэ бүлгийн эмүүдийн ойролцоогоор 60% нь ууж хэрэглэх нянгийн эсрэг эмүүд байдаг.

Хянах буюу **WATCH** бүлэгт явцуу хүрээний, нянгийн тэсвэржилт үүсгэх эрсдэлтэй, хүртээмжтэй байлгах бүлгийн эмүүдийг хэрэглэх боломжгүй тохиолдолд хэрэглэх нянгийн эсрэг эмүүд ордог бөгөөд тэдгээрийн ойролцоогоор 40% нь ууж хэрэглэх эмүүд байдаг.

Харин хянах буюу **RESERVE** бүлэгт олон эмэнд тэсвэржсэн үүсгэгч бүхий халдварыг эмчлэх эцсийн сонголтын нянгийн эсрэг эмүүд хамаарагдана. Эдгээр эмүүдээс ойролцоогоор 10% орчим нь ууж хэрэглэх эмүүд багтдаг.

Мөн тус ангилалд **зөвлөмж болгохгүй** буюу **NOT RECOMMENDED** гэх нянгийн эсрэг эмийн мэдээллүүд ордог. Энэхүү жагсаалтад хэд хэдэн өргөн хүрээний нянгийн эсрэг эмүүдийг хослуулан хэрэглэхэд эмнэлзүйн үр нөлөө хангалттай үзүүлэхгүй, олон улсын өндөр чанартай эмнэлзүйн удирдамжуудад санал болгодоггүй эмүүдийн мэдээллийг оруулдаг.

ДЭМБ-ын 2019-2023 оны 13-р ажлын төлөвлөгөөнд улс орнуудыг хүртээмжтэй байлгах бүлгийн нянгийн эсрэг эмийн хэрэглээг 60%-д хүргэхийг зөвлөмж болгосон байдаг.

AWaRe ангилал бүхий хэвлэлийг ДЭМБ-аас 2022 онд гаргасан бөгөөд 2023 оны 7 дугаар сард мэдээллийг шинэчлэн 257 нэрийн нянгийн эсрэг эмийг хамруулсан. Үүнээс хүртээмжтэй байлгах бүлэгт 87 нэрийн эм, хянах бүлэгт 141 нэрийн эм харин нөөцлөх бүлэгт

29 нэрийн нянгийн эсрэг эмүүд орсон. Энэхүү ангилалд хэсэг газрын халдварт хэрэглэх нянгийн эсрэг эмүүд хамаарагдаагүй.

Манай улсын эмийн бүртгэлд 2024 оны байдлаар 52 нэрийн нянгийн эсрэг эм байна. Эдгээрийг ДЭМБ-ын 2023 оны AWaRe ангиллын мэдээлэлтэй харьцуулахад хүртээмжтэй байлгах бүлэгт 20, хяналттай байлгах бүлэгт 29 нэрийн эм, харин нөөцлөх бүлэгт 3 нэр төрлийн нянгийн эсрэг эм байна. Бүртгэлийн хугацаа дууссан 18 нэрийн эмийн мэдээллийг энэхүү ангиллын жагсаалтад оруулаагүй.

ХҮРТЭЭМЖТЭЙ БАЙЛГАХ НЯНГИЙН ЭСРЭГ ЭМ

№	Олон улсын нэршил	Эм судлалын ангилал	АТС код	Бүлэг
1	Amoxicillin	Penicillins	J01CA04	Хүртээмжтэй байх бүлэг
2	Amoxicillin/clavulanic-acid	Beta-lactam/beta-lactamase-inhibitor	J01CR02	Хүртээмжтэй байх бүлэг
3	Ampicillin	Penicillins	J01CA01	Хүртээмжтэй байх бүлэг
4	Ampicillin/sulbactam	Beta-lactam/beta-lactamase-inhibitor	J01CR01	Хүртээмжтэй байх бүлэг
5	Benzathine-benzylpenicillin	Penicillins	J01CE08	Хүртээмжтэй байх бүлэг
6	Benzylpenicillin	Penicillins	J01CE01	Хүртээмжтэй байх бүлэг
7	Cefadroxil	First-generation-cephalosporins	J01DB05	Хүртээмжтэй байх бүлэг
8	Cefalexin	First-generation-cephalosporins	J01DB01	Хүртээмжтэй байх бүлэг
9	Cefazolin	First-generation-cephalosporins	J01DB04	Хүртээмжтэй байх бүлэг
10	Chloramphenicol	Amphenicols	J01BA01	Хүртээмжтэй байх бүлэг
11	Clindamycin	Lincosamides	J01FF01	Хүртээмжтэй байх бүлэг
12	Doxycycline	Tetracyclines	J01AA02	Хүртээмжтэй байх бүлэг
13	Gentamicin	Aminoglycosides	J01GB03	Хүртээмжтэй байх бүлэг
14	Metronidazole_IV	Imidazoles	J01XD01	Хүртээмжтэй байх бүлэг
15	Metronidazole_oral	Imidazoles	P01AB01	Хүртээмжтэй байх бүлэг
16	Ornidazole_oral	Imidazoles	P01AB03	Хүртээмжтэй байх бүлэг
17	Spectinomycin	Aminocyclitols	J01XX04	Хүртээмжтэй байх бүлэг
18	Sulfamoxole/trimethoprim	Sulfonamide-trimethoprim-combinations	J01EE04	Хүртээмжтэй байх бүлэг
19	Tinidazole_IV	Imidazoles	J01XD02	Хүртээмжтэй байх бүлэг
20	Tinidazole_oral	Imidazoles	P01AB02	Хүртээмжтэй байх бүлэг

Тайлбар: Монгол улсад бүртгэлтэй хүртээмжтэй байх бүлгийн нянгийн эсрэг эмүүд.

ХЯНАЛТТАЙ БАЙХ БҮЛЭГ

№	Олон улсын нэршил	Эм судлалын ангилал	АТС код	Бүлэг
1	Azithromycin	Macrolides	J01FA10	Хяналттай байх бүлэг
2	Cefaclor	Second-generation-cephalosporins	J01DC04	Хяналттай байх бүлэг
3	Cefdinir	Third-generation-cephalosporins	J01DD15	Хяналттай байх бүлэг
4	Cefepime	Fourth-generation-cephalosporins	J01DE01	Хяналттай байх бүлэг
5	Cefixime	Third-generation-cephalosporins	J01DD08	Хяналттай байх бүлэг
6	Cefotaxime	Third-generation-cephalosporins	J01DD01	Хяналттай байх бүлэг
7	Cefpirome	Fourth-generation-cephalosporins	J01DE02	Хяналттай байх бүлэг
8	Ceftazidime	Third-generation-cephalosporins	J01DD02	Хяналттай байх бүлэг
9	Ceftriaxone	Third-generation-cephalosporins	J01DD04	Хяналттай байх бүлэг
10	Cefuroxime	Second-generation-cephalosporins	J01DC02	Хяналттай байх бүлэг
11	Ciprofloxacin	Fluoroquinolones	J01MA02	Хяналттай байх бүлэг
12	Clarithromycin	Macrolides	J01FA09	Хяналттай байх бүлэг
13	Doripenem	Carbapenems	J01DH04	Хяналттай байх бүлэг
14	Erythromycin	Macrolides	J01FA01	Хяналттай байх бүлэг
15	Fosfomycin_oral	Phosphonics	J01XX01	Хяналттай байх бүлэг
16	Imipenem/cilastatin	Carbapenems	J01DH51	Хяналттай байх бүлэг
17	Kanamycin_IV	Aminoglycosides	J01GB04	Хяналттай байх бүлэг
18	Levofloxacin	Fluoroquinolones	J01MA12	Хяналттай байх бүлэг
19	Meropenem	Carbapenems	J01DH02	Хяналттай байх бүлэг
20	Midecamycin	Macrolides	J01FA03	Хяналттай байх бүлэг
21	Moxifloxacin	Fluoroquinolones	J01MA14	Хяналттай байх бүлэг
22	Norfloxacin	Fluoroquinolones	J01MA06	Хяналттай байх бүлэг
23	Ofloxacin	Fluoroquinolones	J01MA01	Хяналттай байх бүлэг
24	Piperacillin/tazobactam	Beta-lactam/beta-lactamase-inhibitor_anti-pseudomonal	J01CR05	Хяналттай байх бүлэг
25	Rifampicin	Rifamycins	J04AB02	Хяналттай байх бүлэг
26	Roxithromycin	Macrolides	J01FA06	Хяналттай байх бүлэг
27	Teicoplanin	Glycopeptides	J01XA02	Хяналттай байх бүлэг
28	Vancomycin_IV	Glycopeptides	J01XA01	Хяналттай байх бүлэг
29	Vancomycin_oral	Glycopeptides	A07AA09	Хяналттай байх бүлэг

Тайлбар: Монгол улсын хяналттай байх бүлгийн эмүүд.

НӨӨЦЛӨХ БҮЛГИЙН НЯНГИЙН ЭСРЭГ ЭМ

№	Олон улсын нэршил	Эм судлалын ангилал	АТС код	Бүлэг
1	Colistin_IV	Polymyxins	J01XB01	Нөөцлөх бүлэг
2	Colistin_oral	Polymyxins	A07AA10	Нөөцлөх бүлэг
3	Linezolid	Oxazolidinones	J01XX08	Нөөцлөх бүлэг

Тайлбар: Монгол улсын нөөцлөх бүлгийн нянгийн эсрэг эмүүд.

ЗӨВЛӨМЖ БОЛГОХГҮЙ НЯНГИЙН ЭСРЭГ ЭМҮҮД

2023 оны AWARe ангилал дахь мэдээлэлд зөвлөмж болгохгүй нянгийн эсрэг эмийн жагсаалтад 103 эмийн мэдээлэл орсон байна. Манай улсад бүртгэлтэй эмүүдээс 30 эмийн мэдээлэл ДЭМБ-ын энэхүү жагсаалттай тохирч байна. Иймд эдгээр 30 хослолоор нянгийн эсрэг эмүүдийг эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүд практикт хэрэглэхдээ дахин нягтлах шаардлагатай юм.

№	Нянгийн эсрэг эмүүд
5	amoxicillin/clavulanic acid/lactic ferments
6	amoxicillin/clavulanic acid/lactobacillus acidophilus
8	amoxicillin/cloxacillin
9	amoxicillin/cloxacillin/lactic acid
11	amoxicillin/cloxacillin/lactobacillus lactis
17	amoxicillin/metronidazole
21	ampicillin/cloxacillin
22	ampicillin/cloxacillin/lactobacillus acidophilus
23	ampicillin/cloxacillin/saccharomyces boulardii
31	azithromycin/cefixime
34	azithromycin/fluconazole/secnidazole
35	azithromycin/levofloxacin
36	azithromycin/ofloxacin

39	bromhexine/sulfamethoxazole/trimethoprim
50	cefixime/cloxacillin
54	cefixime/levofloxacin
55	cefixime/linezolid
56	cefixime/moxifloxacin
57	cefixime/ofloxacin
58	cefixime/ornidazole
82	ciprofloxacin/metronidazole
83	ciprofloxacin/ornidazole
84	ciprofloxacin/tinidazole
85	doxycycline/tinidazole
86	erythromycin/sulfamethoxazole/trimethoprim
90	kanamycin/penicillin g
91	levofloxacin/metronidazole
92	levofloxacin/ornidazole
95	metronidazole/norfloxacin
99	ofloxacin/ornidazole

Эх сурвалж:

1. Лайсмед цахим платформ
2. WHO AWaRe classification of antibiotics for evaluation and monitoring of use, 2023

ТАНИН МЭДЭХҮЙ

ASTROPHARMACY

Л.Дулмаа. ЭЗУ-ны доктор /Ph.D/ ЭЭХХЗГ-ын
/Эмийн чанар, аюулгүй байдлын тандалт судалгааны
асуудал хариуцсан ахлах мэргэжилтэн/

Сансар огторгуй бол хүний эрүүл мэндэд аюул учруулах хатуу ширүүн орчин бөгөөд сансарт ажиллаж буй хүмүүс Дэлхий дээр үзүүлдэг эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээнээс алслагдмал байдаг.¹ Гэтэл өвчин бол амьд бодгалийн салшгүй хэсэг тул сансарт үүрэг гүйцэтгэж байгаа хүмүүсийг өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, оношлох, эмчлэх нь тухайн үүргийг амжилттай гүйцэтгэхэд чухлаар тавигддаг асуудал юм.^{2, 3} Ялангуяа сансрын орчинд ажиллаж буй хүмүүст бичил таталцал буюу жингүйдлийн нөхцөл байдлаас шалтгаалж жингүйдлийн өвчин, сэтгэцийн өвчин, булчин сулрах, хараа муудах, ясны эмгэг, толгойд шингэн хуримтлагдах, дархлалын тогтолцоо сулрах, цацраг туяаны хор нөлөөнд өртөх болон яаралтай тусламж үзүүлэх шаардлагатай нөхцөл байдлууд үүсэх боломжтой.⁴

Эмийн бэлдмэл нь өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, эмчлэх, эрүүл мэндийг хамгаалахад зайлшгүй шаардлагатай бүтээгдэхүүн юм.⁵ Гэвч сансарт эмийн үйлдэл нь Дэлхий дээрхээс өөрчлөгдөх боломжтой байдаг байна. Энэ нь сансрын орчинд хүний биеийн физиологи цацраг туяаны нөлөөлөл, дулаан шилжилт, гидростатик даралт, жингүйдэл зэргээс шалтгаалан өөрчлөгдсөнөөр эмийн биохүрэхүй болон шимэгдэлт, тархалт, хувиралт, ялгаралт зэрэг фармакокинетикийн болон фармакодинамикийн үзүүлэлтүүд өөрчлөгддөгтэй холбоотой. Гэвч сансрын орчин дахь эмийн фармакокинетик, фармакодинамикийн талаарх судалгаа хангалттай хийгдээгүй байна.⁴

Эмийн тогтвортой чанарыг үнэлэх удирдамжийг Олон улсын зохицуулалтын зөвлөл (ICH)-өөс гаргасан. Тогтвортой чанарын судалгаа нь эмийн хүчинтэй хугацаа, хадгалах нөхцөл болон эмийг дахин шинжлэх хугацааг тогтоодог.⁶ Сансарт эмийн хадгалах нөхцөл нь өөрчлөгддөг тул тогтвортой чанар нь өөрчлөгдөх боломжтой бөгөөд ялангуяа цацрагийн их хэмжээний нөлөөлөл нь эмийн тогтвортой чанарыг бууруулах хүчин зүйл болдог. Судлаачид сансар огторгуйн өвөрмөц орчин, тухайлбал цацраг туяа, хэт давтамж, бичил таталцал буюу жингүйдэл, нүүрстөрөгчийн давхар ислээр баялаг орчин, чийгшил болон температурын өөрчлөлт зэрэг нь эмийн эмчилгээний идэвхид нөлөөлсөн эсэхийг судалжээ. Сансарт эмийн эмчилгээний идэвх хурдан буурдгийг уг судалгааны дүн харуулсан байна.⁴

Astropharmacy гэдэг нь сансрын аяллын явцад цаг хугацаа эсвэл цацрагийн нөлөөгөөр үүсэх эмийн бүтээгдэхүүний задралтай холбоотой асуудлыг шийдвэрлэснээр сансрын хөлгийн багийн гишүүдийн эрүүл мэндийг хамгаалахад шаардлагатай аюулгүй, эмчилгээний идэвхтэй эмийн бэлдмэлийн нөөцийг багасгах зэрэг ойлголтуудыг багтаасан нэр томъёо юм.²

Astropharmacist буюу сансрын орчинд гүйцэтгэх ажиллагаанд оролцох эм зүйч нь сансрын орчинд тогтвортой, хэрэглэхэд хялбар, аяллын туршид эмчилгээний идэвхээ хадгалах эмийн бэлдмэлийг гаргаж авах чиглэлээр мэргэшсэн байх шаардлагатай юм. Таталцлын хүч үгүй орчинд тарилгын уусмал, тарилгын шингэн, утлага зэрэг эмийн хэлбэрүүдийг хэрэглэхэд хүндрэлтэй байдаг.⁷ Цаашилбал, тэдгээр эм зүйч нь астро-телефармаци, сансрын эм судлал ба фармаковижиланс, судалгаа шинжилгээ, эмнэлзүйн фармакогеномикс зэрэг холбогдох чиглэлүүдээр мэргэших, үүрэг гүйцэтгэх боломжтой⁷ бөгөөд эм зүйч бэлтгэдэг сургалтын байгууллагууд эм зүйчдийг тэдгээр чиглэлээр сургаж мэргэшүүлэх, astropharmacist буюу сансрын эм зүйч бэлтгэх хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлэх хэрэгцээ шаардлага үүсэн бий болж байна.

Эх сурвалж

1. Buckland, D., Diaz, T., Ives, E., & Lazare, D. (2023). *Expiration Analysis of the International Space Station Formulary for Exploration Mission Planning*.
2. <https://www.nasa.gov/general/an-astropharmacy/> 2024.05.24
3. <https://www.nasa.gov/general/a-flexible-personalized-on-demand-astropharmacy/> 2024.05.24
4. Aziz, S., Raza, M. A., Noreen, M., Iqbal, M. Z., & Raza, S. M. (2022). *Astropharmacy: Roles of Pharmacist in Space*. *INNOVATIONS in pharmacy*, 13(3).
5. <https://www.emro.who.int/health-topics/pharmaceutical-products/index.html> 2024.05.24
6. *Stability Testing of New Drug Substances and Products Q1A(R2)* <https://database.ich.org/sites/default/files/Q1A%28R2%29%20Guideline.pdf>
7. Raza, M. A. (2023). *Training and Education Requirements for Pharmacists in Zero Gravity Environments*. *Innovations in Pharmacy*, 14(2).

ЭМ ХООЛНЫ ХАРИЛЦАН НӨЛӨӨЛӨЛ

*/Төрийн тусгай албан хаагчдын нэгдсэн эмнэлгийн клиник эм судлаач,
Шинжлэн магадлах ухааны магистр, ахлах дэслэгч Ц. Мишээл/*

Та яагаад эм уух шаардлагатай болсон бэ? Эм уухдаа ямар хоол хэрэглэж болох вэ? Эсвэл бүүр ямар төрлийн шингэнээр даруулан хэрэглэх вэ? Гэсэн асуултад хариулж эсвэл энэ талаар урьд өмнө нь мэргэжлийн хүнээс зөвлөгөө авч байсан уу?

Дэлхийн зах зээл дээр өсөн нэмэгдэж буй эмийн нэр төрөл, тоо хэмжээ олшрох тусам эмийн оновчтой мэдээллийн хомсдол, эмийн сонголтын алдаа, эмийн хэрэглээний гажуудал ихэсч улмаар энэ нь эмэн эмчилгээний чанар, үр дүнд сөргөөр нөлөөлж байна. Иймээс эмийн зохистой хэрэглээний асуудал нь бидний өмнө тулгамдаж буй асуудлын нэг болж байна.

Сүүлийн жилүүдэд эмийн зохистой хэрэглээний хүрээнд эм хоорондын харилцан нөлөөллөөс гадна эм хоолны харилцан нөлөөллийг нийлээд судлаж хэрэглэж буй эмтэйгээ уялдуулан зөв хооллохыг зөвлөж байна.

Эм хэрэглэх олон арга байдаг. Үүний дотроос эмийг хоол боловсруулах замаар буюу ууж хэрэглэх нь түгээмэл. Энэ нь хүний биеийн физиологийн үйл ажиллагаанд тохирсон, хэрэглэхэд зовиургүй, тусгай багаж, ажилбар шаарддаггүй хамгийн тохиромжтой арга юм.

Хоол ундны зүйл нь идсэнээс 4,5 -5,0 цагийн дотор бүрэн боловсорч дуусдаг. Хоол идэхээс 20-30 минутын өмнө хэрэглэсэн эмийн эмчилгээний идэвхи хамгийн өндөр байдаг боловч хоолны өмнө хэрэглэсэн эмүүд нь ходоодны PH 1,2 – 1,8 бүхий хүчтэй хүчиллэг орчинд ордгоос зарим эм, ялангуяа байгалийн полимерт нэгдлүүд амархан задралд ордог. Хоол идсэний дараа ходоодны PH 2,0 – 4,0 болдог. Гэдсэнд PH 8,0 – 8,5 байдаг. Энд зарим эм шүлтийн гидролизд ордог.

Хоол унд нь зарим эмийн шимэгдэлт, ялгарах, хоргүйжих процессд нөлөөлж, эмэн эмчилгээний идэвхийг бууруулах, идэвхжүүлэх, эсвэл бүр гаж нөлөө, харшлын урвал илрэх байдал ажиглагддаг. Иймээс аливаа эмийн бэлдмэлийг хэрэглэх гэж байгаа бол хамт хэрэглэх хоол ундны талаарх зөвлөгөөг эмч, сувилагч, эмийн мэргэжилтэнгээс авах шаардлагатай юм.

Энэ нь нөгөө талаараа эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлж байгаа өвчтөнүүдийг эргэлтийн хоол хүнсн дээр ихээхэн яригддаг асуудлуудын нэг болоод байна. Яагаад гэж үү?

- Эргэлтэнд ирдэг хүнсний бүтээгдэхүүнүүд нь өөх тос, нүүрс ус ихтэй.
- Олон төрлийн жимсний шүүс
- Түргэн хоол, хагас боловсруулсан бүтээгдэхүүн
- Олон төрлийн ургамлын гаралтай болон сүүтэй цай. Эдгээр нь эмийн эмчилгээнд сөргөөр нөлөөлж эмчилгээ хийлгэж байгаа өвчтөнд эмчилгээний үр дүн гарахгүй байх, эсвэл эмчилгээнээс харших, гаж нөлөө илрэх зэрэг сөрөг үр дагавруудыг дагуулдаг. Иймд доорхи эмийн бэлдмэлийг хэрэглэж байх үедээ доор дурдсан хоол, ундны зүйлээс татгалзахыг зөвлөж байна.

Эмийн бэлдмэл	Хоол хүнс	Харилцан нөлөөлөл
Аспирин, нитроксилин	Өөх тос ихтэй хоол, гахай, хонины мах, цөцгийн тос, цөцгий	Эмийн үйлдэл нь сулрана.
Аспирин	Тос ихтэй загас	Цус алдах эрсдэл нэмэгдэнэ.
Бисакодил (өтгөн хатсан үед хэрэглэдэг)	Нүүрс ус ихээр агуулсан хүнсний бүтээгдэхүүн	Цусан дахь эмийн агууламж 50% буурна.
Иодын бэлдмэл	Байцаа (прогватрин агуулдаг)	Эмчилгээний идэвх сулрана.
Кальцийн бэлдмэлүүд, антибиотикүүд (тетрацилин, ампициллин, эритромицин) тайвшруулах нойрсуулах эмүүд, аспирин, ибупрофен, парацетамол	Жүрж, нимбэг, чавга, үхрийн нүд, чавга, улаан лоолийн шүүс г.м исгэлэн жүүс, хийжүүлсэн ундаа	Хүний биеийг хордуулах нөлөө нь ихсэнэ. Эмийн задрал явагдана. Шимэгдэлт удааширна.
Бүрээстэй буюу капсултай эмийн хэлбэр	Шүлтлэг эрдэст ус, ундаа рашаан	Эмийн бүрээс гэмтэнэ. Эмийн бодис задрана, шимэгдэлт удааширна.
А, Д, Е, К амин дэмүүд	Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн	Амин дэмийн шимэгдэлт ихсэх бөгөөд та эдгээр амин дэмүүдийг хэрэглэж байх үедээ сүү, сүүн бүтээгдэхүүн хэрэглэхэд тохиромжтой байхнээ.
Ихэнхи антибиотикүүд	Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн	Эмийн шимэгдэлт буурч задрал явагдана. Ингэснээр таны биед эм бүрэн үйлчилгээгээ үзүүлж чадахгүй гэсэн үг юм.
Бисакодил, бьюлак, сенна (сенна цай, эм хэлбэрээр) зэрэг суулгуулах эмүүд	Хатаасан жимс, түүхий ногоо, гахайн хүйтэн мах, хөх тарианы гурилын талх, буурцаг	Суулгалт ихсэнэ.
Кофе, цай, шоколад, мах, загас	Төмрийн бэлдмэл	Эмчилгээний идэвх буурна.

Монгол улсын эмийн бүртгэлд бүртгэлтэй эмийн жагсаалтыг <https://www.emiinjor.mn> линкээр нэвтэрч харах боломжтой.

#VIGIMOBILE АППЛИКЭЙШН

Эмийн гаж нөлөө мэдээлэх илүү хялбар боллоо.

Монгол Улсад гаж нөлөө мэдээлэх үйл ажиллагаа 2020 оныг хүртэл цаасан хэлбэрээр явагдаж ирсэн ба энэ нь тохиолдлыг бүртгэх, мэдээлэх, илгээхэд хүндрэлтэй төдийгүй, цаг хугацаа ихээр шаарддаг, хүлээн авсан мэдээлэл гаргацгүй, ойлгомжгүй, үнэлгээ хийхэд хүндрэлтэй, хуудас гээгдэх, хаягдах эрсдэлтэй зэрэг олон сул талтай байсан.

Харин манай улс 2021 онд ДЭМБ-ын олон улсын эмийн хяналтын хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэгч УППСАЛА төвийн жинхэнэ гишүүн орноор нэгдсэнээр гаж нөлөө бүртгэн, мэдээлэх үйл ажиллагаанд цахим системийг ашиглах бүрэн боломж нээгдэж эхэлсэн.

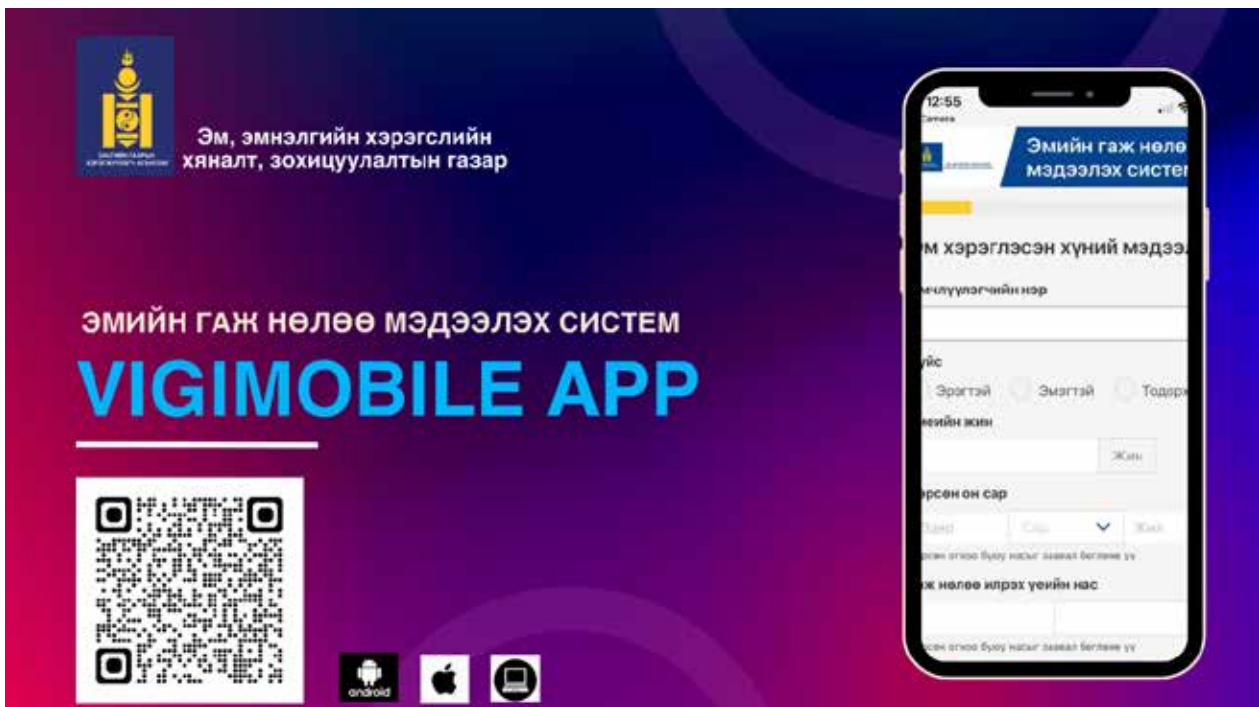
Вэб-д суурилсан цахим систем хэрэглээнд нэвтэрснээр сүүлийн 6 жилийн байдлаар 1 жилд дунджаар 88 тохиолдол мэдээлэгддэг байсан бол 2023 онд дангаар 232 болж 2,6 дахин нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна.

Харин 2024 онд тус систем шинэчлэгдэн илүү хялбар болж, гар утас, компьютерт суурилуулсан ашиглах боломжтой **VigiMobile** аппликэйшн хэрэглээнд нэвтэрлээ.

Тус аппликэйшн нь интернет сүлжээгүй үед гаж нөлөөний мэдээллийг бүртгэх боломжтой бөгөөд, сүлжээнд холбогдсон үед хадгалсан мэдээллийг илгээх боломжийг олгож буйгаараа давуу талтай.

Мөн илгээсэн тохиолдол бүрийг өөрийн төхөөрөмж дээрээ татаж аван, архив үүсгэн, мэдээний сангаа хөтлөх боломжтой юм.

Ингэснээр Манай улсын алслагдсан, хөдөө орон нутгийн аль ч бүсээс эмийн гаж нөлөөний тохиолдлыг хүлээн авах боломж бүрдэж байгаа нь эмийн аюулгүй байдлын хяналтын тогтолцоонд гарч буй томоохон алхам болж байна.

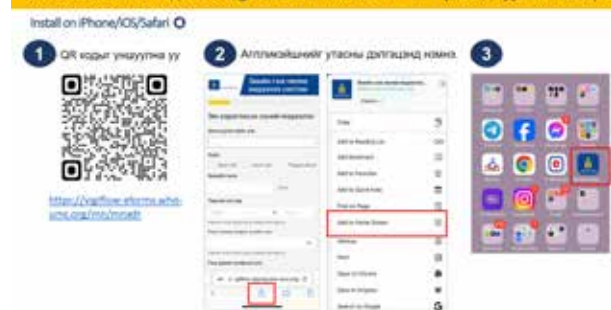

Дараах зааврын дагуу өөрийн төхөөрөмжид суурилуулан хэрэглэнэ үү.

Эмийн гаж нөлөө мэдээлэх-VigiMobile аппликэйшн Android утсанд суулгах заавар

Эмийн гаж нөлөө мэдээлэх-VigiMobile аппликэйшн iPhone утсанд суулгах заавар

Эмийн гаж нөлөө мэдээлэх-VigiMobile аппликэйшн компьютерт суулгах заавар

Эмнэлгийн мэргэжилтэн Фармаковижилянсын тогтолцоонд оролцох эрх зүйн зохицуулалт:

Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хуулийн 21.3-т зааснаар “ Эрүүл мэндийн байгууллага, эмнэлгийн мэргэжилтэн, эмийн эмчилгээний хороо, хангамжийн байгууллага, гадаад улсын эм, эмнэлгийн хэрэгслийн үйлдвэрлэгчийн төлөөлөгчийн газар нь эмийн гаж нөлөө

мэдээлэгдсэн тохиолдол бүрд энэ тухай эм, эмнэлгийн хэрэгслийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад мэдээлэх үүрэгтэй гэж заасан.

Эмнэлгийн мэргэжилтэн та гаж нөлөө, аюулгүй байдлын тохиолдол бүрийг мэдээлж, эмийн аюулгүй байдлыг бүрдүүлэхэд үнэтэй хувь нэмрээ оруулж, фармаковижилансын ёс зүйг эрхэмлэн ажиллах шаардлагатай.

**ЭМ,
ЭМНЭЛГИЙН
ХЭРЭГСЛИЙН
ТУХАЙ ХУУЛЬ**

29 дүгээр зүйл

29.1.Эмийн зохистой хэрэглээг төлөвшүүлэхэд эмнэлгийн мэргэжилтэн, иргэн, холбогдох байгууллага оролцоно.

29.2.Эмийн зохистой хэрэглээг төлөвшүүлэх талаар эмч дараах эрх, үүрэгтэй:

29.2.1.үйлчлүүлэгчийн эрүүл мэндийн хэрэгцээнд нийцүүлэн оновчтой сонголт хийх, эмчилгээний үр дүнд эргэн хяналт тавих;

29.2.2.эмийн тун, хэмжээ, хэрэглэх арга, эмчилгээний үргэлжлэх хугацаа, илэрч болзошгүй гаж нөлөө, харилцан үйлчлэлийн талаар үйлчлүүлэгчид тайлбарлах;

29.2.3.эмийн гаж нөлөөг хянах, тухай бүр мэдээлэх;

29.2.4.эмийг эмийн жорын стандартын дагуу бичих

**ЭМ,
ЭМНЭЛГИЙН
ХЭРЭГСЛИЙН
ТУХАЙ ХУУЛЬ**

29 дүгээр зүйл

29.3.Эрүүл мэндийн байгууллагад ажиллаж байгаа эм зүйч эмийн зохистой хэрэглээг төлөвшүүлэх талаар дараах эрх, үүрэгтэй:

29.3.1.эмнэлгийн мэргэжилтэнд эмийн үйлдэл, хэрэглээний талаар мэдээлэл өгөх, мэргэжил, арга зүйн дэмжлэг үзүүлэх;

29.3.2.эмийн сонголт, тун, хэрэглэх хугацаа, бичил биетний эсрэг эмийн хэрэглээ, эм хоорондын болон эм, хүнсний харилцан үйлчлэл, эмийн гаж нөлөөг хянах;

29.3.3.эмийн гаж нөлөө илэрсэн тохиолдолд батлагдсан маягтын дагуу бүртгэн мэдээлэх;

29.3.4.эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээнд хэрэглэж байгаа эм, биоэбэлдмэлийн чанар, аюулгүй байдалд тандалт судалгаа хийх.

ЭМИЙН ЗОХИСТОЙ ХЭРЭГЛЭЭ ЭМ, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬ

29 дүгээр зүйл

29.4.Эмийн зохистой хэрэглээг төлөвшүүлэх талаар жор баригч дараах эрх, үүрэгтэй:

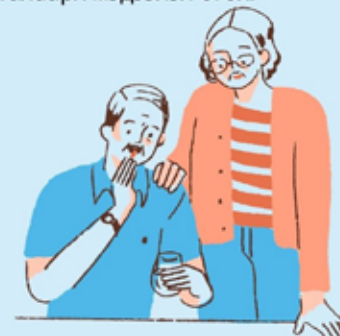

29.4.1.эм олгохдоо тухайн эмийн хэрэглэх арга, хадгалах нөхцөл, эмийн зохистой хэрэглээний талаар үйлчлүүлэгчид мэдээлэл өгөх;
29.4.2.мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт эмийг тусгай жороор, бусад эмийг энгийн жороор олгох

ЭМ, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЛИЙН
ХЯНАЛТ, ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗАР

29.4.3.жороор олгох эмийг цаасан, эсхүл цахим жорын кодоор олгох; 29.4.4.эмийг иргэнд дахин савлан олгохдоо савлалт, шошго дээр эмийн нэр, тун, хэрэглэх арга, хэмжээг бичсэн байх; 29.4.5.эцэг, эх, асран хамгаалагч, харгалзан дэмжигчид бага насны хүүхдийн эмийг олгохдоо эмийн зохистой хэрэглээний талаарх мэдээлэл өгөх.

ЭМИЙН ЗОХИСТОЙ ХЭРЭГЛЭЭ ЭМ, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬ

29 дүгээр зүйл

29.5.Иргэн эмийг зохистой хэрэглэх талаар дараах эрх, үүрэгтэй

ЭМ, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЛИЙН
ХЯНАЛТ, ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗАР

29.5.1.эмийн талаар үнэн зөв, бодит мэдээллийг эмнэлгийн мэргэжилтнээс авах;
29.5.2.эмийн жорд бичигдсэн эмийн талаарх дэлгэрэнгүй мэдээллийг эмийн сангаас авах;
29.5.3.эмийг эмчийн зааврын дагуу тасалдалгүй, бүрэн, зөв хэрэглэх;
29.5.4.хуурамч байж болзошгүй эмээр үйлчилж байгаа байгууллага, иргэний талаар холбогдох байгууллагад мэдээлэх;
29.5.5.эмийн гаж нөлөөний талаар эрүүл мэндийн байгууллагад мэдээлэх;
29.5.6.эмийн үнийг ил тод байршуулахыг шаардах

29.6.Эмийн зохистой хэрэглээг төлөвшүүлэх талаар эрүүл мэндийн байгууллага дараах үүрэгтэй:

29.6.1.эмийн хадгалалт, түгээлтийн зохистой дадлын стандартыг хангах;
29.6.2. эмийн зохистой хэрэглээний талаар үйлчлүүлэгчид мэдээлэл, сургалт тогтмол хийх

ЭМ, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЛИЙН
ХЯНАЛТ, ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗАР

УЛСЫН БҮРТГЭЛД БҮРТГЭГДСЭН ЖОРГУЙ ОЛГОХ ЭМИЙН ДЭЛГЭРЭНГҮЙ МЭДЭЭЛЭЛ

№	Худалдааны нэр	Тун хэмжээ, Эмийн хэлбэр
1	Абана	шамхал
2	Аварин	300мг+60мг зөөлөн капсул
3	Агар-15	1г талх эм
4	Агар-15	1г талх эм
5	Агар-15	1кг талх эм
6	Агар-15	0.7г туулагдсан нунтаг
7	Агар-17	0.7г туулагдсан нунтаг
8	Агар-35	1г талх эм
9	Агар-35	0.6г туулагдсан нунтаг
10	Агар-8	0.7г туулагдсан нунтаг
11	Агар-8 /Рай/	1г туулагдсан нунтаг
12	Агар-8 /Хий/	0.7г туулагдсан нунтаг
13	Агар-8 /Хийн/	1г туулагдсан нунтаг
14	Агар-8 /Шүү/	1г талх эм
15	Агар-8 /Эмэгтэйн/	0.7г туулагдсан нунтаг
16	Алгит-4	1г туулагдсан нунтаг
17	Алжисепт	0.6мг+1.2мг хүлхдэг шамхал
18	Алжисепт зогийн бал нимбэгийн амтат	0.6мг+1.2мг хүлхдэг шамхал
19	Асепт	100000 ОУН+0.1г капсул
20	Азулен	6мг/1.5г ам зайлах уусмал
21	Айрч	15мг нундуй дусал
22	Аквадетрим витамин Д3	150000мг/мл-10мл уусмал
23	Акридерм	0.05%-30г тосон түрхэл
24	Акридерм ГК	10мг/г+1мг/г+0.64мг/г-15г крем
25	Акридерм СК	0.64мг/г-30г тосон түрхэл
26	Аксел ибупрофен	100мг/5мл-60мл сироп
27	Аксел парацетамол	250мг-60мл хөмөөл
28	Аксел эвлин	200мг+200мг+20мг шамхал
29	Актисилвер Морнинг	350мг зөөлөн капсул
30	Алсбурон шамхал	1г бүрхүүлтэй шамхал
31	Алгезолол-Ди Эф	0.03%-10мл хамрын цашлага
32	Алгезолол-Ди Эф	0.06%-10мл нүд/хамрын дусалга
33	Алгезолол-Ди Эф	0.03%-10мл нүд/хамрын дусалга
34	Алгезолол-Ди Эф	0.06%-10мл хамрын цашлага
35	Алжикал хөмөөл	5г+2.13г+3.25г-10мл хөмөөл
36	Алка-Зельцер	324мг+965мг+1625мг уусгаж шамхал
37	Аллоком	500мг шамхал
38	Аллохол	бүрхүүлтэй шамхал
39	Алмасан	10г ууж хэрэглэх хөмөөл
40	Алтан гагуурын шингэн ханд	30мл ханд
41	Алтан зэс-8	1г талх эм
42	Алтан зэс-8	1г туулагдсан нунтаг
43	Алтангагуурын ханд	10г-20мл ханд
44	Алфатин	50мг капсул
45	Алфатин	150мл сироп
46	Алифакальцидол капсул 1мкг "TOWA"	1мкг капсул
47	Амбродит	15мг/5мл-100мл сироп
48	Амбродитин	15мг/5мл-100мл сироп
49	Амизон	125мг бүрхүүлтэй шамхал
50	Амизон	250мг бүрхүүлтэй шамхал
51	Анаксониум	6г үрэл
52	Анальгин	500мг шамхал
53	Анар-4	1г туулагдсан нунтаг
54	Анаферон	0.003г дисперсийн шамхал
55	Анаферон /хүүхэд/	0.003г дисперсийн шамхал
56	Анаферон хүүхэд	25мг ууж хэрэглэх дусал
57	Антиноаг	100мг+400мг+60мг+100мг+60мг-20мл Шүршэл
58	Ангримакс	150мг+1.5мг+180мг+25мг капсул
59	Анзисел /гааны амттай/	5мг+4мг+3мг хүлхдэг шамхал
60	Анзисел /зогийн бал лемоны амттай/	5мг+4мг+3мг хүлхдэг шамхал
61	Анзисел цагаан гааны амттай хүлхдэг шамхал	5мг+4мг+3мг хүлхдэг шамхал
62	Анзисел чихэр өвсний амттай хүлхдэг шамхал	5мг+4мг+3мг хүлхдэг шамхал
63	Анзисел чихэр өвсний амттай хүлхдэг шамхал	5мг+4мг+3мг хүлхдэг шамхал
64	Анзисел хуушигтэгийн амттай хүлхдэг шамхал	5мг+4мг+3мг хүлхдэг шамхал
65	Антиривин	382мг нунтаг
66	Антидиари 200	4.1г нунтаг
67	Анти-Прокс капсул	капсул
68	Антисепт Е	250мг; 500мг; 1000мг; 5000мг гель
69	Антисепт Е 80	50мг; 100мг Цашлага
70	Антисепт Х	100мг; 500мг; 1г; 5г гадуур хэрэглэх уусмал
71	Антисепт Х	50мг гадуур хэрэглэх цашлага
72	Антисепт-Х	0.2%-200мг; 300мг; 500мг ам зайлах уусмал
73	Антифламин С Лосон	200мг/1г + 60мг/1г лосон
74	Антифлу кидс	160мг+50мг+1мг нунтаг
75	Антифлу нунтаг	650мг+4мг+10мг нунтаг
76	Антифлу шамхал	325мг+2мг+5мг шамхал
77	Антишенин 05г	0.5г шамхал
78	Ану тайла /хамрын дусалга/	10мл хамрын дусалга
79	Анузол	0.05г+0.02г+0.1г лаа
80	Анстеринин плюс-А	15г мөхлөг
81	Анстай витарипп	20г мөхлөг
82	Ар-Ур 10	1г талх эм
83	Арбивир Здровье	100мг капсул
84	Арбивир Здровье Форте	200мг капсул
85	Арибидол	100мг капсул
86	Арибидол Гидрохлорид	100мг капсул
87	Аржуан	1г талх эм

№	Худалдааны нэр	Тун хэмжээ, Эмийн хэлбэр
88	Арисефо	100мг бүрхүүлтэй шамхал
89	Арисефо	50мг бүрхүүлтэй шамхал
90	Арур-10	0.7г туулагдсан нунтаг
91	Арфен	500мг лаа
92	Арфен	250мг лаа
93	Арфен	125мг лаа
94	Асаргал	0.3г үрэл
95	Асборбины хүчил	50мг шамхал
96	Асборбины хүчил	50мг шамхал
97	Асборбины хүчил	2%-200мг уусмал
98	Асборбины хүчил	2%-200мг уусмал
99	Аскорутин	0.3г шамхал
100	Аскорутин	50мг+20мг шамхал
101	Аскорутин-Нахиа	0.3г шамхал
102	Аскоцин	100мг+400мг+15мг зажилдаг шамхал
103	Аспаркам-Здровье	175мг+175мг шамхал
104	Аспелитс	80мг зажилдаг шамхал
105	Аспирип 100	100мг бүрхүүлтэй шамхал
106	Аспирип 100	100мг шамхал
107	Аспирип 81	81мг бүрхүүлтэй шамхал
108	Аспирип шарийн гэдсэнд уусгаж бүрхүүлтэй шамхал 100мг "ТОВА"	100мг бүрхүүлтэй шамхал
109	Аспирип С	240мг+400мг уусгаж шамхал
110	Аспирип С	400мг+100мг шамхал
111	Афила	0.003г дисперсийн шамхал
112	А-Фило	200мг-2г хөмөөл бэлтгэх мөхлөг
113	А-Фило	375мг капсул
114	Алесис	200мг/3.1г уусмалын нунтаг
115	Алесис акуте	60мг/3.8г уусмалын нунтаг
116	Аликловер-Акри	5%-5г тосон түрхэл
117	Аликловер-Денк	5%-7г тосон түрхэл
118	АЦЦ 100	100мг Ууж хэрэглэх уусмал бэлтгэх нунтаг
119	АЦЦ 200	200мг Ууж хэрэглэх уусмал бэлтгэх нунтаг
120	АЦЦ 200	200мг уусгаж шамхал
121	АЦЦ 600мг	600мг-3г ууж хэрэглэх уусмал бэлтгэх нунтаг
122	АЦЦ Актив 600мг	600мг-1.6г нунтаг
123	АЦЦ Лонг	600мг уусгаж шамхал
124	АЦЦ-АМ	100мг нунтаг
125	АЦЦ-АМ	200мг нунтаг
126	Аэртал	1.5%-60г крем
127	Багес	10г/100г+30г/100г+4г/100г-30г крем
128	Бактероцин	20мг/г тосон түрхэл
129	Бамбайн ханд	20мл ханд
130	Бамбайн хандмал	30мл хандмал
131	Банжани-15	1г талх эм
132	Банжани-15	1г талх эм
133	Банни-12	0.6г туулагдсан нунтаг
134	Бараганин-9	0.7г туулагдсан нунтаг
135	Бараганин	0.25кг үрэл
136	Бараганин-13	1г талх эм
137	Бараганин-9	1г талх эм
138	Бараганин-9	1г талх эм
139	Барбадин	500мг шамхал
140	Барнава-3	1г талх эм
141	Бароскон Давхар Үйдэлт Сүслэгч	10мг ууж хэрэглэх хөмөөл
142	Бектран	2%-15г тосон түрхэл
143	Бенилбензоат	20%-25г тосон түрхэл
144	Бенитен	5%-100г тосон түрхэл
145	Бенитен	5%-100г крем
146	Бенитен плюс	5мг/г-50мг/г-30г крем
147	Беррон	100мг/5мл-100мл хөмөөл
148	Бивай Баофукан лаа	лаа
149	Виноби	40мг капсул
150	Виноби интес	120мг капсул
151	Виноби форте	80мг капсул
152	Висакодил	10мг лаа
153	Вифидумбактерин	5х0.7г ууж хэрэглэх уусмал бэлтгэх нунтаг
154	Велмарен	96.7мг+1197мг+835.5мг уусгаж хэрэглэх шамхал
155	Воботик	66.66мг/мл-30мл уусмал
156	Войгар-10	1г талх эм
157	Войгар-10	0.6г туулагдсан нунтаг
158	Войгар-4	0.7г туулагдсан нунтаг
159	Волма-7	1г талх эм
160	Вонжигар	90мг сироп
161	Вонжигар	капсул
162	Воннисан	30мг уусмал
163	Воннисан	120мг сироп
164	Вонниспаз	15мл дусал
165	Вонтаг-25	1г талх эм
166	Вонтаг-25	0.25г үрэл
167	Вонтаг-9	1г талх эм
168	Вороний Ар үр 18	1г талх эм
169	Вороний Ар үр-10	1г талх эм
170	Вороний арур-18	1г талх эм
171	Врайш-3	1г талх эм
172	Врайш-3	1г туулагдсан нунтаг
173	Врайш-3	1.2г туулагдсан нунтаг
174	Врайш-3	0.8г туулагдсан нунтаг
175	Врайш-15	1г талх эм
176	Вреол	100мг сироп
177	Вреол	100мг шамхал
178	Вромексин 4	4мг/5мл-60мл ууж хэрэглэх уусмал

№	Худалдааны нэр	Тун хэмжээ, Эмийн хэлбэр
179	Бронхо Мунал	7мг капсул
180	Бронхо Мунал-П	3.5мг капсул
181	Брунэг 29	1г талх эм
182	Брэг-13	1г талх эм
183	Брэг-13	0.6г туулагдсан нунтаг
184	Бурнаин	10мг-35г крем
185	Буапастин тосон түрхэл	20г тосон түрхэл
186	Валдол	60мг хэсн дор уусах шамхал
187	Валдол /глюкозой/	60мг+188мг шамхал
188	Валдол-Дарница	60мг шамхал
189	Ванжин-15	1г талх эм
190	Ванлаг-37	1кг үрэл
191	В-Гель	30г гель
192	Ви Рото Витамин	13мл нундуй дусал
193	Ви Рото Драй эй	0.6г/100мг-13мл нундуй дусал
194	Ви Рото күл	12мл нундуй дусал
195	Ви Рото Лицее	13мл нундуй дусал
196	Вибронил	0.25мг/мл+2.5мг/мл-15мл хамрын дусалга
197	Вивабон	120мг сироп
198	Вита С	500мг шамхал
199	Вита С/Асборбины хүчил 2г	2г нунтаг
200	Витарипп	1000мг мөхлөг
201	Витарипп-Зп	20г мөхлөг
202	Витакоп	100мг+100мг бүрхүүлтэй шамхал
203	Витамин В комплекс	50мг+4мг+1мг+5мг бүрхүүлтэй шамхал
204	Витамин Д3 Хесерт	1000 ОУН шамхал
205	Витамин Е	100мг капсул
206	Витамин Е 200мг	200мг капсул
207	Витамин Е 400мг	400мг капсул
208	Витарост	20мг шамхал
209	Витарост	10мг лаа
210	Витарост форте	20мг лаа
211	Вит-В-Денк	100мг+200мг бүрхүүлтэй шамхал
212	Виферон	1000000 ОУН лаа
213	Виферон	300000 ОУН лаа
214	Виферон	150000 ОУН лаа
215	Виферон	50000 ОУН лаа
216	Виферон	бүрхүүлтэй шамхал
217	Волтарен эмүгель	2%-100г гель
218	Волтарен эмүгель	1%-100г гель
219	Вүүдс хербал	35мг/5мл+25мг/5мл+25мг/5мл+3мг/5мл-60мл сироп
220	Гавар-23	1г талх эм
221	Гавар-25	1г туулагдсан нунтаг
222	Гагол-19	1г талх эм
223	Гагол-4	1г талх эм
224	Гагол-4	1г туулагдсан нунтаг
225	Газ Кү хөмөөл	2г/100мг-10мг ууж хэрэглэх хөмөөл
226	Галазоль	10мг хамрын дусалга
227	Галамгель	1.3г/15мг ууж хэрэглэх хөмөөл
228	Галамугар	1г талх эм
229	Гануун-4	0.7г туулагдсан нунтаг
230	Гарин-10	1г талх эм
231	Гарья-13	0.5г үрэл
232	Гастрип	325мг+25мг шамхал
233	Гастрогел хөмөөл	20мг+582мг+196мг-10мл хөмөөл
234	Гастрофайр	0.35г сахаргүй шамхал
235	Гевонин	300мг+150мг+ 50мг шамхал
236	Гексикон	16мг лаа
237	Геморол	500мг+20мг+80мг+100мг лаа
238	Гена-Мерс мөхлөг	5г мөхлөг
239	Герак	1500мг+1200мг+1000мг уусмалын нунтаг
240	Гербион иви	7мг/мл-150мл сироп
241	Гербион Исладин хөндийн сироп	6мг/мл-150мл сироп
242	Гербион Ковсин /Хаварсал/ сироп	150мг сироп
243	Гербион плюсца	35мг Хүлхдэг шамхал
244	Гербион сироп	150мг сироп
245	Гинан-9	1г талх эм
246	Гинан-9	1г талх эм
247	Гинан-9	1г талх эм
248	Гинүүц-3	1г талх эм
249	Гинеритэй логонийн уусмал	1%-30мг уусмал
250	Глутаминны хүчил	250мг аманд дадрах шамхал
251	Гонд-6	1г талх эм
252	Гоуу-7	1г талх эм
253	Гоуу-7	1г талх эм
254	Грамидин нео	3мг+1мг шамхал
255	Грамидин нео анестетик	3мг+1мг+0.2мг шамхал
256	Грамидин хүүхэд	1.5мг+1мг Шингэж хэрэглэх шамхал
257	Грипоблок Хот Дринк	750мг+10мг+60мг уусмалын нунтаг
258	Грипоблок Юниор Хот Дринк	300мг+5мг+20мг уусмалын нунтаг
259	Грипифлекс	200мг+500мг+25мг-5г уусмалын нунтаг
260	Гриппо фло /боортолгоно/	325мг+20мг+50мг+10мг туулагдсан нунтаг
261	Гриппо фло /Ляюкья/	325мг+10мг+20мг+50мг туулагдсан нунтаг
262	Гүйнбур-11	0.5г туулагдсан нунтаг
263	Гүргүм-7	0.6г туулагдсан нунтаг
264	Гүргүм-13	0.25г үрэл
265	Гүргүм-7	1г талх эм
266	Д3 Масг 60к	60000 ОУН зажилдаг шамхал
267	Дас-Кал Зажилдаг шамхал	250мг+1000мг+1мг зажилдаг шамхал
268	Дажес	25мг+50мг+15мг+25мг+15мг+50мг+13мг капсул

Та Монгол Улсын эмийн бүртгэлд жоргүй олгох нөхцөлөөр бүртгэгдсэн эмийн мэдээллийг энэхүү QR кодыг уншуулж, SKIP ADVERTISEMENT товчийг даран захираар хүлээн авах боломжтой.

№	Худалдааны нэр	Тун хэмжээ, Эмийн хэлбэр
269	Дайжест-Хепл таблет	шaxмал
270	Далерон С	500мг+20мг-5г мөхлөг
271	Даль-16	1г талx эм
272	Данманайжог	0.5г туулагдсан нунтаг
273	Дарву-5	1г талx эм
274	Дарву-5	0.25г үрэл
275	Дарву-5	0.6г туулагдсан нунтаг
276	Дармон	0.4г шaxмал
277	Даролак Сашет	1.25 ОУН-1г ууж хэрэглэх уусмал
278	Дарвашик	бэлтгэх нунтаг
279	Дарвашик	55мг/5мл-60мл сироп
280	Д-Вит Лампра	15мл ууж хэрэглэх дусал
281	Де-Ла Круа 10% хүхрийн тосон түрхэлг	50000 ОУН бүрхүүлтэй шaxмал
282	Де-Ла Круа 10% хүхрийн тосон түрхэлг	74г Тьюб
283	Де-Ла Круа 5% хүхрийн тосон түрхэлг	74г Тьюб
284	Дегирол	0.25мг хуульг шaxмал
285	Дексалгин	25мг Ууж хэрэглэх уусмал бэлтгэх гравуу
286	Дексалгин	25мг бүрхүүлтэй шaxмал
287	Дексипрофен	300мг капсуу
288	Де-Нол	120мг бүрхүүлтэй шaxмал
289	Депантом	50мг хандмал
290	Депантол	0.1г+0.016г лаа
291	Дефислел	3мг/мл-10мл нүдийн дусал
292	Диаклоф	100мл сироп
293	Диверек	шaxмал
294	Дибалол	20мг шaxмал
295	Диклозон гель	1%-20г гель
296	Долозонг ханд	30мл ханд
297	Долозонг ханд	30мл ханд
298	Долозонг ханд	20мл ханд
299	Долозонг хандмал	30мл хандмал
300	Долозонг хандмал 30мл	30мл хандмал
301	Доншпан-4	0.9г туулагдсан нунтаг
302	Д-пантенол Нифарм-плюс	52.5мг+8.02мг-30г крем
303	Драммина	50мг шaxмал
304	Дро спаз	40мг шaxмал
305	Дротаверин	40мг шaxмал
306	Дротаверин	40мг шaxмал
307	Дротаверин гидрохлорид	40мг шaxмал
308	Дувонт	бүрхүүлтэй шaxмал
309	Дүдиг 10	1г талx эм
310	Дүдиг-5	50г туулагдсан нунтаг
311	Дүдиг-4	1г талx эм
312	Дүдиг-4	1г талx эм
313	Дүдиг-8	0.25мг талx эм
314	Дүдиг-8	1г талx эм
315	Дуфалак	667мг/мл-200мл сироп
316	Жагч-5	1г талx эм
317	Жамба-2	1г туулагдсан нунтаг
318	Жамбрай-6	1г талx эм
319	Жамц-4	1г талx эм
320	Жамц-4	1г туулагдсан нунтаг
321	Жамц-4	1.4г туулагдсан нунтаг
322	Жамц-4	1г талx эм
323	ЖИНАНКО	5мг+60мг+50мг+100мг+20мг+10мг-2г тосон түрхэлг
324	Жонлон-5	1г туулагдсан нунтаг
325	Жонлон-5	0.8г туулагдсан нунтаг
326	Жонлон-5	1г туулагдсан нунтаг
327	Жонлон-7	0.9г туулагдсан нунтаг
328	Жонш-6	1г талx эм
329	Жонш-21	1г талx эм
330	Жонш-6	1г талx эм
331	Жонш-6	1г талx эм
332	Жуган-25	1г талx эм
333	Жуган-25	1г талx эм
334	Жуган-25	0.25г үрэл
335	Жумэ-3	1г үрэл
336	Жүнгүү Анжунсан	500г мөхлөг
337	Жүнгүү Божунгикитанг	500г мөхлөг
338	Жүнгүү Иаонгтанг	500г мөхлөг
339	Жүнгүү Оаеоксан	500г мөхлөг
340	Жүнгүү Орюивсан	500г мөхлөг
341	Жүнгүү Пенвисан	500г мөхлөг
342	Жүнгүү Сибжондайбутан	500г мөхлөг
343	Жүнгүү Сосонхатанг	500г мөхлөг
344	Жүнгүү Ссангантан	500г мөхлөг
345	Жүнгүү Ссөгесан	500г мөхлөг
346	Жүрүр 6	0.7г туулагдсан нунтаг
347	Жүр-Хр-25	1г талx эм
348	Заль-5	1г талx эм
349	Заль-5	0.6г туулагдсан нунтаг
350	Заман 30	1г талx эм
351	Зандан 8	1г талx эм
352	Зандан-3	1г талx эм
353	Зандан-3	1г туулагдсан нунтаг
354	Зегавит	бүрхүүлтэй шaxмал
355	Зидарг-6	1г талx эм
356	Зинерит	40мг/мл+12мг/мл-30мл гадур хэрэглэх уусмал бэлтгэх нунтаг
357	Зинк-М	20мг уусдг шaxмал
358	Зониракс	5%-2г крем
359	Зово 25	1г талx эм
360	ЗОВО 8	1г талx эм
361	Зово-25	0.6г туулагдсан нунтаг
362	Зову-8	1г талx эм
363	Зогийн бал таван салааны шүүс	100мл уусмал
364	Зогийн балтай таван салааны хандмал	100мл хандмал
365	Зэмб-5	1г талx эм
366	Зэмб-5	0.6г туулагдсан нунтаг
367	Нбу-Ам 200мг	200мг бүрхүүлтэй шaxмал
368	Нбу-Ам 400мг	400мг бүрхүүлтэй шaxмал
369	Нбу-БКРС	400мг шaxмал
370	Нбузон	200мг шaxмал
371	Нбузон	400мг шaxмал
372	Нбуротекс-400 шaxмал	400мг бүрхүүлтэй шaxмал
373	Нбупрофен шaxмал 400мг	400мг шaxмал
374	Нбупрофен-Денк	400мг бүрхүүлтэй шaxмал
375	Нбуфен	100мг/5мл-100мл хөмөөл
376	Нбуфен бооролгөнөө	100мг/5мл-100мл ууж хэрэглэх хөмөөл

№	Худалдааны нэр	Тун хэмжээ, Эмийн хэлбэр
377	Ибуфен форте бооролгөнөө	200мг/5мл-100мл ууж хэрэглэх хөмөөл
378	Ибуфен форте гүзэлгэнэ	200мг/5мл-100мл ууж хэрэглэх хөмөөл
379	Ибуфен Юниор	200мг капсуу
380	Идеос	1.25мг+400ед жажилдаг шaxмал
381	Идлэхжүүлсэн нүүр	250мг Бүрхүүлтэй шaxмал
382	Идлэхжүүлсэн нүүр	250мг шaxмал
383	Ид Янг Азмагат	15мл хөмөөл
384	Иммунал	80мг шaxмал
385	Имодиум	2мг капсуу
386	Импана	0.003г шaxмал
387	Ингаверин	90мг капсуу
388	Ингаверин	60мг капсуу
389	Ингалипт	0.015г+0.015г+0.750г+0.750г+0.015г-30мл аэрозол
390	Индометацин	100мг/г-40г тосон түрхэлг
391	Индометацин	20г тосон түрхэлг
392	Индомон	25мг шaxмал
393	Индомонтой тос	10%-20г тосон түрхэлг
394	Индра 15	1г талx эм
395	Индра-4	1г туулагдсан нунтаг
396	Инисти лемон	5.6г мөхлөг
397	Инисти сахаргүй	5.6г мөхлөг
398	Инисти ургамал	5.6г мөхлөг
399	Инисти хүүхдэд	3.5г мөхлөг
400	Интеллан	90мг сироп
401	Интеллан	капсуу
402	Интестифаг	100мг уусмал
403	Ипфлюцид А	25мг+25мг+25мг+25мг+25мг+25мг шaxмал
404	Иодомарин 100	100мкг шaxмал
405	Иодомарин 200	200мкг шaxмал
406	Ичикку энема 10	5г-10г тосон уусмал
407	Ичикку энема 20	10г-20г тосон уусмал
408	Ичикку энема 30	15г-30г тосон уусмал
409	Кагоцел	12мг шaxмал
410	Кальваин	20г гель
411	Кальцеми	50ед+250мг+2мг+0.5мг+0.5мг+50мгг бүрхүүлтэй шaxмал
412	Кальцеми адванс	ОУН+500мг+7.5мг+1мг+1.8мг+40мг+250мгг бүрхүүлтэй шaxмал
413	Кальцеми сильвер	ОУН+7.5мг+1мг+1.8мг+40мг+250мгг бүрхүүлтэй шaxмал
414	Кальци Д3 Никомед журж	500мг+200сая ОУН шaxмал
415	Кальци Д3 Никомед минт	500мг+200сая ОУН жажилдаг шaxмал
416	Кальци Д3 Никомед форте лимон	500мг+400ед жажилдаг шaxмал
417	Кальцийн L-Аспартат шaxмал 200мг "ТОВА"	200мг шaxмал
418	Кальцийн глюконат	500мг шaxмал
419	Кальцийн глюконат	500мг шaxмал
420	Кальциум Фосфо С	бүрхүүлтэй шaxмал
421	Камистад	20мг+200мг-10г гель
422	Канефрон Н	100мг ууж хэрэглэх дусал
423	Канефрон Н	18мг+18мг+18мг бүрхүүлтэй шaxмал
424	Карсил	22.5мг бүрхүүлтэй шaxмал
425	Карсил макс	110мг бүрхүүлтэй шaxмал
426	Кастемет бигиүр	30г туулагдсан нунтаг
427	Кебанон	30мг наалт
428	Кено орал паста	1мг-3г тосон түрхэлг
429	Кетонал	2.5%-50г гель
430	Кетонал	5%-30г крем
431	Кидифейм шaxмал	60мг шaxмал
432	Климадинон	30мг бүрхүүлтэй шaxмал
433	Климаксин гомеопати шaxмал	шaxмал
434	Климаксин	400мг шaxмал
435	Клобепорд	0.5мг/г-30г крем
436	Клотри-Денк 1% Крем	1%-20г крем
437	Клотри-Денк 100 Вагинал	100мг үтрээний шaxмал
438	Клотримол крем	1% крем
439	Колдвар	5мг+5мг+325мг капсуу
440	Колдвор киде нүзэ сироп	1мг+15мг сироп
441	Колдвор нүзэ с сироп	325мг+2.5мг+25мг+30мг сироп
442	Колдвор сироп	325мг+18мг+42мг+30мг+12мг+2.5мг-20мг сироп
443	Колкал-Эс капсуу	капсуу
444	Контратубекс	100г гель
445	Коралс ОРС /журжийн амттай/	21г гравуу
446	Кормета зоолон капсуу	1000мг зоолон капсуу
447	Королд	500мг+30мг+2мг шaxмал
448	Кофлет	үрэл
449	Кофлет	100мг сироп
450	Кофлет-Н (Журжийн амттай)	хуульг шaxмал
451	Кофлет-Н (Лимоны амттай)	хуульг шaxмал
452	Кофлет-Н (Цагаан гавны амттай)	126мг+7.31мг+2.40мг+0.97мг+0.74мг+2.10мг+0.06мг+0.02мг хуульг шaxмал
453	Креон 10000	150мг капсуу
454	Креон 25000	300мг капсуу
455	Ксезолин	0.1%-10мг аэрозол, цацдаг
456	Ксезолин 0.05%	0.05%-10мг хамрын дусаалга
457	Ксоне	500мг шaxмал
458	Курфен	72мг/бмг сироп
459	Күрор сироп	20мг/мл-90мг сироп
460	Лактофилитрум	355мг+120мг шaxмал
461	Лактулоза Лайнко	10г ууж хэрэглэх уусмал
462	Лактулозум Хаско	2.5г/5мл-150мг сироп
463	Ламизил	1%-15г гель
464	Ланганикола	40мг капсуу
465	Ланкалейд - Е	10г крем
466	Ланарост	80мг шaxмал
467	Либронис плюс	44мг+100мг бүрхүүлтэй шaxмал
468	Лип Эй Би	125мг + 125мг капсуу
469	Лип-52	60мг дусал
470	Лип-52	100мг сироп
471	Лип-52 ДС	шaxмал
472	Липарол	64мг шaxмал
473	Липорин капсуу 150мг "Ведур"	400мг лаа
474	Лидокаин капсуу 150мг "Ведур"	150мг капсуу
475	Лидокаин гидрохлорид	2%-2мг тарилгын уусмал
476	Лидэр-7	1г талx эм
477	Лидэр-7	1г талx эм
478	Лидэр-7	1г туулагдсан нунтаг
479	Лидэр-7	0.8г туулагдсан нунтаг
480	Лидэр-7	1г туулагдсан нунтаг
481	Липак оранж	0.25мг+15мг шaxмал

№	Худалдааны нэр	Тун хэмжээ, Эмийн хэлбэр
482	Лизак шоколад	10мг+0.25мг шaxмал
483	Линекс	4500000CFU+3000000CFU+4500000CFU капсуу
484	Линекс baby	1г хөмвөл
485	Линекс форте	2000000000 CFU капсуу
486	Линимент бальзамический	1.2г+1.2г-40г линимент
487	Линкас бальзам	25г тосон түрхэлг
488	Линкас жураг хуульг шaxмал	2.5г хуульг шaxмал
489	Линкас энгийн бал-лемона амттай хуульг шaxмал	2.5г хуульг шaxмал
490	Линкас минт хуульг шaxмал	2.5г хуульг шaxмал
491	Линкас плюс эксикортант	120мг сироп
492	Линктус	125мг/5мл-200мл сироп
493	Линктус /сахаргүй/	125мг/5мл-200мл сироп
494	Линктус хүүхдийн	31.25/5мл-200мл сироп
495	Линктус хүүхдийн /сахаргүй/	31.25мг/мл-200мл сироп
496	Лютон 1000	500000ед-50г гель
497	Липоссол тосон түрхэлг	10мг-10г тосон түрхэлг
498	Липрозин капсуу	60мг капсуу
499	Липрозин сироп	600мг/100мл-500мл сироп
500	Линь-12	1г талх эм
501	Линь-6	1г талх эм
502	Линь-6	1г талх эм
503	Локсопрофены натри шaxмал 60мг "ТОВА"	60мг шaxмал
504	Ломакалло	1г талх эм
505	Лонгидаз	3000 ОУН даа
506	Лонгусембры-13	1г талх эм
507	Лонгусембры-13	1г туулагдсан нунтаг
508	Лордестин	5мг бүрхүүлтэй шaxмал
509	Лондациузел	1г талх эм
510	Лондациузел	0.25г үрэл
511	Лукол	238мг шaxмал
512	Лурикал ВЖ тосон түрхэлг 0.12%	5г тосон түрхэлг
513	Лүгтүг-8	1г талх эм
514	Лүдуд 18	1г талх эм
515	Лүдуд-18	0.7г туулагдсан нунтаг
516	Линкуа Чингисен капсуу	350мг капсуу
517	Магне В6	470мг+5мг бүрхүүлтэй шaxмал
518	Магне В6	470мг+5мг бүрхүүлтэй шaxмал
519	Магне таб	470мг+5мг шaxмал
520	Магне-Денк 150	150мг капсуу
521	Магнийн сульфат	25г нунтаг
522	Магнимон В6	бүрхүүлтэй шaxмал
523	Максавит форте	150мг сироп
524	Ман гаа	0.7г туулагдсан нунтаг
525	Мана-10	1г талх эм
526	Мана-10	1г талх эм
527	Мана-10	0.8г туулагдсан нунтаг
528	Мана-4	1г талх эм
529	Мана-4	1г талх эм
530	Мана-4	0.8г туулагдсан нунтаг
531	Мана-4	1г туулагдсан нунтаг
532	Мана-5	0.8г туулагдсан нунтаг
533	Маншчимбу	1г талх эм
534	Манш-Чинбу	1г туулагдсан нунтаг
535	Маншчинбу	0.7г туулагдсан нунтаг
536	Марва-3	1г талх эм
537	Марво-15	1г талх эм
538	Марво-3	1г туулагдсан нунтаг
539	Марво-3	0.8г туулагдсан нунтаг
540	Марина-Ай АЛЖ	15мг нүдийн дусал
541	Мартан 11	1г талх эм
542	Мартан-11	1г талх эм
543	Мартан-11	0.8г туулагдсан нунтаг
544	Мартин-13	1г талх эм
545	Мартин-13	1г талх эм
546	Мартин-13	1г туулагдсан нунтаг
547	Мастодинон	10г+10г+20г+10г+10г+20г-50мг уусмал
548	Мастодинон	162мг+81мг+81мг+ 81мг+162мг+81мг шaxмал
549	Матафреш	0.4мг нүдийн дусал
550	Мебо воулд	10г тосон түрхэлг
551	Мезим 10000	10000 ОУН+9000 ОУН+500 ОУН капсуу
552	Мезим 25000	25000 ОУН+22500 ОУН+1250 ОУН капсуу
553	Мезим форте 10000	10000 ОУН+7500 ОУН+375 ОУН хөөрөөнд уусдг шaxмал
554	Мезимфорте	3500ед+2400ед+250ед бүрхүүлтэй шaxмал
555	Менифрив шaxмал	618мг шaxмал
556	Меносан	855мг шaxмал
557	Ментат	шaxмал
558	Ментат сироп	100мг сироп
559	Метилен хохийн спиртэн уусмал	1%+20мг уусмал
560	Минг 2% сусуул	100мг/5мл-100мг ууж хэрэглэх хөмөөл
561	Минг 4% сусуул	200мг/5мл-100мг ууж хэрэглэх хөмөөл
562	Минг 400	400мг бүрхүүлтэй шaxмал
563	Микорил 100	100мг үлэрхийн шaxмал
564	Микорил 500	500мг шaxмал
565	Микорил крем 1%	1%-20г крем
566	Минигрил-II	125мг шaxмал
567	Мометазон Зентива	50мг 120тун хамрын цацлага
568	Момулин Кид Крем	10мг+10мг+5мг-15г крем
569	Момулуми	20г өтгөн ханд
570	Монифло	6г мөхлөг
571	Моршамин	35мг капсуу
572	Монгожүүлсэн тос	1%-400г крем
573	Мукалтин	87мг+160мг+3мг шaxмал
574	Мукостен капсуу	200мг капсуу
575	Мупсин тосон түрхэлг	20г тосон түрхэлг
576	Мутера	15мг/5мл-60мг сироп
577	Мутера	30мг шaxмал
578	Муновожол	0.7г туулагдсан нунтаг
579	Мутининмба-7	0.7г туулагдсан нунтаг
580	Нажакотс	40г тосон түрхэлг
581	Назол	0.5мг/мл-10мг спрей
582	Назол Адванс	0.5мг/мл-30мг спрей
583	Назорин аяа дропс	3мг/15мл нүд/чихийн дусаалт
584	Назоферон	100000 ОУН спрей
585	Накол плюс сироп	0.833мг/мл+10мг/мл+0.083мг/мл+0.833мг/мл+0.666мг/мл-90мг сироп
586	Нанотропил ново	100мг шaxмал
587	Нарпекс	15мг ууж хэрэглэх дусал
588	Нарпекс	250мг/5мл-60мг хөмөөл
589	Нарид кид хангалтын сироп	45мг+5мг+40мг-50мг сироп

№	Худалдааны нэр	Тун хэмжээ, Эмийн хэлбэр
590	Нару-3	0.25г урэл
591	Нару-3	1г урэл
592	Насанд хүргэгчийн Тайленол Ханнад+Түргэн сулардаг Гелин капсул	500мг зөөлөн капсул
593	Наталсид	250мг лаа
594	Натри гиалуонат нүдний дусаалга 0.3% "ТОВА"	0.3%-5мл нүдний дусал
595	Натуригит	1000мг+200мг+20мг+12мг-100мл сироп
596	Нафазолин	0.1%-10мл хамрын дусаалга
597	Нафазолин	0.1%-10мл хамрын дусаалга
598	Нафазолин	0.1%-10мл Хамрын түршлэг
599	Нафазолин	0.1%-10мл уусмал
600	Нафазолин 0.1%-10мл	0.01%-10мл хамрын дусаалга
601	Нафазолин 0.1%-10мл	0.1%-10мл хамрын цайлага
602	Нафазолин-DF	0.05%-10мл хамрын цайлага
603	Неак	100мг+100мг+1500мг+100мг+30мг+10мг бүрхүүтэй шахмал
604	Неболитокс	10мг/г+100мг/г+50мг/г-50г гель
605	Нейро-Вален	0.5г урэл
606	Нейрорубин ТМ форте	200мг+1мг+50мг бүрхүүтэй шахмал
607	Нео-Миксагрит	500мг+2мг+10мг капсул, бүрхүүтэй
608	Невромикс форте	210мг+52.5мг+52.5мг+35мг капсул
609	Неуромалин Гастродин	50мг капсул
610	Нефрне	капсул, желатин бүрхүүтэй
611	Нефромон	100мл ханд
612	Нефромон	100мл ханд
613	Нигит-Ди Эф	0.1г+0.1г-10мл Чихний дусаалга
614	Новосалик	0.5мг+30мг тосон түрхлэг
615	Новкс Амброксол	15мг/5мл-20мл сироп
616	Новкс Цетирегин	5мг/5мл-60мл сироп
617	Ногоон зиема (FIT-APD)	500мг+2мг+5мг+30мг шахмал
618	Нолкод	2г мөсөлг
619	Нормон	1г тани эм
620	Норов-7	1г тани эм
621	Норов-7	1г туялагдсан нунтаг
622	Ноог 6	0.25г урэл
623	Но-ша	40мг шахмал
624	Нурофен	200мг бүрхүүтэй шахмал
625	Нурофен /гүээлэлгэний амттай/	100мг/5мл-150мл ууж хэрэглэх ховмол
626	Нью В Рото	13мл нүдний дусал
627	Нью Никурон	900мг+800мг+240мг+600мг бүрхүүтэй шахмал
628	Ньюмакор	1000мг капсул
629	Нэцүрюо мөхлөг	1.1г мөхлөг
630	Нялхсын Тайленол Өвдөлт намдаах+Халуун бууруулах (Нитогрын амттай)	60мг ууж хэрэглэх ховмол
631	Нялхсын Тайленол Өвдөлт намдаах+Халуун бууруулах (Усан үзэмийн амттай)	30мг ууж хэрэглэх ховмол
632	Окселин-Ди Эф	0.025%-10мл хамрын цайлага
633	Окселин-Ди Эф	0.05%-10мл хамрын цайлага
634	Окселин-Ди Эф	0.025%-10мл хамрын дусаалга
635	Окселин-Ди Эф	0.01%-10мл хамрын дусаалга
636	Окселин-Ди Эф	0.05%-10мл хамрын дусаалга
637	Окселин-ДиЭф	0.025%-10мл нүдний дусал
638	Оксикал Д3	250мг+125 ОУН/5мл-100мл сироп
639	Окселин	0.25%-10г тосон түрхлэг
640	Окселин	0.25%-10г тосон түрхлэг
641	Олазол	0.36г+2.16г+2.16г+7.2г-80г аэрозол
642	Олгит	150мл сироп
643	Олго-13	1г талх эм
644	Олсдрот хот	500мг+2мг+10мг+100мг уусгаж хэрэглэх мөсөлг
645	Оломес-25	0.5г урэл
646	Оломес-25	1г талх эм
647	Омалекс	20мг+582мг+196мг-10мл сироп
648	Оми брелорхүүд ментарм	1.35%+1.3%+9.6%-85г крем
649	Оми брелорхүүд ментарм Ку	12%+6%+2%+1.5%-430г крем
650	Омисул	50мг бүрхүүтэй шахмал
651	Омисул	20мг бүрхүүтэй шахмал
652	Омисул	0.8мг/мл-200мл сироп
653	Омиласк сироп	3.335г/5мл-60мл сироп
654	Орант	4.24г нунтаг
655	Орамедин тосон түрхлэг	1мг-6г тосон түрхлэг
656	Орамин Ж	капсул
657	Оскарт плас	1500мг+1200мг уусгаж хэрэглэх мөсөлг
658	Отилин	4мг-8мл хамрын дусаалга
659	Отилин	15мг-15мл сирей
660	Отилин	4мг-8мл сирей
661	Отишпак	16г-15мл нүд/чихний дусаалга
662	Отринин	0.05%-10мл хамрын дусаалга
663	Отринин	0.1%-10мл сирей
664	Отринин ментол ба эукалитттай	1мг/мл-10мл хамрын цайлага
665	Отризол-Ди Эф	0.05%-10мл хамрын дусаалга
666	Отризол-Ди Эф	0.1%-10мл хамрын цайлага
667	Отризол-Ди Эф	0.1%-10мл хамрын дусаалга
668	Отризол-Ди Эф	0.05%-10мл хамрын цайлага
669	Офта-ЛЛ	1760 ОУН+25мг+6мг+4мг капсул
670	Өзлий-18	0.25г урэл
671	Падма 28	403мг капсул
672	Падолмин	325мг+4мг шахмал
673	Пайлекс	30г тосон түрхлэг
674	Пайлекс	шахмал
675	Панадол Беби	100мл ховмол
676	Панагини	140мг+158мг бүрхүүтэй шахмал
677	Панагини форте	316мг+280мг бүрхүүтэй шахмал
678	Панцуал	170мг+84.433мг шахмал
679	Панзинорм 10000	10000ед капсул
680	Панзинорм форте Н	20000ед бүрхүүтэй шахмал
681	Паншрини Куо	20мг ууж хэрэглэх уусмал
682	Пантирайс	шахмал
683	Панаварин	20мг лаа
684	Пара-Денк 125	125мг лаа
685	Пара-Денк 250	250мг лаа
686	Парамин	500мг+100мг шахмал
687	Паратусин	2мг+50мг+10мг+500мг+15мг шахмал
688	Паратусин ПЕ	125мг+10мг+25мг+7.5мг+0.5мг+125мг 5мл сироп
689	Парацетамол	125мг лаа
690	Парацетамол	250мг лаа
691	Парацетамол	500мг шахмал

№	Худалдааны нэр	Тун хэмжээ, Эмийн хэлбэр
692	Парацетамол	500мг шахмал
693	Парацетамол	500мг шахмал
694	Парацетамол	500мг шахмал
695	Парацетамол 500	500мг шахмал
696	Парацетамол экстра	325мг+200мг бүрхүүтэй шахмал
697	Патима	2.5%-35мг гель
698	Пензал Ку	300мг+50мг+200мг бүрхүүтэй шахмал
699	Пентовит	10мг+5мг+20мг+0.4мг+0.05 бүрхүүтэй шахмал
700	Перидол плюс	35мг+70мг шахмал
701	Перофен 400	400мг бүрхүүтэй шахмал
702	Пиковит	150мл сироп
703	Пиковит	пастилл
704	Пиковит форте	пастилл
705	Пимафушин	2%-30г крем
706	Пимафушин	100мг түргэний лаа
707	Пимафушин	100мг бүрхүүтэй шахмал
708	Пираитон	200мг капсул
709	Писеу лин	200мг түргэний шахмал
710	Повидин гель	1%-30г гель
711	Повидон 0.7%	0.7%-100мг; 300мг уусмал
712	Повидон вод	10мг/г-20г тосон түрхлэг
713	Повидон вод	10%-25мг гадуур хэрэглэх уусмал
714	Повидон вод	1%-100мг уусмал
715	Повидон вод	0.7%-250мг уусмал
716	Повидон вод	10%-30г гель
717	Повидон вод	7.5%-300мг уусмал
718	Повидон вод	0.7%-100мг ам зайлах уусмал
719	Повидон вод	0.7%-300мг уусмал
720	Повидон вод 10%-300мг	10%-100мг уусмал
721	Повидон вод 2.5%	2.5%-100мг уусмал
722	Повидон вод 5%-300мг	5%-100мг уусмал
723	Повидон вод 7.5%-300мг	7.5%-300мг гадуур хэрэглэх уусмал
724	Полдан Миг	400мг+250мг+65мг шахмал
725	Полиоксидоний	12мг лаа
726	Полиоксидоний	бмг лаа
727	Полиоксидоний	12мг шахмал
728	Постинор	0.75мг шахмал
729	Прегнот	0.75мг шахмал
730	Препавени	300мг капсул
731	Препейн	28г тосон түрхлэг
732	Препейн Зөөлөн Лаа	60мг+1мг+5мг лаа
733	Проза	250мг+250мг+10мг шахмал
734	Проксол	500 мг+2 мг+30 мг капсул, бүрхүүтэй
735	ПроМагне В6	400мг+25мг бүрхүүтэй шахмал
736	Пропсан	35мг-5мг ууж хэрэглэх уусмал
737	Пропсан	7мг/мл-100мл сироп
738	Пропсан	2г-20мг уусмал
739	Простамед	200мг зажидгаг шахмал
740	Простамол Уно	32мг капсул
741	Простатит	лаа
742	Просторал	600мг шахмал
743	Профен	100мг-10мг ууж хэрэглэх ховмол
744	Псило-Бальзам	1%-20г гель
745	Пурим	шахмал
746	Раманда Ф	1.52г шахмал
747	Ран агар-8	1г тани эм
748	Ре-би форте	250мг+250мг+1000мг бүрхүүтэй шахмал
749	Ревит	0.00183г+0.001г+0.001г+0.00183г урэл
750	Регулакс пикосульфат	7.5мг/мл-20мг ууж хэрэглэх дусал
751	Рениф	2.5мг тосон түрхлэг
752	Релиф /Фенилэфрин гидрохлорид/	5мг лаа
753	Релиф адванс	200мг/г-28.4г тосон түрхлэг
754	Релиф Адванс	206мг лаа
755	Релиф Ультра	10мг+11мг лаа
756	Реналин	бүрхүүтэй шахмал
757	Ренгалин	0.006г+0.006г+0.006г хэлгэ дор уусах шахмал
758	Ренин /журжийн амттай/	680мг+80мг зажидгаг шахмал
759	Ренин /ментолтой/	680мг+80мг зажидгаг шахмал
760	Ретинол	100000 ед капсул
761	Рибоксин	200мг бүрхүүтэй шахмал
762	Рибоксин	200мг шахмал
763	Риналка	100мг сироп
764	Ринофлуимуцил	1г-100мг+0.5г/100мг-10мл хамрын цайлага
765	Розамин	0.5г капсул
766	Рото Линкс Ай Ваш	450мг дусал
767	Рула-6	1г талх эм
768	Румалай гель	30г гель
769	Румалай форте	835мг шахмал
770	Рулан	400мг бүрхүүтэй шахмал
771	Сакатоник ABC /усан үзэмийн амттай/	1000ОУН+1.4мг+1.6мг+9мг+2мг+3мг г+60мг+100ОУН+5мг+5мг зажидгаг шахмал
772	Сакурарин цагаан	160мг+500мг+60мг+12мг бүрхүүтэй шахмал
773	Салмон	100мг хандмал
774	Салмон	50мг ханд
775	Салин	6.5мг/мл-30мг хамрын цайлага
776	Салицилийн хүчлийн спиртэн уусмал	2%-50мг уусмал
777	Салицилийн хүчлийн тосон түрхлэг	2%-20г тосон түрхлэг
778	Салицилтай тос	2.7г-20г тосон түрхлэг
779	Самшшинов	0.5г урэл
780	Самшшинов	1кг урэл
781	Самшшинов	1г талх эм
782	Самшшинов	1г урэл
783	Санадрил Экспекторант	12.5мг/мл+1мг/5мг+30мг/5мл+100мг/5 мл-120мг сироп
784	Санам	0.7г туялагдсан нунтаг
785	Сарчун	0.25г урэл
786	Сарчун	0.25г урэл
787	Сексэвал	30мг/5мл-150мл сироп
788	Сексэвал Педиатрик	15мг/5мл-100мл сироп
789	Сенна 7.5	7.5мг шахмал
790	Сеносид таблет 12мг "ТОВА"	12мг шахмал
791	Септаназал /гом хувь/	50мг/мл+1мг/мл-10мл сирей
792	Септаназал /хүүхдийн/	50мг/мл+0.5мг/мл-10мл аэрозол, цайлага
793	Септидин	2.5%-100мг гадуур хэрэглэх уусмал
794	Септидин I	20мл; 30мл; 50мл хоолойн цайлага
795	Септидин 1%	1%-20мг; 30мг; 50мг хамрын цайлага
796	Септидин 1%-100мл	1%-100мг ам зайлах уусмал

№	Худалдааны нэр	Тун хэмжээ, Эмийн хэлбэр
797	Септидин 10%	10%-300мг; 500мг; 1000мг уусмал
798	Септидин 7.5%	7.5%-300мг; 500мг; 1000мг уусмал
799	Септидин	445мг шахмал
800	Септидин сироп	100мг сироп
801	Септолете тотал	1.5мг/мл+5мг/мл-30мл спрей
802	Септолете тотал	3мг+1мг пастилл
803	Септолете Тотал /нимбэг ба гандиар/	3мг+1мг пастилл
804	Септолете тотал лемон ба зөгийн бал	3мг/1мг Хүлмэл шахмал
805	Сибо	20г; 50г; 150г тосон түрхлэг
806	Силвер сульфадиазин крем	500г крем
807	Силвердерм	450г тосон түрхлэг
808	Силверкант	1%-500г крем
809	Слитоп	350мг зөөлөн капсул
810	Силкер	10мг/г-50г крем
811	Синафан	0.025%-15г тосон түрхлэг
812	Синафан	0.025%-10г тосон түрхлэг
813	Синафан	0.025%-10г тосон түрхлэг
814	Синекод	0.5%-20мг дусал
815	Синекод	200мг сироп
816	Синтомицин	10%-25г линимент
817	Синтомицин	10%-25г тосон түрхлэг
818	Синтомицины эмүлс	10%-10г тосон түрхлэг
819	Синупрет	6мг+18мг+18мг+18мг+18мг бүрхүүтэй шахмал
820	Синупрет	100мг сироп
821	Синупрет экстракт	160мг бүрхүүтэй шахмал
822	Синусет шахмал	200мг шахмал
823	Синусон	15мг бүрхүүтэй шахмал
824	Синп	325мг+1мг+15мг шахмал
825	Синп пайн	500мг+50мг шахмал
826	Сиуп	45мкг/доз-15мл хамрын цайлага
827	Сиуп	90мкг-15мл спрей
828	Сиуп	45мкг-15мл спрей
829	Сиуп	45мкг/доз хамрын цайлага
830	Сиуп	90мкг/доз хамрын цайлага
831	Сиуп	90мкг/доз-15мл хамрын цайлага
832	Сола	20г нунтаг
833	Сожид-11	1г талх эм
834	Сожид-11	0.6г туялагдсан нунтаг
835	Солидагорен	100мг ууж хэрэглэх дусал
836	Солпаден Актив	500мг+65мг уусгаж хэрэглэх шахмал
837	Сорегин-11	0.8г туялагдсан нунтаг
838	Сорегин-11	1г талх эм
839	Сорегин-11	1г талх эм
840	Сорегин-11	1кг талх эм
841	Сорегиниоров	0.25г урэл
842	Сорегин-5	0.7г туялагдсан нунтаг
843	Сороол 4	1г тан эм
844	Сороол 7	1г тан эм
845	Сороол-4	1г тан эм
846	Сороол-4	0.8г туялагдсан нунтаг
847	Сороол-7	1г тан эм
848	Сороол-7	1г тан эм
849	Сороол-7	0.8г туялагдсан нунтаг
850	Сочун	0.8г туялагдсан нунтаг
851	Спенкс	шахмал
852	Спирт денатурат	70%-30мг шингэн
853	Спирт денатурат 70	30мг; 330мг; 1000мг; 5000мг гадуур хэрэглэх уусмал
854	Спирт денатурат 70%	70%-5л шингэн
855	Спирт денатурат 70%	70%-25л шингэн
856	Спирт денатурат 75	30мг; 100мг; 330мг; 1000мг; 5000мг уусмал
857	Степла-Рин Фитин	100мг ханд
858	Стрепсилс /зөгийн бал лимон/	0.6мг+1.2мг Хүлмэл шахмал
859	Стрептоцидтой тосон түрхэл	10%-20г тосон түрхэл
860	Стрептоцидтой тосон түрхэл	10%-20г тосон түрхэл
861	Стрептоцидтой тосон түрхэл 10%	10%-20г тосон түрхэл
862	Сум мод-7	1г тан эм
863	Сүгээл-10	1г талх эм
864	Сүгээл-10	1г талх эм
865	Сүгээл-10	1кг талх эм
866	Сүгээл-10	0.7г туялагдсан нунтаг
867	Сүгээл-10	1г талх эм
868	Сүгээл-3	1г туялагдсан нунтаг
869	Сүгээл-7	1г талх эм
870	Сүгээл-7	1г талх эм
871	Сүгээлжангор	1г талх эм
872	Сма-3	1г тан эм
873	Смбру-5	1г талх эм
874	Смбру-8	1г талх эм
875	Смбрубадмаважид	1г туялагдсан нунтаг
876	Смбруүүгүд	0.5г туялагдсан нунтаг
877	Смдин-4	1г тан эм
878	Смдин-4	1г тан эм
879	Срдаг-5	1г талх эм
880	Срдаг-5	1г талх эм
881	Срдаг-5	1г талх эм
882	Сршин	0.7г туялагдсан нунтаг
883	Табекс	1.5мг бүрхүүтэй шахмал
884	Таван үр	урэл
885	Тавегил	1мг шахмал
886	Татуугүсэл	1мг шахмал
887	Тайлол хот	500мг+4мг+60мг-20г туялагдсан нунтаг
888	Тайлол Хот хүүхдийн	250мг+30мг+2мг-10г Ууж хэрэглэх уусмал бэлтгэх нунтаг
889	Тайлол хөвмөл	120мг/5мг-100мг хөвмөл
890	ТАЙЛОЛФЕН ХОТ	500мг+4мг+5мг нунтаг
891	ТАЙЛОЛФЕН ХОТ ПЕДИАТРИК	160мг+2мг+5мг нунтаг
892	Тамедин ам зайлах уусмал	0.7%-100мг уусмал
893	Тамедин линимент	2.5%-100мг линимент
894	Тамедин линимент	1%-100мг линимент
895	Тамедин тосон түрхэл	10%-20г тосон түрхэл
897	Тамедин уусмал	10%-2л уусмал
897	Тамедин уусмал	5%-1л уусмал
898	Тамедин уусмал	7.5%-1л уусмал
899	Тамедин уусмал	2.5%-500мг уусмал
900	Тамедин уусмал	1%-500мг уусмал
901	Тамедин уусмал	0.7%-500мг уусмал
902	Тавчин-25	1г тан эм
903	Тавчин-25	0.7г туялагдсан нунтаг
904	Тауфон	40мг/мл-5мг нүдний дусал

№	Худалдааны нэр	Тун хэмжээ, Эмийн хэлбэр
905	Темпалгин	500мг+20мг бүрхүүлтэй шахмал
906	Тенотен	0.003г шахмал
907	Тенотен /хүүхэд/	0.003г шахмал
908	Терафлекс	500мг+400мг капсул
909	Терафлекс адванс	100мг+200мг+250мг капсул
910	Терафлекс Хондро крем форте	100г крем
911	Терафлекс колд анд фило	325мг+ 20мг + 10мг + 50мг нунтаг
912	Тетрациклин	1%+3г тосон түрхлэг
913	Тиовортин аспаргат	200мг/мл-200мг сироп
914	Тизин	1мг/мл-10мл спрей
915	Тизин	0.5мг/мл-10мл спрей
916	Тигез-7	1г талх эм
917	Токоферолын ацетат шахмал 50мг "ТОВА"	50мг бүрхүүлтэй шахмал
918	Тонзилгон Н	0.4мг+0.3мг+0.2мг+0.4мг+0.5мг+0.4мг+0.4мг-100мг ууж хэрэглэх дусал
919	Тонзилгон Н	4мг+10мг+8мг+6мг+12мг+4мг+4мг бүрхүүлтэй шахмал
920	Тонзилмон	20мл аэрозол, цашага
921	Тонзилотрен А	250мг шахмал
922	Тосма	1мг шахмал
923	Транексамийн хүчил 250мг капсул "ТОВА"	250мг капсул
924	Трахисан лозингес	1мг+0.5мг+1мг хүлхлэг шахмал
925	Тригел	582мг+196мг+20мг-10мл хөвмөл
926	Тримедат	200мг шахмал
927	Тримедат	100мг шахмал
928	Тримедат форте	300мг бүрхүүлтэй шахмал (улаан чөлөөлөгч дох)
929	Тримекскал 480мг	480мг шахмал
930	Триметабол	3г/150мг ууж хэрэглэх уусмал
931	Трипфрон-Здоровье	18мг+18мг+18мг капсул
932	Трипфрон-Здоровье	290мг-100мг ууж хэрэглэх дусал
933	Триовит	капсул
934	Троксерутин софарм	2%+40г гель
935	Троксерутин софарма	300мг капсул
936	Троксерутин-Мик	75мг бүрхүүлтэй шахмал
937	Тромбобол	150мг бүрхүүлтэй шахмал
938	Тромбобол	150мг бүрхүүлтэй шахмал
939	Туйллан-14	1г талх эм
940	Туналган-5	1г талх эм
941	Туналган-5	1г туналгасан нунтаг
942	Түлөгүчүл	1г талх эм
943	Түнгэж роял	капсул
944	Улаал-25	1г талх эм
945	Умифеновир 100мг	100мг капсул
946	Умифеновир 200мг	200мг капсул
947	Ундевит	Витамины А 1.135мг+Витамины Е 10мг+Вит В1 2мг+2мг+3мг+0.002мг+75мг+20мг+0.07мг+20мг+0.07мг+10мг+3мг үрэл 0.001817г+0.01г+0.002г+0.003г+2мкг+0.075г+0.02г+0.00007г+0.01г+0.003г үрэл
948	Ундевит	1500мг-10мл шингэн
949	Уранитил	0.764мг+24мг+300мг-5мл шингэн
950	Уратонил	188мг бүрхүүлтэй шахмал
951	Урсонфрон	250мг капсул
952	Урса	200мг капсул
953	Урсон-АМ	300мг капсул
954	Урсомон	250мг капсул
955	Урсомон	100мг капсул
956	Урсомон 100 мг	50мг капсул
957	Урсомон 50мг	250мг капсул
958	Урсосан	250мг капсул
959	Урсосан	200мг шахмал
960	Урсосалк	3%+5000мг уусмал
961	Урсосан	1г талх эм
962	Устөрөгчийн хэт ислийн уусмал	0.25кг талх эм
963	Утэм-11	1г талх эм
964	Утэм-7	1г талх эм
965	Утэм-7	1г талх эм
966	Утэм-7	1г талх эм
967	Утэм-7	1г талх эм
968	Утэм-7	1г талх эм
969	Утэм-7	1г талх эм
970	Утэм-7	1г талх эм
971	Утэм-7	1г талх эм
972	Утэм-7	1г талх эм
973	Утэм-7	1г талх эм
974	Утэм-7	1г талх эм
975	Утэм-7	1г талх эм
976	Утэм-7	1г талх эм
977	Утэм-7	1г талх эм

№	Худалдааны нэр	Тун хэмжээ, Эмийн хэлбэр
978	Фенистил	1мг-30г гель
979	Фенистил Нью	0.1%-20мл ууж хэрэглэх дусал
980	Фенкарал	50мг шахмал
981	Ферамин Ку таб	330мг шахмал
982	Ферроинг	0.75мг+7.5мг+162мг капсул
983	Флавамед	15мг/5мл-100мл ууж хэрэглэх уусмал
984	Флавамед	30мг ууж хэрэглэх уусмал
985	Флавамед макс	60мг уусгаж хэрэглэх шахмал
986	Флавамед форте	30мг/5мл-100мл ууж хэрэглэх уусмал
987	Флебаген	450мг+50мг бүрхүүлтэй шахмал
988	Флебодиа	600мг бүрхүүлтэй шахмал
989	Флексиконинг нийлмэл нунтаг	1500мг+900мг+1200мг-5.5г нунтаг
990	Флуимуцил	600мг Хоосордог шахмал
991	Флюидтек	5%-125мл сироп
992	Флюидтек	2%-125мл сироп
993	Флюолесс	600мг нунтаг
994	Флюолесс	100мг-3г нунтаг
995	Флюолесс	200мг-3г нунтаг
996	Фолитин С	0.3г шахмал
997	Фолитин С 800 мкг/100 мг	800мкг/100мг шахмал
998	Фолитин хүчил 9 сар	400мкг бүрхүүлтэй шахмал
999	Фотегел	3г-20мл хөвмөл
1000	Фталалол	500мг шахмал
1001	Фурасол	100мг нунтаг
1002	Хавон Ибупрофен	400мг шахмал
1003	Халтайн бигитур	30г налт
1004	Халифорте	0.4г капсул
1005	Хана цашага	50мг/100мг+300мг/100мг+100мг/100мг л хамрын цашага
1006	Харуца-5	1г туналгасан нунтаг
1007	Хасковир	50мг/г-5г крем
1008	Хелитуспан	7мг/мл 120мл сироп
1009	Хепалол	300мг+6мг+6мг+6мг+12мг+30мг+10мг+400мг+15мг+5мг капсул
1010	Химлазин	600мг шахмал
1011	Хлорексидин 0.05%	0.05%-100мл Үжигүйжүүлэх уусмал
1012	Хлорексидин 0.1%	0.1%-100мл Үжигүйжүүлэх уусмал
1013	Хлорексидин 0.2%	0.2%-100мл Үжигүйжүүлэх уусмал
1014	Хлорексидин 0.2%	0.2%-50мл Үжигүйжүүлэх шүршлэг
1015	Хлорексидин 0.5% - 100 мл	500мг гадуур хэрэглэх уусмал
1016	Хлорексидин 2 %-500 мл	100мг гадуур хэрэглэх уусмал
1017	Холоодны Ар үр-10	1г талх эм
1018	Холоодны Ар үр-10	140г сироп
1019	Хондроксид Артра	5%-30г тосон түрхлэг
1020	Хондроксид Артра	5%-30г гель
1021	Хоросол - 50УС	1.75г+1.25г+1.45г+7.5г нунтаг
1022	Хоросол 200	4.1г нунтаг
1023	Хоросол-200	нунтаг
1024	Хоум Иол	100мл-7.5% ам зайлах уусмал
1025	Хурц-6	1г талх эм
1026	Хүүхдийн Тайленол Өвдөлт намдаах Халуун бууруулах 2-11нас (ингосан амттай)	160мг/5мл-120мл ууж хэрэглэх хөвмөл
1027	Хүүхдийн Тайленол Өвдөлт намдаах Халуун бууруулах 2-11 нас Гүзлээгийн амттай	160мг/5мл-120мл ууж хэрэглэх хөвмөл
1028	Хүүхдийн Тайленол Өвчин намдаах Өвчин намдаах 2-11нас (Үлээдэг бөхний амттай)	160мг бүрхүүлтэй шахмал
1029	Цайртай тос	10%-20г тосон түрхлэг
1030	Цайрын ислийн тосон түрхлэг 10%	10%-20г тосон түрхлэг
1031	Цайрын ислэ	10%-15г тосон түрхлэг
1032	Цайрын ислэгийн тосон түрхлэг	10%-20г тосон түрхлэг
1033	Церинитон	3мг+60мг бүрхүүлтэй шахмал
1034	Цин гүзлээгийн амттай	500мг жижигдэг шахмал
1035	Цин жүжэ	500мг жижигдэг шахмал
1036	Цин лайм ба нимбэг	500мг жижигдэг шахмал
1037	Цин ханбогцой	500мг жижигдэг шахмал
1038	Циннасин А	25мг+25мг+25мг+25мг шахмал
1039	Цистон	130мг+98мг+32мг+32мг+32мг+32мг шахмал
1040	Цистон	шахмал
1041	Цитрамон	180мг+240мг+30мг шахмал
1042	Цитрамон - П	500мг шахмал
1043	Цитрамон П	0.5г шахмал
1044	Цитрамон П	500мг шахмал
1045	Цитрамон П	240мг+180мг+30мг шахмал
1046	Цитрамон П	240мг+30мг+180мг шахмал

№	Худалдааны нэр	Тун хэмжээ, Эмийн хэлбэр
1047	Цитрамон-П	500мг шахмал
1048	Цитромаск	250мг+375мг+65мг шахмал
1049	Цитамон плюс	100мг сироп
1050	Чихэр өвсний сироп	100мг сироп
1051	Чун-9	0.25г үрэл
1052	Чун-5	0.6г туналгасан нунтаг
1053	Шамрам-6	1г үрэл
1054	Шигмабитан нийлмэл капсул B25	34.58мг+25мг+0.25мг капсул
1055	Шинжа-11	0.9г туналгасан нунтаг
1056	Шинжа-6	1г талх эм
1057	Шинжа-6	1г туналгасан нунтаг
1058	Шиншин-6	1г талх эм
1059	Шиншин-6	1кг талх эм
1060	Шиншин-6	0.8г туналгасан нунтаг
1061	Шиншин-6	1г талх эм
1062	Шингүн 25	1г талх эм
1063	Шингүн сэлбэх давсны уусмал	520мг+300мг+580мг+2700мг-4.15г нунтаг
1064	Ширү	0.7г туналгасан нунтаг
1065	Шугад-4	0.7г туналгасан нунтаг
1066	Шун Агар-8	1г талх эм
1067	Шунхаан-2	1г туналгасан нунтаг
1068	Эвекср	575мг капсул
1069	Эвика	150мг+50мг+50мг+50мг+50мг+50мг капсул
1070	Эвизицин	300мг капсул
1071	Эвизицин	50г/100мг-20мг тосон уусмал
1072	Эвизицин	175мг+25мг+25мг+50мг бүрхүүлтэй шахмал
1073	Эвизицин	10000 ОУН+9000 ОУН+ 240 ОУН+30мг+25мг+10мг+5мг+5мг+10мг г-5мг бүрхүүлтэй шахмал
1074	Энтерол	250мг ууж хэрэглэх хөвмөл бэлтгэх нунтаг
1075	Энтерол	250мг зөөлөн капсул
1076	Энтеросгель	225г гель
1077	Энтерол	капсул
1078	Энтерол	90мг сироп
1079	Энтерол	650мг+50мг шахмал
1080	Энзим	50/100-20мг уусмал
1081	Энзим	15мг/5мл-120мл сироп
1082	Энзим	30мг шахмал
1083	Энзим	0.006г+0.006г+0.006г уусгаж шахмал
1084	Энзиминин	10000-10г тосон түрхлэг
1085	Энзим-8	1г туналгасан нунтаг
1086	Эсбон	20мг бүрхүүлтэй шахмал
1087	Эспумизан	40мг капсул
1088	Эспумизан бэби	100мг ууж хэрэглэх дусал
1089	Эссенциал	65мг+35мг капсул
1090	Этнл нисагентат капсул 300мг "ТОВА"	капсул
1091	Эфизол лозингес	0.25мг+30мг Хүдхмэл шахмал
1092	Эффект-синт лимон	325мг+20мг+10мг-50мг уусмалын нунтаг
1093	Юдхеп	150мг шахмал
1094	Юдхеп форте	300мг шахмал
1095	Юкиде	0.118г+1+0.1+1+3+2+1.030+8.290+5+10+51.5+323мг жижигдэг шахмал
1096	Юмдэжин-24	1г талх эм
1097	Юмдэжин-8	0.8г талх эм
1098	Юмдэжин-4	1г талх эм
1099	Юмдэжин-4	1г талх эм
1100	Юмдэжин-4	25г аэрозол, нунтаг
1101	Юмдэжин-4	700мг мөхлөг
1102	Юмдэжин-4	19мг/7г-133мг уусмал
1103	Юмдэжин-4	1г талх эм
1104	Юмдэжин-4	1г талх эм
1105	Hyland's Baby Cough Syrup	118мг сироп
1106	Hyland's Baby Mucus + Cold Relief	118мг сироп
1107	Hyland's Baby Mucus + Cold Relief Day & Night	118мг сироп
1108	Hyland's Baby Nighttime Mucus + Cold Relief	118мг сироп
1109	Hyland's Baby Nighttime Tiny Cold tablets	118мг аманд задрах шахмал
1110	Hyland's Baby Tiny Cold tablets	118мг аманд задрах шахмал
1111	Hyland's Baby Tiny Day & Night Tablets	118мг аманд задрах шахмал
1112	Jungwoo bangpungton songsan ext. granule	500г мөхлөг
1113	Jungwoo cheonggam ext. granule	500г мөхлөг
1114	Jungwoo danggiuayagvan ext. granule	500г мөхлөг
1115	Jungwoo dimagan ext. granule	500г мөхлөг
1116	Jungwoo mackgam ext. granule	500г мөхлөг

Та Монгол Улсын эмийн бүртгэлд жоргүй олгох нөхцөлөөр бүртгэгдсэн эмийн мэдээллийг энэхүү QR кодыг уншуулж, SKIP ADVERTISEMENT товчийг даран цахимаар хүлээн авах боломжтой.

Авлигатай
тэмцэх газар

ЭМ, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЛИЙН
ХЯНАЛТ, ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗАР

НИЙТИЙН АЛБАН ТУШААЛТАНД ТАВИГДАХ ХОРИГЛОЛТ, ХЯЗГААРЛАЛТ

1. Албаны бүрэн эрхийн хүрээнд олж авсан мэдээллээ хувьдаа ашиглах.

2. Албан үүргээ гүйцэтгэсний төлөө аливаа хэлбэрээр төлбөр, нэмэлт хураамж авах.

3. Албан үүргээ гүйцэтгэхдээ өөрийн болон өөртэйгөө хамаарал бүхий этгээдийн ашиг сонирхлыг хөндсөн захиргааны акт гаргах, түүнд оролцох.

4. Албан үүрэгтээ хамааралгүй тохиолдолд аливаа зар сурталчилгаанд албаны нэр хүнд, албан тушаалаа ашиглах, байгууллага, аж ахуйн нэгжийг төлөөлөх.

5. Өөрийн болон өөрт хамаарал бүхий этгээдийн хувийн ашиг сонирхолд нийцүүлэн шийдвэр гаргахад нөлөөлөх.

6. Албан үүргээ гүйцэтгэсний төлөө шууд болон шууд бус хэлбэрээр бэлэг авах.

7. Нийтийн хэрэгцээнд зориулан иргэн, хуулийн этгээдээс хандив авах, хүсэлт гаргах. Дээрх тохиолдолд өөрийн удирдлагаас зөвшөөрөл авах хэрэгтэй.

8. Хуулиар зөвшөөрснөөс бусад тохиолдолд давхар ажил эрхлэх.

9. Албан тушаалтан хуулиар зөвшөөрснөөс бусад тохиолдолд аж ахуйн үйл ажиллагаа гардан эрхлэх болон аж ахуйн нэгжийн удирдах бүтцэд ажиллах

10. Нийтийн албанаас чөлөөлөгдсөнөөс хойш 2 жилийн хугацаанд ашиг сонирхлын зөрчил үүсэж болох үйл ажиллагаанд оролцох.

11. Оффшор бүсэд өөрийн нэр дээр банкны данс нээлгэх, мөнгө, хөрөнгө байршуулах, хөдлөх, үл хөдлөх хөрөнгө өмчлөх, хувь нийлүүлэх замаар хуулийн этгээд үүсгэн байгуулах.

12. Албан үүрэг болон өөртэйгөө шууд, шууд бусаар холбогдох байгууллага, аж ахуйн нэгжийг төлөөлөх.

13. Улс төрд нөлөө бүхий этгээдэд төрөөс санхүүжүүлэх, хэрэгжүүлэх, хөрөнгө оруулалт, арилжааны шинжтэй төсөл, хөтөлбөр, төрөөс олгох хөнгөлөлт, баталгаа, хандив, зээл хүртэгч, эсхүл эдгээрийг гүйцэтгэж байгаа аж ахуйн нэгжийн нөлөө бүхий хувьцаа эзэмшигч, түүний эцсийн өмчлөгч, хөрөнгө эзэмшигч, хамтрагч байж болохгүй.

Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулиас...

Абшын эрэл

...НЭГДЭЭ

Үгүй гэж хэлээд өөрчилъе! 110

